

2024
Annual Report
ՏԱՐՆԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Annual Report 2014
Տարեկան Հաշվետվություն

Նախաբան **4**

Քաղաքացիական հասարակության ծրագիր **6**

Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիր **11**

Կանանց ծրագիր **14**

Զանգվածային լրատվամիջոցների ծրագիր **17**

Ազգային կրթության ծրագիր **19**

Բարձրագույն կրթության աջակցության ծրագիր **23**

Ուսուցում արժեքավորում ծրագիր **26**

Տեղեկատվական ծրագիր **28**

Արվեստ և մշակույթ ծրագիր **32**

Հանրային առողջապահության ծրագիր **36**

Արևելք-Արևելք ծրագիր **40**

**ԲԱՑ
ՇԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՇԻՄԱԴՐԱՄ
ՇԱՅԿԱԿԱՆ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ**

**Բաց
հասարակության
ինստիտուտի
օժանդակության
հիմնադրամի
հայաստանյան
մասնաճյուղ**

Ձեր ուժադրությանն ենք ներկայացնում Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի (ԲՀԻՕՀ) հայաստանյան մասնաճյուղի 2004թ. գործունեությունն ամփոփող հաշվետվությունը: Այս տարի մեր ջանքերն առավելադաս ուղղել ենք ֆաղափաստական նախաձեռնությունների և ֆաղափաստական հասարակության հիմնական դերակատարների միջև համագործակցության խթանմանը՝ խրախուսելով մարդու իրավունքների դաշտայնությանը միջնորդ ջանքերը, օժանդակելով կրթական առաջընթացին ու մշակութային գործունեությանը:

2004 թվականը նշանավորվեց ֆաղափաստական մի շարք դիմադրող զարգացումներով, որոնք իրենց ներգործությունն ունեցան բաց հասարակության ձևավորման վրա: Մեծ ակնկալիքներ կային, թե վերստին ֆայլեր կծեռնարկվեին դեռևս 2003թ. ընտրություններից ի վեր հետաձգված բարեփոխումները կյանքի կոչելու ուղղությամբ: Հիրավի, ընտրություններից անմիջապես հետո իշխանությունները հայտարարեցին եվրահիմնագրման գործընթացը վերսկսելու և հետաձգված իրավական բարեփոխումներին դարձյալ անդրադառնալու իրենց դաշտայնականության մասին: Սակայն իշխանությունների՝ Եվրոպային ինտեգրվելու և բարեփոխումներ իրականացնելու այս նորոգված դաշտայնականությունը կանխվեց իրենց ֆաղափաստական ուժն ու վերահսկողությունը հզորացնելուն ուղղված նրանց իսկ ջանքերով՝ ի դաշտայնական այն աճող դիմադրության, որ ծայր էր առել վիճարկման առարկա դարձած և խախտումներ արձանագրած 2003թ. ընտրությունների արդյունքում: 2004թ. գարնանը իշխանությունները կոդաքստեմ ճնշեցին ընդդիմադիր հանրահավաքները, որոնք կոչ էին անում համազգային հանրավեց անցկացնել նախագահի հանդեպ ժողովրդի վստահության շուրջ: Ժողովրդավարական սկզբունքների խաթարման դեպքեր շարունակվեցին արձանագրվել նաև դրանից հետո, երբ իշխանությունները խիստ վերահսկողություն էին իրականացնում իրենց ֆաղափաստական ընդդիմախոսների նկատմամբ:

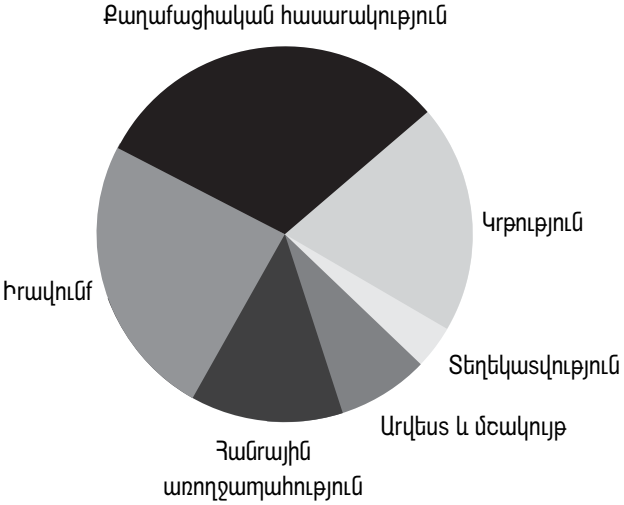
Իշխանությունների ձեռնում ֆաղափաստական ուժի կենտրոնացումը և նրանց կողմից հրադարակային երկխոսության մեծումը Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղին (ԲՀԻՕՀ-Հայաստան) դրեցին 2004թ. օժանդակելու հասկառախ այն ջանքերին, որոնք կոչված են ֆաղափաստական շահերի դաշտայնականության աջակցության համար անհրաժեշտ միջավայրի ստեղծմանը, որի դաշտայնությունն ֆաղափաստական հասարակության խմբերը կկարողանան մշակել այլընտրանքային հայեցակարգեր ու մոտեցումներ և իրականացնել այդ շահերի դաշտայնական ուղղված գործնական ֆայլեր: 2003թ. Հիմնադրամի և մի շարք այլ կազմակերպությունների կողմից ստեղծվել էր «Գործընկերություն՝ հանուն բաց հասարակության» (ԳԲՀ) նախաձեռնությունը, որը հասարակական կազմակերպությունների և անհատների ոչ դաշտայնական բաց միավորում է: Այս նախաձեռնությունը ներառում է տարբեր բազմակարծիք տեղական խմբերի, որոնք միավորվել են ուղեկցային հետևյալ սկզբունքների շուրջ. նդաստել Եվրոպայի տորհրդին ու միջազգային այլ կառույցներին ներդաշտակ ինտեգրման գործընթացին՝ միասնական ֆարոզչությամբ բարձրացնելով ընթացիկ բարեփոխումներում եղած անկասարությունների մասին հասարակության իրազեկության ասիճանը, մշակել ժողովրդավարական կառավարումը խթանող այլընտրանքային հայեցակարգային լուծումներ: ԳԲՀ-ն իր ջանքերը կենտրոնացրել է հետևյալ ոլորտներում՝ մարդու իրավունքներ, օրենքի գերակայություն, ՋԼՄ-ներ և տեղեկատվություն, կրթություն, գիտություն, արվեստ և մշակույթ, սննդային և սարածաշտջանային համագործակցություն:

Մարդու իրավունքներն ու օրենքի գերակայությունը խթանելու նդաստակով՝ ԳԲՀ-ն օժանդակել է առաջարկված սահմանադրական փոփոխությունների վերլուծությունների իրականացմանը և աջակցել ֆաղափաստական հասարակության խմբերի կողմից այդ փոփոխությունների վերաբերյալ ֆննարկումների կազմակերպմանը: ԳԲՀ-ն վճռական դերակատարում ունեցավ իշխանությունների կողմից տեղեկատվության ազատությանն առնչվող, ԲՀԻՕՀ-Հայաստանի և ֆաղափաստական հասարակության մի շարք խմբերի կողմից լրբբիճի օգնությամբ 2003թ. ընդունված օրենսդրության սահմանափակման փորձերի դեմ ֆարոզչություն ծավալելու գործում: Բացի այդ, ԳԲՀ-ն բանավեճեր նախաձեռնեց ընտրական նոր օրենսդրության շուրջ և աջակցեց «Հազարամյակի մարտահրավերներ» ծրագրին նոր մոտեցումների մշակման գործում:

Հիմնադրամի երկարաժամկետ նախաձեռնություններից մի ֆանիսը նյութական հովանավորություն են ստացել միջազգային այլ կազմակերպություններից ու դոնորներից, որոնք նաև դերակատար արբեր մարմինների կողմից կոչվել են կիրառման: Դրանցից են՝ «Արդարադատության մասշելիություն» նախաձեռնությունը, ֆրեսակատարողական հաստատություններ

բարեփոխման ծրագրերը, կրթության բովանդակության մշակման, մարդկանց առևտրի (թրաֆիֆինգի) դեմ դայաբարի և սեղեկասվական ծրագրերը, որոնք իրականացվում են Մեծ Բրիտանիայի ու Նիդեռլանդների կառավարությունների, ինչպես նաև միջազգային այնպիսի կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ, ինչպիսիք են ՄԱԿ-ի Ջարգացման ծրագիրը, Միգրացիայի միջազգային կազմակերպությունը և ԵԱՀԿ-ն: ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարությունը հավանություն է տվել կրթական ծրագրերի բովանդակությունների էլեկտրոնային տարբերակների մշակմանը և բուհական կրթության չափորոշիչների շուրջ առաջարկներին, որոնք օժանդակություն են ստացել ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղից: Կկամենային մեր մեծ երախսագիտությունը հայտնել բոլոր նրանց, ովքեր համագործակցել են մեզ հետ, ինչպես դրամաբանորհառուներին, այնպես և՛ դոնորներին: Առանձնահատուկ շնորհակալություն կուզենայինք հղել ներհոիշյալ դոնոր կազմակերպություններին, որոնք 2004թ. աջակցեցին և իրենց նյութական ներդրումներով օժանդակեցին մեր ծրագրերի իրականացմանը՝ Նիդեռլանդների Թագավորության կառավարությանը, Համաժխարհային բանկի Երևանյան գրասենյակին, ՄԱԿ-ի Ջարգացման Ծրագրերին, Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեստամոնթյանը, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ին:

2004թ. ԲՀԻ ՕՀ Հայկական մասնաճյուղի ծախսերն ըստ ծրագրերի

Քաղաքացիական հասարակության ծրագիր

Քաղաքացիական հասարակությունը ծրագրի նպատակն է խթանել ժողովրդավարական ու իրավական ղեկավարության կայացման գործընթացներին, օժանդակել մարդու իրավունքների և խոցելի խմբերի օգնությանն, նպաստել ազատական գաղափարների և ժողովրդավարական արժեքների սարածմանն ու առաջխաղացմանը, ինչպես նաև խրախուսել որոշումների կայացման գործում ակտիվ քաղաքացիական մասնակցությունն ու բաց հասարակական երկխոսության ծավալումը:

2004թ. Ծրագրի հիմնական առանցքը կազմել են աջակցել հասարակության անադատ և մեկուսացած խավերի օգնությանն և նրանց հասարակական մասնակցության բարձրացմանը, մարդու իրավունքների և ազատությունների վերաբերյալ լայն խավերի տեղեկացվածության բարձրացմանը, այդ իրավունքների պաշտպանության հետ առընչվող խնդիրների, գաղափարներին վերհանձնան ու դրանց լուծմանը:

Նպատակ ունենալով իրականացնել հետևողական և շարունակական աշխատանքներ Հայաստանում մարդու իրավունքների ոլորտում, ինչպես նաև նպատակ ունենալով վեր հանել մարդու իրավունքների պաշտպանության հետ կապված խնդիրները, ցույց տալ քաղաքացիներին իրենց իրավունքներից և ազատություններից օգտվելու հնարավորությունները, միաժամանակ բարձրացնելով իրավական կուլտուրան, ներկայացնել մարդու իրավունքների և դրանց պաշտպանության հետ կապված խնդիրների իրական դրությունները, նաև ցույց տալ Հայաստանի սահմանափակ իրավունքների կասարման ընթացքի օբյեկտիվ դասակարգումը, Քաղաքացիական հասարակությունը ծրագիրը 2004թ. շարունակել է օժանդակել «Դիտորդ. մարդու իրավունքները Հայաստանում» Պարբերականի գործունեությանը: Պարբերականը արդյունք է վերը թվարկված բնագավառներում հիմնարար ձևով կատարված գիտական և վերլուծական աշխատանքների, Հայաստանում ընթացող դասա-իրավական բարեփոխումների ընթացքի մոնիթորինգի, որը իրականացվում է հստակ մեթոդներով և փորձաքննություն անցած մեթոդաբանությամբ: Այս ծրագիրը անդրադառնում է այնպիսի արդիական խնդիրների, ինչպիսիք են ձեռքարկված անձանց իրավունքների պաշտպանությունը նախնական կալանի ժամանակ և բանտարկյալների իրավունքներին կալանավորման վայրերում, ազգային փոխանակությունների իրավունքների և օգնությանն, խոսքի ազատությանը, քաղաքացիների տեղեկացված լինելու իրավունքի իրականացմանը:

Կարևորելով հասարակության տեղեկացված լինելու իրավունքը, ինչպես նաև նպատակ հետազոտելով առավել լայն հասարակությանը իրազեկելու երկրում ընթացող գործընթացներին, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են մարդու իրավունքների բնագավառին և օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաների հնարավորությունները՝ ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը շարունակում է աջակցել մարդու իրավունքների www.hra.am ինտերնետային պորտալի գործունեությանը: Վերջինս մարդու իրավունքների պաշտպանությանը զբաղվող սեփական և միջազգային կազմակերպությունների ու լայն հանրության համար ծառայում է իբրև Հայաստանում մարդու իրավունքներին և դրանց սարածմանն ու պաշտպանությանը վերաբերող տեղեկատվության ռեսուրս: Ներկայացնելով ամենազանազան ինֆորմացիան հայերեն և անգլերեն լեզուներով: Այս ինտերնետային պորտալը նաև հանդիսանում է յուրօրինակ վիճակում համագործակցության հնարավորություն՝ այդ բնագավառի խնդիրներով զբաղվող հասարակական կազմակերպությունների համար:

Երկրում ընթացող բարեփոխումներն առավել խորը, ազդեցիկ և արմատական դարձնելու, Եվրոպայի խորհրդին Հայաստանի ինտեգրման առավել հետևողական ընթացքն ապահովելու նպատակով, ինչպես նաև օգնությանն ապահովելու կազմակերպությունների և անհատների համատեղ ջանքերը բարեփոխումների անավարտ վիճակի մասին հասարակությանն իրազեկելու և փոփոխությունների այլընտրանքային, առավել արդյունավետ և հետևողական ֆայլեր առաջարկելու համար, 2003թ. սկիզբից առավել ակտիվ և ազդեցիկ հասարակական կազմակերպություններ միավորող՝ «Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության» նախաձեռնությունը: «Գործընկերություն» այսօր համախմբում է ավելի քան հիսուն հասարակական կազմակերպությունների և անհատների: Այն այսօր աջակցում է հասարակական կյանքի սարքեր բնագավառներին առնչվող քաղաքացիական կազմակերպությունների ուսումնասիրմանը, արդյունավետ առաջարկությունների մեկնմանը և դրանց շուրջ բաց ֆինանսավորման կազմակերպմանը: «Գործընկերություն» ձգտում է ներգրավել և զարգացնել երկրում առկա փորձագիտական ներուժը՝ օրենսդրի ու շարժման կենտրոնում գտնվող ոլորտներում ծառայող խնդիրներին արձագանքելու նպատակով:

2004թ. «Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության» նախաձեռնությունը անդրադարձել է Հայաստանում հետագա ժողովրդավարության զարգացման համար կարևորություն ներկայացնող այնպիսի խնդիրների ինչպիսիք են՝ օրենսդրության մեջ դրված Սահմանադրության փոփոխությունների նախագծերին և վերջիններիս վերաբերյալ Վեներեթի հանձնաժողովի ներկայացրած եզրակացությանը, ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» օրենքում փոփոխությունների նախագծերին, Եվրոպայի խորհրդի (ԵԽ) առջև Հայաստանի սահմանափակ իրավունքների իրականացման ընթացքի մոնիթորինգին, ինչպես նաև հոգեկան առողջության խնդիրներին, հանրային պաշտպանի

ինստիտուտի ստեղծմանը: Այս բոլոր խնդիրների շուրջ կազմակերպվել են հասարակական լայն ֆնանսավորումներ՝ հետաքրքրված սարքեր ղեկավարող և հասարակական կառույցների ու կազմակերպությունների մասնակցությամբ:

Մարդու իրավունքների և խոցելի խմբերի խնդիրների լուծմանն ու մեկուսացված շրջանների հասարակությանը ինտեգրվելուն ուղղված ծրագրերին օժանդակելը ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի առաջնահերթություններից է: Այս ուղղությամբ Համաժխարհային բանկի Երևանյան գրասենյակի հետ համատեղ 2004թ. ֆինանսավորվել են ծրագրեր ուղղված կույր և թույլ տեսող մարդկանց համար էլեկտրոնային ռեսուրս կենտրոնի ստեղծմանը և համաժխարհային ցանցի ընձեռնած հնարավորությունները այս խմբին հասանելի դարձնելուն, հանրակրթության բնագավառում վերջին շրջանում սեղի ունեցած բարեփոխումների արդյունքում իրենց աշխատանքը կորցրած նախկին ուսուցիչների համար վերաորակավորման դասընթացների կազմակերպմանը, փախսականների՝ հասարակությանը ինտեգրման գործում հաջողված օրինակների վերհանմանը և խրախուսմանը, ինչպես նաև սուր սոցիալական խնդիրների վերհանմանը՝ ֆոնդատիվությունների դասընթացների և ֆոնդատիվացման համար կազմակերպման միջոցով: Օժանդակություն է ցուցաբերվել նաև Հայաստանում աղյուսակային և փոքրամասնությանը դասընթացներ և հրատարակելու մայրենի լեզվի դասավանդման համար անհրաժեշտ օժանդակ ուսումնական նյութեր՝ հանրակրթական սարքերի դասարանների համար:

Միևնույն ժամանակ ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը շարունակել է օժանդակել ֆիզիկական և հոգևոր սահմանափակ հնարավորություններ ունեցող երեխաների շարունակական վերականգնման և ինտեգրման ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների ստեղծմանը, ինչպես նաև աջակցել է նախկին դասադասարանների սոցիալ հոգեբանական վերականգնմանն ուղղված ծրագրերին:

2004թ. Քաղաքացիական հասարակություն ծրագրին շարունակել է աջակցություն ցուցաբերել միջնակարգ դպրոցի բարձր դասարանների շրջանում սարքեր ինտեգրացնող կրթական միջոցառումների կազմակերպմանը՝ ելնելով երկուսն էլ սեղի ունեցող իրավական բարեփոխումների վերաբերյալ հանրային իրազեկության բարձրացման և երիտասարդ սերնդի մոտ ազատական ու ժողովրդավարական արժեքների սարածման անհրաժեշտությունից: Այստեղ ևս, կարևորվել է աջակցությունը մայրաքաղաքից դուրս նախաձեռնություններին:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Քաղաքացիական հասարակության ծրագրի նախաձեռնությունները 2004թ. սացել են ֆինանսական աջակցություն Համաժխարհային Բանկի Երևանյան գրասենյակի կողմից՝ 20,000 ԱՄՆ դոլար:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	բաղաժողովություն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
14113	Ա. Սախարովի անվան Մարդու իրավունքների դաշտամուկայան կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$9,120	Սիսիանի և Գորիսի երկու հասուկ և 5 հանրակրթական դպրոցների 300 աշակերտների համար մարդու իրավունքների դաշտամուկայան արտադասարանական ինստիտուտի դասերի կազմակերպում, ինստիտուտի մեթոդների կիրառման և դասավանդման ձևերի 7 դպրոցի ուցիզների վերադասարանում, ուսուցիչների, ծնողների, համայնքի ղեկավարների, սեղական իշխանությունների և ՀԿ ներկայացուցիչների մասնակցությամբ «Կրթության իրավունք» և «Խոսքի ազատություն» թեմաներով երկու բաղաժողովական ֆորումների կազմակերպում, 5 դպրոցներում մարդու իրավունքների լաբորատորիաների զարգացում, «Արամազդ» ինստիտուտում կենտրոնի հետ համագործակցության և մարդու իրավունքների դասավանդման համակարգում ինստիտուտային ինստիտուտի մեթոդների կիրառում:
13768	Լրացվածիչոցների կուլկայան ինստիտուտ	Երևան, Հայաստան	\$7,500	Հայաստանում խոցելի և մեկուսացած խմբերին նվիրված 12 ֆոտոդաստիպուկայանների (1000 լուսանկար) դասարանում համար, Երևանյան 12 սլայդ-շոուների և 5 ցուցահանդեսների (3 մարդու և 2 Երևանում) կազմակերպման համար, դրոսում մասնագիտացված լրագրողների հետ Երևանյան ֆոտոդաստիպուկայանների ֆինանսում և ՋԼՍ-ներին լուսանկարների անվճար սրամադրում:
13750	Աթուր, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$8,540	Սկսնակների համար ասորերենի դասագրքի (2000 օրինակ) վերջնականացման և հրատարակված դասագրքի սրամադրում այն դպրոցներին, որտեղ դասավանդվում է ասորերենը, չորս կլոս սեղանների կազմակերպման համար՝ երեք ասորական բնակչությամբ համայնքներում և մեկը Երևանում՝ ամբողջ փոխմասնակցության խմբի հետ դասագրքի առաջարկվող բովանդակությունը ֆինանսելու համար, մեկ սեմինարի կազմակերպում Երևանում, որտեղ կներկայացվի հրատարակված դասագրքը:
13834	ՀՀ ԱՆ առողջադա-հական և վիճ. սեղեկասվական կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$5,800	Առողջադադական համակարգը կանոնակարգող միջազգային և սեղական օրենսդրության վերլուծություն կատարելու և «Առողջադադական մասին օրենքի» նախագծի մշակման համար, մշակված նախագծի վերաբերյալ երկու հանրային ֆինանսումներ իրականացնելու համար, որը ուղղված կլինի բաղաժողովական հասարակության կազմակերպությունների կողմից առաջարկությունների խթանմանը և սացմանը և մշակված նախագիծը կառավարությանը ներկայացնելու համար:
13762	Խոսքի ազատության դաշտամուկայան կոմիտե	Երևան, Հայաստան	\$19,280	«Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության» նախաձեռնության աշխատանքներին նվիրված 16 հեռուստահաղորդումների դասարանում և հեռարձակման համար: Հեռուստահաղորդումները դեբտ է հեռարձակվեն երկու Երբաթը մեկ անգամ ՀՀ հեռուստալիի Երբաթօրյա «Խոսքի ազատություն» հաղորդաԵրբ ընթացում:
13782	Հայկական մեդիա գրուդ սեղեկասվության և իրավունքի կենտրոն ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$9,990	Կույրերի միության մշակույթի դադասում կույրերի համար էլեկտրոնային ռեսուրս կենտրոնի սեղանում համար, ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի կողմից աջակցվող հեռակենտրոններում և այլ համայնքային կենտրոններում ծրագրային փաթեթի սեղանում համար և առաջարկվող ծրագրային փաթեթի ուսուցման կազմակերպում 20 մասնագետի համար, ծրագրի նդասակների և արդյունքների վերաբերյալ գրուկի ներկայացում և հրատարակում:
14150	«Արամազդ» ինստիտուտային կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$4,370	Մարդու իրավունքների դասավանդման բնագավառում արբեր ինստիտուտային խաղերի կիրառման համար գրուկի մշակում և հրատարակում (250 օրինակ), ԲՀԻՕՀՄ-ի կողմից «Կրթության արենա» ՀԿ-ի, Դ. Սախարովի անվան «Մարդու իրավունքների դաշտամուկայան հայկական կենտրոնի» Գորիսի մասնաճյուղի, Երևանի դեդական համալսարանի «Իրավաբանական կլինիկայի» և «Կոնսանսա» ՀԿ-ի դրամաճորհային ծրագրում ներգրավված մարդու իրավունքների ուսուցիչների/ դասավանդողների վերադասարանում:
14130	Կոնսանսա, ՀԿ	Սևան, Հայաստան	\$4,860	Յոթ հանրակրթական դպրոցներից 210 աշակերտների համար մարդու իրավունքների վերաբերյալ արտադասարանական ինստիտուտի դասընթացների կազմակերպում, «Ի՞նչ է մարդու իրավունքները» և «Մարդու իրավունքների կազմակերպություններ» թեմաներով դասառնների մրցույթի կազմակերպում, Սևանի մշակույթային կենտրոնում և բաղաժողովականում դասառնների ցուցադրում,

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆադաֆ ղեկություն	դրամաճորհի չափը	նշանակը
14231	«Ատարեզ» լրագրողական ակումբ, ՀԿ	Գյումրի, Հայաստան	\$25,020	<p>«Քաղաքական, սենսական և սոցիալական իրավունքներ» թեմայով էսսեի մրցույթի կազմակերպում, «Արամազդ» ինստիտուտի կենտրոնի հետ համագործակցությամբ՝ մարդու իրավունքների դասավանդման մեջ ինստրակցիվ մեթոդների կիրառում:</p> <p>Հակակոռուպցիոն և սեղեկասվության ազատության, սահմանադրական բարեփոխումների, սեղական ինֆունկտուրման և մարդու իրավունքների դաստիարակության հետ կապված թեմաների վերաբերյալ ֆանյոթ սեմինարների կազմակերպում (երեք սեմինար Գյումրիում, Վանաձորում, Սեփանավանում, Տաշիրում, Ալավերդիում, Իջևանում, Դիլիջանում, Բերդում և Նոյեմբերյանում), նշված հարցերի վերաբերյալ ֆանյոթ հեռուստասեսային թոփոունների հեռարձակում (երեք հաս` յուրաֆանչուր գործընկեր հեռուստաընկերության կողմից), ֆադաֆաղիական հասարակության հզորացման վերաբերյալ իննը կլոթ սեղանների կազմակերպում, Հայաստանի հյուսիսային մարզերում սահմանադրական բարեփոխումների, հայկական անսառների, սեղական ինֆունկտուրման, սարածաբջանային և միջազգային կառույցներին ինստրացման և մարզերում ընտրությունների հարցերի վերաբերյալ հինգ հեռուստահաղորդումների դաստրասում և հեռարձակում:</p>
14099	Մանկական վերականգնողական հանրաղեսական կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$10,520	<p>Ինստրացված մանկաղարսեզի մոդելի միջոցով ֆիզիկական կամ նսավոր թերություններով 20 երեխաներին դարբերական վերականգնման օժանդակության ոտամաղում, նակուղային միջոցառումների կազմակերպում, դիղակսիկ յոթերի կամ խաղալիների զնում և մանկաղարսեզի վերաբերյալ 30-րոդեսանց ֆիլմի դաստրասում և հեռարձակում:</p>
13774	Կրթության և հեսաղոտության «Հազարանյակ» միություն	Երևան, Հայաստան	\$7,830	<p>Փախսականների հարցերով զբաղող փորձագեսների խորհրդի սեսծում, փախսականների հաջողված դաստիարակումների բազահայտում, փասաթղթավորում և 7 սցենարների բաղկացած այս դաստիարակումների վերաբերյալ վավերագրական ֆիլմի սեսծում, համազգային ծածկույթ ունեսող հեռուստաընկերություններով երկու անգամ այս ֆիլմի ցուցաղում, հաջողված դաստիարակումների վերաբերյալ զրկուկի դաստրասում և բաբխում:</p>
14135	Կրթության արենա, ՀԿ	Գյումրի, Հայաստան	\$9,450	<p>Ոթ հանրակրթական դղրոցների (Գյումրի թիվ 33, 13, 2, 17, 9 դղրոցներ, Ազասանի, Ախուրյանի և Սամարաեսնի համայնալիային դղրոցներ) 240 աակերսների համար արսաղասարանական ինստրակցիվ դասընթացների կազմակերպում, սեղեկասվության և խոսի ազատության, ընտրական իրավունքի, խաղաղ ցույցերի կազմակերպման իրավունքի, կալանավորվածների իրավունքների, ասրծման ազատության իրավունքի, այլընտրանալիային ծառայության, անկախ դասական մարմնի, Օմբուղանների ինսիտուի, սահմանադրական բարեփոխումների, ՄԻԵԿ-ի, սեղական և միջազգային իրավաղասղան կազմակերպությունների մասին ինստրակցիվ դասերի և բաց ֆննարկումների կազմակերպում, «Մարդու իրավունքների մոնիտրինգ» և «Մարդու իրավունքների դաստիարակում» թեմաներով 12 աակերսների համար վերադաստրասման դասընթացների կազմակերպում, մարդու իրավունքների փորձագեսների և իրավաղասղան կազմակերպությունների ներկայացուղիչների հես 10 ժողովների կազմակերպում, www.hra.am տղին հղում կասարելով մարդու իրավունքների խախտումների վերաբերյալ խորհրդասվություն սրամաղում, ՀՀ դասավորների, մարդու իրավունքների դասղանի, ՀԿ կոալիղիաների և իրավաղասղան կազմակերպությունների հես հանղիղումների կազմակերպում, «Արամազդ» ինստիտուտի կենտրոնի հետ համագործակցում՝ մարդու իրավունքների դասավանդման մեջ ինստրակցիվ մեթոդների կիրառման նշանակով:</p>
13696	Հանաստեղություն, բարեզորձական միջազգային միություն, ՀԿ	Սեփանավան, Հայաստան	\$7,080	<p>Ծրագրի թիրալիային խմբերի (Սեփանավանից և 11 հարակից գյուղերից մինչև 55 նալիկն ուսուղիչներ) հավաղագրման, կարիների զնահասման իրականացում, համակաղաղային, ինստրեսային և բիզնեսի կազմակերպման, բիզնեսում առաղնորղության, սոցիալական իրավունքների և սեղական ինֆունկտուրման դասընթացների</p>

դրամաճորհի
համարը

կազմակերպություն

ֆաղափ
դեռություն

դրամաճորհի
չափը

նդասակը

կազմակերպում, «Կամուրջ» միկրո-ձեռնարկությունների զարգացման հիմնադրամի գործունեությունների ներդրում և քիթախային խմբերին՝ ծառայությունների մատուցման և վարկ ստանալու խորհրդակցության սրամադրում, վիրտուալ խորհրդածրոլվների բաժնի զարգացման www.stepanavan.am կայքի վրա և ադաիովում քիթախային խմբի կադր ֆաղափադեռարանի հեռ, երևանում մոդելի ներկայացման կազմակերպում:

Գումարը

\$129,360

դրամաճորհի
համարը

անհատներ
անուն, ազգանուն

ֆաղափ
դեռություն

դրամաճորհի
չափը

նդասակը

14108

Դավիթ Թումանյան

Երևան, Հայաստան

\$1,025

Մասնակցություն ԲՀԻ ՏԻՆ 2004/2005թթ. ծրագրին, Բուդադեռ, Հունգարիա, հոկտեմբեր 10-20, 2005թ.

14107

Աննա Սիմոնյան

Երևան, Հայաստան

\$1,010

Մասնակցություն ԲՀԻ ՏԻՆ 2004/2005թթ. ծրագրին, Բուդադեռ, Հունգարիա, հոկտեմբեր 10-20, 2005թ.

14012

Ջեննա Հասրաթյան

Երևան, Հայաստան

\$2,000

Ծախսվածորում «Մասնակցային ժողովրդավարություն. ֆաղափադեռական նախաձեռնություններ և դասասխանակություն» միջազգային խորհրդածրոլվում Ռուսաստանից, Վրաստանից և Ադրբեջանից վեց մասնակիցների ծախսերը հոգալու համար, Հայաստան, Հուլիս 8-11, 2004թ.

13947

Լիլիթ Սիմոնյան

Երևան, Հայաստան

\$780

Մասնակցություն «Մահադասժի արգելումը» խորհրդածրոլվին, Դուեանրե, Տաջիկստան, Հունիս 10-11, 2004թ.

13946

Վիգեն Խաչատրյան

Երևան, Հայաստան

\$780

Մասնակցություն «Մահադասժի արգելումը» խորհրդածրոլվին, Դուեանրե, Տաջիկստան, Հունիս 10-11, 2004թ.

Գումարը

\$5,595

**Իրավաբանական
և ֆրեական
արդարադատության
ծրագիր**

ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիրը նդասուն է Հայաստանում օրենքի գերակայության հաստատմանը, մարդու իրավունքների դաճադանությանը, աջակցուն է հասարակության և ռահագրգիռ հաստատությունների սեղեկացվածության բարձրացմանը՝ ընթացիկ իրավաբանական բարեփոխումների վերաբերյալ: Ծրագիրը օգնուն է ադահովել իրավաբանական օգնության մասչելիությունը հասարակության անադահով խավերի համար, դարձնել իրավաբանական կրթությունը ժամանակի դահանջներին համադասախան, բարելավել փակ հաստատությունների դայմանները: 2004թ. ծրագրի համար գերակա ուղղություններն են եղել՝ նդասել Հայաստանի՝ որդես Եվրոդայի խորհրդի անդան, սսանձնած դարսավորությունների կասարմանը և առավել հնարավորություններ սեղծել հանրության ընգրկվածությանը այս գործընթացներին, ինչդես նակ թափանցիկ դարձնել դրանց մոնիսորինգի իրականացունը: Ծրագիրը աջակցել է նակ հակակոռուդցիոն նախագծերի, օժանդակել է Հայաստանի իրավաբանական գործունեության համադասախանեցմանը մարդու իրավունքների դաճադանության Եվրոդական և միջագգային չափանիճներին:

Արդարադատության մասչելիությունը համարելով իրավական դեսության կայացման և մարդու իրավունքների ու հիմնարար ագասությունների դաճադանությունը ադահովող կարևոր խնդիր, ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը արդեն մի ֆանի սարի է ինչ իրականացնուն է ընակչության սոցիալադես անադահով խավերի համար անվճար իրավաբանական օգնության կագմակերդուն, ներադյալ դասարանուն ռահերի դաճադանությունը: Ծրագիրը իրականացվուն է Երևանուն և հանրադեսության երեֆ մարգերուն: 2004թ. Նիդեռլանդների Թագավորության Համագործակցության նախարարության համաֆինանսավորմանը այս ծրագիրը ընդլայնել է իր գործունեությունը, հնարավորություն սեղծելով Հայաստանի ևս երեֆ մարգերի խոցելի խմբերի համար անվճար իրավաբանական սեղեկասվություն և ծանայություններ սսանալ: Այս օժանդակության ռնրհիվ նակ հնարավորություն ընձեռնվեց անդարարծ կասարել գարգացած երկրների ունեցած փորձին՝ դեսության կողմից անվճար իրավաբանական օգնության առավել արդյունակե ս կագմակերդուն ադահովող օրենսդրական դաճսին ծանոթանալու ուղղությամը:

ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագրի գերակա ոլրսներից է հանդիսանուն իրավաբանական որակյալ կրթությունը և մասնագիտական բարձր դասրասվածության ադահովունը: Ծրագիրը ռարունակական ձևով օժանդակել է Երևանի դեսական համալսարանին՝ իրավաբանական կրթությունը դարձնելու համահունչ այսօրվա դահանջներին: Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագրի ռջանակներուն սեղծվել է և մինչ այսօր օժանդակություն է սսանուն Հայաստանուն առաջին իրավաբանական կլինիկան, որը իրավաբանության ֆակուլտեսի ուսանողների համար հնարավորություն է ընձեռուն ըուհուն ուսանելու սարիներին ձեռֆ բերել իրավաբանի գործնական հմություններ, նակ մճակվել և ներդրվել են միջագգային իրավունքի ոլրսին առնչվող սասից ավել նոր առարկայական ծրագրեր, որոնց հիման վրա Երևանի դեսական համալսարանը սեղծեց միջագգային իրավունքի մասնագիտացուն: 2004թ. ռարունակելով ուճարության կենրոնուն դահել բարձրակ իրավաբանական կրթության խնդիրները և օգսագործելով արդեն ունեցած հիմները, Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիրը, համագործակցելով ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Բարձրագույն կրթության ծրագրի հես, օժանդակել է Երևանի դեսական համալսարանին մճակել ժամանակին դահանջներին համադասախան բակալափրիասի և մագիսրոսական իրավաբանական կրթության չափորոճիչներին:

ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագիրը, արձագանքելով երկրուն ընթացող սահմանարական բարեփոխումների գործընթացներին և կարևորելով հասարակության լայն խավերի իրագեկման բարձրացման խնդիրը՝ երկրի հիմնական օրենքի հես կադված, աջակցել է մի ծրագրի, որի ռջանակներուն կասարվել են գործող սահմանարության և ռջանառության մեջ դրված սարբերակների համեմասական վերլունությունները և դրանց լայնորեն ներկայացունը հասարակությանը:

2004թ. ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը ռարունակել է իրականացնել ֆրեական դասիճներ իրականացնող հաստատությունների աճխասակագմի համար միջագգային չափանիճների և մարդու իրավունքների դաճադանության խնդիրների ներկայացման հիման վրա հիմնված դասընթացների կագմակերդման ծրագիրը: Ծրագրի ռջանակներուն անցկացվել է նակ ֆրեական դասիճներ իրականացնող հիմնարկների սոցիալական և հոգեբանական օգնության բաժինների աճխասողների վերադասրասուն: Հիմնվելով այս վերադասրասունան դասընթացների արդյունքների վրա, Նիդեռլանդների Թագավորության Համագործակցության նախարարությունը համաֆինանսավել է, Իրավաբանական և ֆրեական արդարադատության ծրագրի ռջանակներուն ՀՀ ֆրեկասարողական համակարգուն սոցիալ-հոգեբանական ծանայության փորձնական մողելի սեղծման ծրագիրը, որի հիման վրա կսկսվեն այդ ծանայությունների ծավալման աճխասանները բոլոր ֆրեկասարողական հիմնարկներուն:

Յեւսանուս լինելով Եվրոպայի խորհրդի առջև ստանձնած դաւաճողութիւնների իրականացմանը օժանդակելու կարևորությունից, Իրավաբանական և Բրեւան արդարադատության ծրագիրը, Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի Թագավորության դեսպանատան համաֆինանսավորմամբ և ԵԱԿԿ Երևանյան գրասենյակի հետ համագործակցելով, աջակցել է այլընտրանքային դատաւարների կիրառման հետ կապված խնդիրների ուսումնասիրման անցկացմանը և համադասախան առաջարկությունների մշակմանն ու դրանց ներկայացմանը համադասախան մարմիններին:

Իրավաբանական և Բրեւան արդարադատության ծրագիրը, օգտագործելով ԲՀԻՕԳ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի մյուս ծրագրերի ներուժը, նդաստել է Հայաստանում՝ այլ երկրների ունեցած փորձի ներկայացմանը: Արևել-Արևել ծրագրի հետ համատեղ կազմակերպվել են միջազգային սեմինարներ նվիրված Հայաստանի համար այնպիսի կարևոր երևույթների, ինչպիսիք են՝ թափանցիկ և ժողովրդավարական կառավարումն ու մասնակցային գործընթացների խթանումը և նախնական կալանքը՝ մարդու հիմնական իրավունքների և ազատությունների դաւաճողութիւնները համաճեւսում:

ԲՀԻՕԳ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Իրավաբանական և Բրեւան արդարադատության ծրագրի նախաձեռնությունները 2004թ. ստացել են ֆինանսական աջակցություն Երևանի Թագավորության Համագործակցության նախարարությունից 90,495 ԱՄՆ դոլար և Հայաստանում Բրիտանական դեսպանատան կողմից՝ 4,600 ԱՄՆ դոլար:

դրամաւորի համարը	կազմակերպություն	բաղաժ դեսություն	դրամաւորի չափը	նդասակը
13598	Հայաստանի Հելսինկյան Կոմիտե	Երևան, Հայաստան	\$27,000	«Դիտող. Մարդու իրավունքները Հայաստանում» անսեկան դարբերականի դաստասում և հրատարակում: Գրույկը կներկայացնի, Հայաստանի, որդես Եվրախորհրդի անդամ, ստանձնած դաւաճողութիւնների իրականացման մոնիտորինգի արդունքները: Այն կծառայի նաև, որդես իրավադաւաճող կազմակերպությունների (ԻՊ) գործունեությունը ներկայացնելու և Հայաստանում ԻՊ ոլորտում ընթացիկ հիմնախնդիրների և ոլորքներների արծարծման մի ֆորում: Դրա էլ. տարբերակը մասշտի կլինի www.hra.am ինտերնետ էջում:
13906	Առաջադեմ սոցիալական սեխնոլոգիաներ, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$5,075	Արդունավես այլընտրանքային դատաւարների մշակման և կիրառման հնարավորությունների և դախահնդվող գործողությունների վերաբերյալ ուսումնասիրության իրականացում: Ուսումնասիրությունը կիրականացվի Երևանում և մեկ մարդուն:
14172	Իրավունքի և ազատության կենտրոն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$6,465	Մասնագիտական վերականգնողական ծարագրերի միջոցով՝ Հայաստանի Արդարադատության նախարարության «Կոն» Բրեւանարողական հիմնարկում սոցիալական և հոգեբանական ծառայությունների զարգացման խթանում: Ուղղիչ հաստատություններում սոցիալական և հոգեբանական ծառայությունների հետ կապված առաջարկությունները կմշակվեն և կներկայացվեն բոլոր ռախագրի կողմերին:
13702	Ժողովրդավարական բարիխումների ազգային լիգա, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$17,858	Նախկին բանտարկյալների սոցիալական վերականգման կենտրոնի գործունեության ռարունակություն: Կենտրոնը կկազմակերպի վերադաստասման դասընթացներ նախկին կալանավորների համար հետևյալ մասնագիտություններով՝ համակարգչային տղերասոր, հրուռակագործ, վարավիր, խոհարար և ավտոմեքենայի մասնագես: Կենտրոնը սոցիալ-հոգեբանական և իրավական աջակցություն կտրամադրի նախկին ազատարկվածներին և իրենց ընտանիքներին:
14199	Պաւսոնական սեղեկասու, ՓԲԸ	Երևան, Հայաստան	\$5,000	«Հայաստանի Հանրադեսության միջազգային բազմակողմանի համաձայնագրեր» գրույկի դիգայնի, սեխնիկական խմբագրման աւխասաններ: Հրատարակմանը կաջակցեն ABA/CEELI-ն և Բրիտանական դեսպանատունը:
14097	Հայաստանի իրավաբանների միություն	Երևան, Հայաստան	\$69,185	Փաստաբանների համար մարդու իրավունքների ոլորտում վերադաստասման 5-րդ մասաւջանի կազմակերպում: Այս մասաւջանը բաղկացած կլինի Մարդու Իրավունքների Եվրոպական Դասարանի գործերի ընդունման հիմնական դեղերի հնգորյա ինտենսիվ դարադունքներից:
13623	Արդարադատության նախարարության իրավունքի ինտեսուս	Երևան, Հայաստան	\$27,450	Վերադաստասումը կիրականացվի Մարդու Իրավունքների Եվրոպական Դասարանի փորձագեսների կողմից: Եվրոպական և միջազգային չափանիւքների և սկզբունքների վրա հիմնված վերադաստասման դասընթացների կազմակերպում Բրեւանարողական հմակարգի 400 կրստեր և 55 ավագ մասնագեսների համար: Հասուկ մասնագիտական սոցիալ-հոգեբանական վերադաստասում ՀՀ Բրեւանարողական համակարգի 30 սոցիալական աւխասողների և հոգեբանների համար: Օրագրի ռջանակներում մասնագիտական ձեռնարկներ կդաստասվեն և կիրադարակվեն, ինչդես նաև միջազգային հասուկ նյութեր կթարգմանվեն, կիրադարակվեն և կբաժանվեն Բրեւանարողական համակարգի աւխասակիցներին:

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ դեռություն	դրամաճանրի չափը	նոյասակը
13812	Ֆեմիդա, ՉԿ	Երևան, Հայաստան	\$15,700	Մոնիտորինգի իրականացում լրացուցիչ ֆնուլթյան ուղարկված դասական գործերի վերաբերյալ: Արդարադատության նախարարության, դատարանների, դատարանների նախագահների խորհրդի, դատախազների, ազգային ժողովի, ՉԿ-ների, միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ կկազմակերպվեն այս հարցերի վերաբերյալ հինգ ֆնուլթյուններ: Մոնիտորինգը կիրականացվի Երևանում և յոթ մարզերում: Մոնիտորինգի նյութերը կհրատարակվեն և կբաժանվեն բոլոր ռազմագրիչ կողմերին, գրադարաններին, ՉԿ-ներին, իրավական հաստատություններին:
13620	Թիմ, ՉԿ	Երևան, Հայաստան	\$15,580	«Տեղեկատվության ազատությունն ու ֆաղափացիական ծառայողները» թեմայով հասուկ դասընթացի և ուսումնական ծրագրի մշակում, Պեսական կառավարման ակադեմիայում այդ դասընթացը ուսանողներին դասավանդում, տեղեկատվության ազատության հարցերի վերաբերյալ ֆաղափացիական ծառայողների համար երկու սեմինարների կազմակերպում, դասախոսությունների և սեմինարների նյութերի զբոսայգի դասրասում և հրատարակում: Իրավաբան ուսանողների մասնագիտական ունակությունների և «Իրավունք բոլորի համար» ծրագրի շարունակում և մշակում, կլինիկական ուսումնական ծրագրերի և դասավանդման ձեռնարկների մշակում և դասրասում, «Իրավունք բոլորի համար» կլինիկական ծրագրում Երևանի «Կենտրոն» համայնքի դոկտորի ուսուցիչների մասնակցության խթանում: «Սարգու իրավունքների դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդները» թեմայով դոկտորական ուսուցիչների երկու վերադասրասման դասընթացների և սեմինարների կազմակերպում: Իրավաբանական կլինիկայում միջդոկտորական բանավեճի մրցույթի անցկացում: Կլինիկական կառուցակի անվճար իրավաբանական ծառայություններ մատուցել բնակչության խոցելի խմբերին:
14232	Երևանի դեռական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$32,280	Սահմանադրական բարեփոխումների նախագծի մարդու իրավունքներին և դատախազական համակարգին վերաբերող բաժինների համեմատական վերլուծություն, փոփոխությունների վերաբերյալ հանրային ֆնուլթյունների կազմակերպում ութ կլոր սեղանների, հեռուստահաղորդումների և թերթերում մի Եարֆ վերլուծական հոդվածների հրատարակում: Երևանում և վեց մարզերում (Արարատ, Լոռի, Կոսայֆ, Գեղարֆունիֆ, Սյունիֆ և Գյումրի) բնակչության խոցելի խմբերին անվճար իրավաբանական օգնության ծառայությունների մատուցման զարգացում և ընդլայնում, մարզերում աԵխասող իրավաբանների վերադասրասման կազմակերպում: Ծառայությունները ներառում են և խորհրդատվություն, և ներկայացում դատարանում: Այս ծրագրի Եջանակներում կազմակերպությունը կմշակի ֆաղափացիականության մի փաստաթուղթ, «Անվճար իրավական օգնությունը Հայաստանում» և «Անվճար իրավական օգնության» մասին օրենքի նախագիծը և երկուսն էլ կներկայացնի ռազմագրիչ հաստատություններին, կողմերին և ՉԿ-ներին:
13821	Ժողովրդավարություն-ֆաղափագիտական և իրավական հեռագոսությունների կենտրոն, ՉԿ	Երևան, Հայաստան	\$27,560	
14109	Հայաստանի իրավաբանների միություն	Երևան, Հայաստան	\$68, 260	
Գումարը			\$317,413	

դրամաճանրի համարը	անհասներ անուն, ազգանուն	ֆաղափ դեռություն	դրամաճանրի չափը	նոյասակը
13927	Արամ Կարախանյան	Երևան, Հայաստան	\$505	Մասնակցությունը Իրավաբանական կլինիկաների դասախոսների հանդիմանը, Կիև, Ուկրաինա
14017	Արմեն Հարությունյան	Երևան, Հայաստան	\$1,070	Մասնակցությունը Իրավաբանական կլինիկաների սնօրենների հանդիմանը, Կրակով, Լեհաստան
Գումարը			\$1,575	

Կանանց ծրագիր

ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Կանանց ծրագրի նպատակն է խթանել կանանց իրավունքների պաշտպանությունը, գենդերային հավասարությունը, ուժեղացնել կանանց հասարակական և քաղաքական մասնակցությունը՝ որդես ժողովրդավարական գործընթացի կարևոր բաղադրիչ: Ծրագիրը նպատակաուղղված է գենդերային հարցերի վերաբերյալ հանրային իրազեկության բաժրացմանը, կանանց հասարակական կազմակերպությունների գործունեության և երկրում կանանց բարձրանումը ուժեղացնանը:

ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Կանանց ծրագրի ռազմավարության առաջնահերթություններն են՝

1. գենդերային կրթության խթանում,
2. կին-առաջնորդի ձևավորման սեմինարների կազմակերպում,
3. կանանց իրավունքների աջակցման և Հայաստանի քաղաքական, սոցիալական, սնտեսական և մշակութային ոլորտներում գենդերային ինտեգրացման մոնիթինգի ներդրում:

Որդես Հիմնադրամի Ինստիտուցիոնալ գործընկեր (ԻԳ), «Վսահություն» սոցիալական աշխատանքների և սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնը 2004թ. բարունակել է իր գործունեությունը գենդերային սոցիալականացման խթանման, կին-առաջնորդի ձևավորման օժանդակման և գենդերային կրթության զարգացման ուղղություններով:

Կենտրոնը բարունակել է 2002թ. մշակված գենդերային մեթոդաբանության կիրառմամբ դասընթացների կազմակերպումը բարձր դասարանների դեռահասների և արքեր փոխանցների ուսանողների համատեղ խմբերի համար: Ծրագրի հաջող ընդլայնման շնորհիվ դրոյրների քանակը դարձավ 30 (600 աշակերտ և 50 ուսուցիչ): 2004թ. ԻԳ-ն, նպատակ ունենալով աշակերտների շրջանում հզորացնել գենդերային ընկալումը և զգայողունակությունը, ընդգրկել է նրանց Գենդերային կրթության ծրագրի Գենդերային քաղաքացիական-հեռուստատեսային մրցույթում: Նախադասարանները կազմակերպվել է և 2005թ. կիրառական կրթության ներդրումների աշակերտների ստեղծագործությունները: ԻԳ-ն իրականացրեց կին-առաջնորդի ձևավորման վերադասարանային դասընթացներ 25 նոր մասնակիցների շրջանում և բարունակեց կանաց բանավոր դասընթացների ծրագիրը՝ նախադասարաններով երկրորդ օրի հրատարակումը: Հիմն ընդունելով իրականացված հետազոտությունները և գենդերային հիմնախնդիրների ուսումնասիրությունները՝ ԻԳ-ն մշակեց Գենդերային հետազոտության ձեռնարկ և նախադասարանային այն հրատարակման: Ձեռնարկը ներկայացնում է այդ հետազոտությունների մեթոդաբանությունն ու վերլուծությունը՝ ծառայելով որդես գենդերային մասնագետների և կան ուսանողների ուսումնական նյութ:

Շարունակելով 2002-2003թթ. իր գործունեությունը՝ 2004թ. հիմնադրամը միացել է թաֆհիկինգի դեմ դայմարի արածաբանային (Հայաստան, Վրաստան) նախաձեռնությանը, որի հիմնական նպատակն էր ուսումնասիրել Թուրքիայում Հայաստանի քաղաքացիների թաֆհիկինգի ենթակման հիմնախնդիրները, ինչպես նաև մշակել մարդկային թաֆհիկինգի կանխարգելման և ռուժանների աջակցության առաջարկությունների մի փաթեթ:

Հիմնադրամի Կանանց ծրագիրը միացել է մեկ այլ արածաբանային (Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան) նախաձեռնության՝ «Կին գործիչների դասընթացը. Հարավային Կովկասում կանանց հասարակական գործունեության ավանդույթները»: Ծրագրի նպատակն է՝ բացահայտել և հրատարակել 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին կանանց հասարակական գործունեությունը և վերականգնել մասնակից երկրների կանանց գործունեության լավագույն ավանդույթները ժամանակակից հասարակության մեջ:

2004թ. ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղն աջակցել է Կանանց իրավունքների կենտրոնին իրականացնել «Դադարեցնել բռնությունն ընդդեմ կանանց ինտեռնետային էջի և ազգային մոնիթորի ծրագիրը» Կանանց ցանցային ծրագրի և մարդու իրավունքների Միջազգային փաստաբանների հետ համագործակցությամբ: Ծրագրի նպատակն է՝ «Դադարեցնել բռնությունն ընդդեմ կանանց» ինտեռնետային էջի օհազորումն ու հետագա ընդլայնումը: Էջի հիմնական բաժինները ներառում են ընթանական բռնության, սեռական ռսնծգությունների, սեռական հարձակումների, թաֆհիկինգի ոլորտները:

2004թ. հիմնադրամը Կանանց ցանցային ծրագրի Գենդերային քաղաքականություն և զանգվածային լրատվամիջոցներ ենթաբաժնի շրջանակներում աջակցել է «Գենդեր և ժուռնալիստիկա» ակադեմիական կուրսի մշակմանը և «Ի՞նչ կասեն մարդիկ» վավերագրական ֆիլմի արտադրությանը: Ֆիլմի նպատակն է խթանել կանանց իրավունքները, խոսել կանանց իրավունքների մասին և կոսրել կարծախոսները:

2004թ. Կանանց ցանցային ծրագրի և Սոցիալական և գենդերային քաղաքականության ինստիտուտի հետ համագործակցությամբ Հիմնադրամը, գենդերային ուսումնասիրությունների զարգացման ծրագրի շրջանակներում, ֆինանսավորել է գենդերային հիմնախնդիրներին ուղղված հետազոտություն, որը կիրառական մասնակից երկրների լավագույն ծրագրերի հավաքածուի մեջ:

2004թ. ԲՀԻՕՅ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Կանանց ծրագրի նախաձեռնությունները սացել են ֆինանսական աջակցություն Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման ծրագրի կողմից՝ 750 ԱՄՆ դոլար:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ ղեկություն	դրամաճորհի չափը	նպատակը
14098	Կանանց իրավունքների կենտրոն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$12,878	Կանանց ցանցային ծրագրի և Մարդու իրավունքների Միենտոնայի փաստաբանների հետ համագործակցությամբ «Դադարեցնել բռնությունն ընդդեմ կանանց ինտենսիվային էջի և ազգային մոնիթորինգի ծրագրի» իրականացում, ««Դադարեցնել բռնությունն ընդդեմ կանանց» ինտենսիվային էջի ԵՊՀ-ում և հետագա ընդլայնում և երկրի մոնիթորինգի օժնույթի մոնիթորինգային բաղադրամասի մշակում՝ առաջիկա երեք տարիների ընթացքում: Էջի հիմնական բաժինները կլինեն նվիրված ընթացակարգային, սեռական ունենալիքային, սեռական հարձակումներին, թափափուկության: Դեղատեղը նկարագրող երկրի էջերում կավելացվի նոր բաժին, իրական և հաջողված դասընթացներ և վիճակագրություն:
14265	«Կասախություն» Սոցիալ. աբխազականի և սոցիոլոգիական հետազոտ. կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$37,490	Գեներալային կրթության ծրագրի ընդլայնում՝ ներառելով 5 նոր դրոշմներ և գեներալային կրթություն սրանադրելով նորեկ ուսուցիչների, գեներալային հարցերի հետ կապված հեփաթներից բաղկացած զրի մշակում և հրատարակում՝ գրված գեներալային կրթության ծրագրի գեներալային գրավոր խոսքի մրցույթին մասնակցող աշակերտների կողմից: Կին-առաջնորդի ձևավորման սեմինարների անցկացում, կանանց բանավոր դասընթացների ծրագրի ԵՊՀ-ում, գեներալային ուսումնասիրության ձեռնարկի մշակում և նախադասարանում (հասոր II)՝ հիմն ընդունելով գեներալային հարցերի վերաբերյալ կատարված հետազոտությունը և դեղատեղի ուսումնասիրությունը, վերադասարանված խորհրդակցությունների և կամավորների օգնությամբ թե՛ զօի գործունեությունների ԵՊՀ-ում:
14013	Հոգևոր Հայաստան, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$6,930	Կանանց դերակատարման դասընթացի մասին տարածաշրջանային ծրագրի (Հայաստան, Ադրբեջան և Վրաստան) իրականացում, 19-րդ դարի վերջի և 20-րդ դարի սկզբի հայ կնոջ հանրային գործունեությունների ուսումնասիրում, արխիվներում, գրադարաններում, թանգարաններում և մասնավոր հավաքածուներում դասընթացի փաստերի, փաստաթղթերի, մամուլի հոդվածների և զրբերի վրա լույսի սփռման, այդ օրերին կապակց հանրային գործունեությունների բնորոշումների և բնույթների բացահայտում և ամփոփում: Կիրառական վի մի եռալեզու գիրք, ինչպես նաև կմշակվի ինտենսիվային էջ և կսեղադրվի www.hra.am կայքում:
Գումարը			\$57,298	

դրամաճորհի համարը	անհատներ անուն, ազգանուն	ֆաղափ ղեկություն	դրամաճորհի չափը	նպատակը
14267	Վլադիմիր Օսիպով	Երևան, Հայաստան	\$2250	Մասնակցություն Պեկին +10 ՀԿ ֆորումին և նախադասարանում հանձնաժողովին, ժնեվ, Շվեյցարիա, Դեկտեմբեր 10-16, 2004թ.
14262	Սոֆյա Բաբայան	Վանաձոր, Հայաստան	\$800	Մասնակցություն գլոբալիզացիայի և գեներալային հարաբերությունների վերաբերյալ կլոր սեղանին. հետ-խորհրդային ղեկությունների մասնաճյուղերում, Մոսկվա, Ռուսաստան, Նոյեմբեր 30 - Դեկտեմբեր 1, 2004թ.
14152	Ելենա Վարդանյան	Գյումրի, Հայաստան	\$3850	Երկու բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում «Գեներալ և լրագրողություն» ակադեմիական նորարարական դասընթացի մշակում և իրականացում, Գյումրու Պետական Մանկավարժական Համալսարան և Երևանի Գյուսիսային Համալսարան
14055	Արմինե Մխիթարյան	Երևան, Հայաստան	\$6000	Կանանց ցանցային ծրագրի և Սոցիալական ու Գեներալային Քաղաքականության Ինստիտուտի հետ միասին գեներալային ուսումնասիրությունների զարգացման ծրագրի ԵՊՀ-ում ներդրում «Տնտեսական գործունեությունների նոր ձևերը և դրա ազդեցությունը շղամարդկանց և կանանց «Հաջողության» վրա» գեներալային հետազոտության իրականացում: Մասնակցություն ձեռնարկի դրոշմին, Սամբուլ, Թուրքիա, Հունվար 30 – Փետրվար 8, 2005թ.
14007	Հայկ Գյուլալյան	Երևան, Հայաստան	\$2000	ԲՀԻ կանանց ցանցային ծրագրի ԵՊՀ-ում ներդրում հետազոտության իրականացում հետևյալ նպատակով՝ ցանցային ծրագրի ինստիտուցիոնալ գործընկեր ստեղծելու

դրամաճորհի
համարը

անհասցե
անուն, ազգանուն

բաղաժ
դեղություն

դրամաճորհի
չափը

նդասակը

13944	Եվգենիա Շելոյան	Երևան, Հայաստան	\$7710
13940	Նորա Մնացականյան	Երևան, Հայաստան	\$7,245
14261	Հարություն Մարգարյան	Երևան, Հայաստան	\$800
14066	Սոֆյա Բաբայան	Վանաձոր, Հայաստան	\$1,400
14065	Եվգենիա Շելոյան	Երևան, Հայաստան	\$1,200
14037	Էդուարդ Գրիգորյան	Երևան, Հայաստան	\$400
14036	Սուսաննա Վարդանյան	Երևան, Հայաստան	\$400
13961	Ելենա Վարդանյան	Գյումրի, Հայաստան	\$1,025
13953	Լիլիթ Զաբալյան	Երևան, Հայաստան	\$605
13635	Հասմիկ Գևորգյան	Երևան, Հայաստան	\$850
13634	Սուսաննա Մելիքյան	Հրազդան, Հայաստան	\$850
13633	Անահիտ Հարությունյան	Երևան, Հայաստան	\$850
13632	Քրիստինե Գևորգյան	Արթուրյան, Հայաստան	\$850
13631	Թամարա Հովնաթանյան	Երևան, Հայաստան	\$910
13644	Զեննա Հասրաթյան	Երևան, Հայաստան	\$1,012
Գումարը			\$41,007

ամհրաժեռությունը, դրա կազմակերպչական ձևը և կայունության հեռանկարները գնահատելու համար: Կանանց ցանցային ծրագրի և զենդեռային բաղաժայնության ծրագրի հետ համագործակցելով՝ «Ի՞նչ կատեն մարդիկ» վավերագրական ֆիլմի արտադրություն, որի նդասակը՝ խթանել կականց իրավունները, խոսել կանանց իրավունների մասին և կոսրել կարծախոյները: Տարածաշրջանային հակաթրաֆիկինգային ծրագրի իրականացում՝ ներառելով Հարավային Կովկասի երկու դեղություններին, նդասակ ունենալով ուսումնասիրել Հայաստանի և Վրաստանի բաղաժայնների դեղի թուրիա մարդկային թրաֆիկինգի խնդիրները, բացախայել թրաֆիկինգի դեղները, հարցազրույցներ անց կացնել թրաֆիկինգի զոհերի հետ և զոհերի աջակցություն սրամարել (բժշկակական և իրավական), վերլուծել տուժողների՝ իրենց երկիր վերադառնալու հնարավորությունները, Հարավային Կովկասի մասնագետների համար մակել առաջարկությունների մի փաթեթ մարդկային թրաֆիկինգի կանխարգելման և զոհերի աջակցության համար: Կնակվի և կիրառակվի մի զիր՝ հիմնվելով թրաֆիկինգի ենթակված մարդկանց իրական դասնությունների վրա: Մասնակցություն զրոքալիզացիայի և զենդեռային հարաբերությունների վրաբերյալ կրո սեղանին. հետ-խորհրդային դեղությունների մարտահրավերները, Մոսկվա, Ռուսաստան, Նոյեմբեր 30 - Դեկտեմբեր 1, 2004թ. Կանանց ցանցային ծրագրի Գեդեռային բաղաժայնություն և զանգվածային լրակամիջոցներ ենթածրագրի շրջանակներում որդես փորձագետ մասնակցություն կինոարտադրողների սեմինարին, Ղրիմ, Ուկրաինա, Սեդեմբեր 26-30, 2004թ. Մասնակցություն կանանց ցանցային ծրագրի MMGP ծրագրի կինոարտադրողների սեմինարին, Ղրիմ, Ուկրաինա, Սեդեմբեր 26-30, 2004թ. Մասնակցություն «Դարաբեցնել բռնություն ընդեն կանանց ինտենեսային էջի և ազգային մոնիտորի ծրագրի» իրականացման սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, Հուլիս 24-31, 2004թ. Մասնակցություն «Դարաբեցնել բռնություն ընդեն կանանց ինտենեսային էջի և ազգային մոնիտորի ծրագրի» իրականացման սեմինարին, Թբիլիսի, Վրաստան, Հուլիս 24-31, 2004թ. Մասնակցություն «Գեդեռ և ժուռնալիստիկա» ուսումնական ծրագրի մակում ամառային դորոցին, Մոսկվա, Ռուսաստան, Օգոստոս 16-22, 2004թ. Մասնակցություն «Գեդեռ և ժուռնալիստիկա» ուսումնական ծրագրի մակում ամառային դորոցին, Մոսկվա, Ռուսաստան, Օգոստոս 16-22, 2004թ. Մասնակցություն «Կանանց բանավոր դասնությունը. կրթության նոր մեթոդաբանությունը» սեմինարին, Բիելեկ, Ղրղզստան, Հունվար 27-29, 2004թ. Մասնակցություն «Կանանց բանավոր դասնությունը. կրթության նոր մեթոդաբանությունը» սեմինարին, Բիելեկ, Ղրղզստան, Հունվար 27-29, 2004թ. Մասնակցություն «Կանանց բանավոր դասնությունը. կրթության նոր մեթոդաբանությունը» սեմինարին, Բիելեկ, Ղրղզստան, Հունվար 27-29, 2004թ. Մասնակցություն «Կանանց բանավոր դասնությունը. կրթության նոր մեթոդաբանությունը» սեմինարին, Բիելեկ, Ղրղզստան, Հունվար 27-29, 2004թ. Մասնակցություն «Ժուռնալիստիկա 2003թ.» միջազգային խորհրդածողվին, Մոսկվա, Ռուսաստան, Փետրվար 2-6, 2004թ. Մասնակցություն «Ժուռնալիստիկա 2003թ.» միջազգային խորհրդածողվին, Մոսկվա, Ռուսաստան, Փետրվար 2-6, 2004թ.

Ձանգվածային լրավամիջոցների ծրագիր

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ձանգվածային լրավության միջոցներ ծրագրի նպատակն է խթանել Հայաստանում անկախ, անաչառ և բազմակարծիք լրավության զարգացումը՝ ոլորտը կանոնակարգող առաջադեմ և բարեմաս իրավական դաժի ստեղծման և այն միջազգայնորեն ճանաչված սկզբունքներին ու չափանիւշերին համադասասխանեցնելու, լրավամիջոցների կառավարիչների մասնագիտական վերադասասման, լրավության մեջ նոր տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների մասշտիվության ադահովման, լրավամիջոցների ինմակարգավորման մեխանիզմների ստեղծման և լրագրողների մասնագիտական կրթության բարելավման միջոցով: Ծրագիրը մեծ կարևորություն է սալխ նաև տեղեկատվության ազատության և մասշտիվության ադահովմանն ուղղված նախաձեռնություններին:

Շարունակելով նպատել բազմակարծիք լրավության զարգացմանը, հնարավորություններ ստեղծել հանրության համար տեղյակ լինելու երկում ընթացող հասարակական-հաղափական գործընթացներին և դրանց վերաբերյալ գոյություն ունեցող տարբեր տեսանկյուններին ու մոտեցումներին՝ Ձանգվածային լրավության միջոցների ծրագիրը օժանդակել է «ԱյբՖե» օրաթերթին, որի ներդիրի էջում ներկայացվում են տարբեր հասարակական-հաղափական գործիչների, կուսակցությունների, կազմակերությունների և անհատների կարծիքներն ու մեկնաբանությունները Հայաստանի համար այսօր կարևորություն ներկայացնող խնդիրների վերաբերյալ:

Ձանգվածային լրավության միջոցներ ծրագրի համար գերակա ուղղություններից է հանդիսանում էլեկտրոնային լրավության և դրա զարգացմանը նպատող անհրաժեշտ ռեսուրսների ստեղծումն ու դահողանումը, այդ դաժը կարգավորող օրենսդրության կատարելագործումն ու համադասասխանեցումը եվրոդական և միջազգային չափանիւշերին: Այս խնդիրների լուծման նպատակով Ծրագրի գործընկեր «Ինտերնյուս Հայաստան» հասարակական կազմակերությունը, ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի օժանդակությամբ զարգացնում է հայալեզու լրագրողների համար բազմադիսի ինֆորմացիա դարունակող www.media.am ինտերնետային դորտալը, ինչդես նաև աջակցում է մարգային հեռուստատեսություններին՝ մասշտիվ ձևով օգսվել ինտերնետի օգսագործման հնարավորություններից, նաև կազմակերում է վերադասասման դասընթացներ էլեկտրոնային ժունալիսիկայի մասնագետների համար՝ օտարերյա մասնագետների մասնակցությամբ:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ձանգվածային լրավության միջոցներ և Տեղեկատվական ծրագրերի օժանդակությամբ «Ինտերնյուս Հայաստան» հասարակական կազմակերության կառուցվածում գործող Գլոբալ ինտերնետային հաղափականության նախաձեռնությունը մշակում և մասնագետներին, դեսական հիմնարկներին ու օրենսդիր մարմիններին է ներկայացնում հեռահաղորդակցման խնդիրներին և դրանց կարգավորմանն ուղղված վերլուծական փաստաթղթեր՝ ներառելով այդ դաժի հեսագա զարգացմանն ուղղված առաջարկություններ և խորհրդատվություն: (www.internet.media.am):

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ձանգվածային լրավության միջոցներ ծրագիրը, Բարձրագույն կրթության աջակցման ծրագրի հես համատեղ, օժանդակել են երևանի դեսական համալսարանի ժունալիսիկայի ֆակուլտետին, մշակել ժունալիսիկական բարձրագույն՝ բակալվրիատի և մագիստրական կրթության չափորոշիչները, որոնք նոր որակ և ժանանակակից դահանջներ են թելադրելու լրագրողական կրթությանը: Այս երկու ծրագրերի օժանդակությամբ նաև, Պեսական էլեկտրոնական համալսարանի միջազգային լրագրության բաժանմունքը (ստեղծված ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի օժանդակությամբ) մշակելու է նոր դասընթացների մի տարբ, որոնք ամբողջովին կհամալրեն որակյալ միջազգայնագետ լրագրողների դաստասման գործընթացը:

Հայաստանյան առաջատար տղագիր մամուլի էլեկտրոնային արխիվի հեսագա հարսացման, տարունակականության ադահովման և մասշտիվության ընդարձակման նպատակով Ծրագիրը տարունակում է օժանդակել առկա էլեկտրոնային առաջատար տղագիր մամուլի արխիվի գործունեությանը: Որտես էլեկտրոնային ռեսուրս այն այժմ տեղադրված է www.newspaper.ypc.am էջում:

Ազգային Կրթական Ծրագրեր
Կրթության
Ծրագիր

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ազգային Կրթություն ծրագրի նպատակն է նպաստել նոր, առաջադիմական և բարենպաստ կրթական միջավայրի ստեղծմանը, որը կողջունի, կօժանդակի և կծառայի սովորող հանրության կարիքներին: Ծրագրի հիմնական ուղղություններից է համայնֆային դպրոցի մոդելի մշակումն ու ներմուծումը, կրթական բովանդակության զարգացումը և համադաստիսան կրթական ծրագրերի մշակման միջոցով գործող ուսումնական հաստատություններին աջակցության ցուցաբերումը: Այսպիսով, ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ազգային կրթություն ծրագիրը օժանդակում է Հայաստանի միջնակարգ կրթության բնագավառում իրականացվող բարեփոխումներին:

Առաջնորդվելով իր ռազմավարությամբ՝ Հիմնադրամը մշակեց համայնֆային դպրոցի մոդելը և ներդրեց հանրադաստիսան սարքեր մարզերի 40 միջնակարգ դպրոցներում սեղեկատվական սեխնոլոգիաներ կրթական գործընթաց ներմուծելու միջոցով: Այս մոդելի փորձարկումն ու կայուն զարգացումն ապացուցեց, որ դրա ինստիտուցիոնալիզացիան և լայնամասշտաբ տարածումն այսօրվա միջնակարգ կրթության ռազմավարության խնդիրների լուծման և կրթության բովանդակային զարգացման արդյունավետ եղանակ կարող է հանդիսանալ:

Ծրագրի նպատակներից է նաև դպրոցներում հեռահաղորդակցման կենտրոններ ստեղծելու միջոցով դպրոցը վերափոխել ինտեռնետային կադրավառնակային համակարգչային, հեռահաղորդակցման, կրթական համայնֆային կենտրոնի՝ ամրագրելով սեղեկատվության ստացման և փոխանակման, մշակութային և կրթական բազմադասի ծառայությունների, ինչպես նաև համայնֆ-դպրոց շարունակական կադրի հնարավորությունները: Դրա շնորհիվ դպրոցը, օգտագործելով իր սեխնոլոգիական և մարդկային ռեսուրսները, դառնում է լիդեր կրթության որակի բարելավման և բարձրացման, կրթության բովանդակության և մեթոդաբանության արդիականացման գործում:

Համայնֆային դպրոցի զարգացման ծրագրերն իրականացնող 40 միջնակարգ դպրոցներից 15-ը բավականաչափ կատարելագործվել են դպրոցների աշխատակիցների և համայնքների անդամների համար համակարգչային դասընթացներ անցկացնելու, կրթական, մշակութային և սեղեկատվական բազմաբնույթ ծառայություններ մատուցելու ինչպես համայնքի, այնպես էլ մարզի այլ միջնակարգ դպրոցների և սարքեր հաստատությունների համար: Այս դպրոցներն ադապտված են ժամանակակից սեխնոլոգիաներով և վերադաստիսան անձնակազմով: Նրանք կարող են հանդիսանալ հեռակեսային դպրոցներ իրենց մարզերում համակարգելով կրթական, ուսումնական, սեխնոլոգիական, ինչպես նաև համայնքի մեծահասակների շարունակական կրթության հետ կադրավառնակային լուծումը: 2004թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը շարունակել է աջակցել երեք գիշերօթիկ դպրոցների, որոնց հնարավորություն ընձեռնվեց այցելել նախկին Խորհրդային միության նմանափող դպրոցներ:

2004թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը շարունակել է կրթության բովանդակության զարգացմանն ուղղված իր նախաձեռնությունները: Մշակվել են 9-րդ և 10-րդ դասարանների ինֆորմատիկայի, 5-րդ դասարանի Հայաստանի դասնության, 7-րդ դասարանի ֆիզիկայի և 9-րդ դասարանի կենսաբանության վիրտուալ լաբորատորիաների էլեկտրոնային սարքերակները լաբորատորիային սկավառակներով: Հանրակրթական դպրոցի ուսումնական ծրագրին համադաստիսան մշակվեց նաև ԵՐԿ-ի միջավայրի էլեկտրոնային սարքերակը Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման ծրագրի ֆինանսական և ԵԱԿ-ի փորձագիտական աջակցությամբ: Մշակված դասընթացները հեռահար ուսուցման համար սեղադրվել են eLearningServer3000 միջավայրում: Կրթության ազգային ինստիտուտի հետ համատեղ, ներկայումս ընթանում է նվաճված էլեկտրոնային սարքերակների ուղղությամբ ուսուցիչների վերադաստիսանում, որի նպատակն է առարկաների էլեկտրոնային սարքերակների օգտագործումն ամենօրյա աշխատանքում:

2004թ. Կրթության ազգային ինստիտուտը, փորձագիտական ուսումնասիրություն կատարելուց հետո, երաշխավորել է մշակված էլեկտրոնային սարքերակների օգտագործումը հանրակրթական դպրոցներում՝ որդես ուսումնական օժանդակ ձեռնարկներ:

2004թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ազգային կրթության ծրագրի նախաձեռնությունները ստացել են ֆինանսական աջակցություն Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման ծրագրի կողմից՝ 9000 ԱՄՆ դոլար:

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղը սկսած 2000թ. օժանդակում է **I*EARN** ծրագրին: Այն նդասում է դորոցների ցանցի ստեղծմանը և դրա բովանդակային համալրմանը՝ առակերտերին հնարավորություն ընձեռելով իրենց մոտ և հեռու հասակակիցների հետ մասնակցել կրթական նախագծերում: Ծրագիրն իրականացրել է հիմնադրամի ինստիտուցիոնալ գործընկերը՝ Խնկո Ադոր անվան Հանրադեսական մանկական գրադարանը: Ծանոթանալով **I*EARN**-ին երեխաները սովորաբար իրենք են ընդլայնում **I*EARN** թեմաների և բանավեճի Եջանակները: Գրադարանը **I*EARN** դասընթացն ընդգրկել է իր ինստեռնետային դասընթացների ծրագրում, ինչն ընդարձակում է **I*EARN** համայնը: 2004թ. Հայաստանի մարզային 24 ուսուցիչներ մասնակցեցին սոցիալական գիտությունների վերաբերյալ օն-լայն դասընթացների՝ **I*EARN**-ի հեռահար կրթության ծրագրի Եջանակներում: Վերոհիշյալ դասընթացների բովանդակությունը թարգմանվել է հայերեն և տեղադրվել ինստեռնետային էջի վրա՝ <http://courses.iearn.org/armenia/index.htm>՝ ադահովելով դրանց հեռահար անցկացումը:

2004թ. հայալեզու ֆորումների բոլոր 6 ծրագրերը տեղադրվել են **I*EARN** սերվերի վրա: Այժմ դրանք մասշեղի են նաև անգլախոս միջազգային հանրության համար:

2004թ. հրատարակվել են «**I*EARN**-ը Հայաստանում» և «**I*EARN**-ի նախագծերը» գրքերը:

2004թ. առաջին անգամ Խնկո Ադոր անվան Հանրադեսական մանկական գրադարանի **I*EARN** կենտրոնը կազմակերպեց **I*EARN** նախագծում ներգրավված առակերտերի հանդիդում: Հանդիդումն անցկացվեց ըստ **I*EARN**-ի միջազգային տարեկան կոնֆերանսների երիտասարդական համաժողովների ձևաչափի:

2004թ. **I*EARN** ցանցային դորոցների թիվն ավելացել է և կազմել 27: ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Տեղեկատվական ծրագրի Եջանակներում ֆինանսավորված երեք մարզային գրադարաններ ընդգրկվել են նախագծում և 2005թ. կիրակնացներն **I*EARN**-ի ծրագրերը:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ դեֆուքյուն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
14056	Հանրակրթական դպրոց	գ. Բերդավան, Հայաստան	\$5,515	Համայնֆային դպրոցի մոդելի հեծագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին և աակերներին, ինչդես նաև ծառայություններ է մասուցում հարևան դպրոցներին կազմակերդելով դասընթացներ, մասնավորադես հեռահադորդակցման և SS վերադասրասում, կրթական, մակուրային և սեղեկասվական ծառայություններ:
13594	Թիվ 1 միջնակարգ դպրոց	Նոր Հաճն, Հայաստան	\$5,120	Համայնֆային դպրոցի մոդելի հեծագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին և աակերներին, ինչդես նաև ծառայություններ է մասուցում հարևան դպրոցներին (Նոր Հաճնի թիվ 3 և 4 դպրոցներ)՝ կազմակերդելով դասընթացներ, մասնավորադես հեռահադորդակցման և SS վերադասրասում, կրթական, մակուրային և սեղեկասվական ծառայություններ:
13591	Թիվ 15 միջնակարգ դպրոց	Գյունրի, Հայաստան	\$5,358	Համայնֆային դպրոցի մոդելի հեծագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին և աակերներին, ինչդես նաև ծառայություններ է մասուցում հարևան դպրոցներին (Գյունրու թիվ 19և 36 դպրոցներ)՝ կազմակերդելով դասընթացներ, մասնավորադես հեռահադորդակցման և SS վերադասրասում, կրթական, մակուրային և սեղեկասվական ծառայություններ մանկավարժական րղեջի, սնեսազիսության ինսիսուսի, մանկավարժական ինսիսուսի, րժեկական կենսրոնի և վերականգնողական կենսրոնի համար:
13919	Ա. Պուեկինի անվան թիվ 4 դպրոց	Վանաձոր, Հայաստան	\$6,040	Համայնֆային դպրոցի մոդելի հեծագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին և աակերներին, նաև կազմակերդում է դասընթացներ, մասնավորադես հեռահադորդակցման և SS վերադասրասում, կրթական, մակուրային և սեղեկասվական ծառայություններ Վանաձոր ֆաղափ աակերներին և ուսուցիչների համար:
13669	Խոսի խանգարումներ ունեցող երեխաների թիվ 8 հասուկ դպրոց	Երևան, Հայաստան	\$6,170	Դպրոցում հեռահադորդակցման կենսրոնի սսեղծում, որը կծառայի դպրոցի և համայնքի հեռահադորդակցման և SS վերադասրասման կարիներին համար, համակարգչային ուսուցում կսրամարի աակերներին, ուսուցիչներին և համայնֆային անդամներին, ինչդես նաև հասուկ խմբերի համար դիդակսիկ նյութերի դասրասում, Ռուսասանում գործող մեկ կամ երկու դեսական գիեբրոթիկ դպրոց այցելելու համար ընսրված մեկ մասնագեսի գործուղում՝ գիսելիներ ձեռք բերելու և ոլոսում փորձի փոխանակման համար:
13666	Լոդական խանգարումներ ունեցող երեխաների թիվ 9 հասուկ դպրոց	Երևան, Հայաստան	\$5,415	Համայնֆային դպրոցի մոդելի հեծագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին, ինչդես նաև աակերներին, կազմակերդելու է դասընթացներ, մասնավորադես հեռահադորդակցման և SS վերադասրասում, կրթական, մակուրային և սեղեկասվական ծառայություններ աակերներին, ուսուցիչներին, Պեսական մանկավարժական համալսարանի ուսանողներին և համայնքի անդամների համար, նաև Ռուսասանում գործող մեկ կամ երկու դեսական գիեբրոթիկ դպրոց այցելելու համար ընսրված մեկ մասնագեսի գործուղում գիսելիներ ձեռք բերելու և ոլոսում փորձի փոխանակման համար:
13585	Թիվ 20 միջնակարգ դպրոց	Վանաձոր, Հայաստան	\$6,300	Համայնֆային դպրոցի մոդելի հեծագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին և աակերներին, կազմակերդելու է դասընթացներ, մասնավորադես հեռահադորդակցման և SS վերադասրասում, կրթական, մակուրային և սեղեկասվական ծառայություններ Լոռու մարզի չորս գյուղերի աակերներին համար:
14274	Երևանի դեսական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$73,386	Հանրակրթական դպրոցների կրթական գործընթացում սեղեկասվական սեխնուղոգիաների ներդմանն աջակցություն, գործնական միջոցների մակուև և իրականացում, 9-րդ և 10-րդ դասարանների հիմիայի և կենսաբանության, 5-րդ դասարանի Հայասանի դասնության, 9-րդ դասարանի կենսաբանության վիսուալ լաբորասորիայի, 7-րդ դասարանի անորգանական հիմիայի վիսուալ լաբորասորիայի սսեղծում TeachArm սեխնուղոգիայի հիման վրա, հեռակա ուսուցման դասընթացների մակուև և դրանք LearningServer3000 սիրույթում սեղադում, առարկայական ուսուցիչների և վերադասրասողների ուսուցում:
13920	Թիվ 2 միջնակարգ դպրոց	Արագածավան, Հայաստան	\$5,067	Համայնֆային դպրոցի մոդելի հեծագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին և աակերներին, նաև

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ դեֆուբյուն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
13658	Թիվ 5 գիւեքթփիկ դորոց	Երևան, Հայաստան	\$4,780	դասընթացների կազմակերպում, մասնավորապես հեռահաղորդակցման և SS վերադաստրասում, կրթական, մշակութային և սեղեկատվական ծառայություններ Գեսափ, Թիլիկ, Արսենի գյուղերի և Արագածական գյուղի թիվ 1 դորոցի աւակերների և ուսուցիչների համար: Համայնքային դորոցի մոդելի հետագա զարգացում, որը ծառայում է սեղական համայնքին և աւակերներին, ինչպես նաև կազմակերպում է դասընթացներ, մասնավորապես հեռահաղորդակցման և SS վերադաստրասում, կրթական, մշակութային և սեղեկատվական ծառայություններ աւակերների, հասուկ դաստրանների ուսուցիչների համար, ինչպես նաև հասուկ խմբերի դաստրանների համար դիդակտիկ նյութերի մշակում, Ռուսաստանում գործող դեհական գիւեքթփիկ դորոց այցելելու համար ընտրված մեկ մասնագետի գործուղում գիսելիքներ ձեռք բերելու և ոլորտում փորձի փոխանակման համար:
Գումարը			\$123,151	

դրամաճանրի համարը	անհասներ անուն, ազգանուն	ֆաղափ դեֆուբյուն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
14096	Քրիստինե Շողիկյան	Երևան, Հայաստան	\$1,500	Մասնակցություն չորսօրյա դեմ առ դեմ սեմինարի ԲՀԻ-ԿԱԾ Բուդադեհի և Համալսարանային Բանկի միացյալ միջազգային ֆաղափակառության հեհ-կրթական օնլայն դասընթացի, Նյու Յորք, ԱՄՆ, Հոկտեմբեր 27-30, 2004թ. ESP/Կոլումբիայի Համալսարանի (Teachers' College) հեհ-կրթական օնլայն դասընթացի ցանցային ծրագրի Երջանակներում սեղում գնահատում իրականացնելու համար, Երևան, Հայաստան, Մարտ 13-22, 2004թ.
13832	Խուան Ալոնսո	Նյու Յորք, ԱՄՆ	\$2,000	ESP/Կոլումբիայի Համալսարանի (Teachers' College) հեհ-կրթական օնլայն դասընթացի ցանցային ծրագրի Երջանակներում սեղում գնահատում իրականացնելու համար, Երևան, Հայաստան, Մարտ 13-22, 2004թ.
13831	Սամյուել Սեփիաս	Նյու Յորք, ԱՄՆ	\$2,000	ESP/Կոլումբիայի Համալսարանի (Teachers' College) հեհ-կրթական օնլայն դասընթացի ցանցային ծրագրի Երջանակներում սեղում գնահատում իրականացնելու համար, Երևան, Հայաստան, Մարտ 13-22, 2004թ.
13657	Հայկ Գյուզալյան	Երևան, Հայաստան	\$200	Մասնակցություն չորսօրյա դեմ առ դեմ սեմինարի ԿԱԾ/Կոլումբիայի Համալսարանի հեհ-կրթական հեռակա դասընթացի ծրագրի գնահատման բնագավառում, Սամբուլ, Թուրքիա, Փետրվար 5-9, 2004թ.
Գումարը			\$5,700	

I*EARN ծրագիր

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ դեֆուբյուն	դրամաճանրի չափը	նդասակը
14239	Խնկր Ադոր անվան հանրադեհական մանկական գրադարան	Երևան, Հայաստան	\$15,000	Հայաստանում I*EARN ծրագրի Երջանակներում դասավանդման զարգացման և դաստիարակման մեթոդների Եարունակական զարգացում, ազգային I*EARN ցանցի հետագա զարգացում և ընդլայնում միջազգային I*EARN ծրագրի գաղափարախոսության, հայեցակարգի և կառուցվածքի մեջ՝ նոր դորոցների, ինչպես նաև ԲՀԻ ՕՐ - Հայաստան սեղեկատվական ծրագրով օժանդակվող մարզային գրադարանների մեդգրավման միջոցով, կրթական գործընթացում I*EARN ծրագրերի և ինտեդակտիվ ֆորումների մեդգրավում, ՋԼՍ-ներում I*EARN ծրագրի գաղափարների ֆարդում:
Գումարը			\$15,000	

**Բարձրագույն
կրթության
աջակցության
ծրագիր**

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Բարձրագույն կրթության աջակցություն ծրագրի նդասակն է խթանել Հայաստանի կրթական համակարգի համադասասխանեցմանը միջազգային չափորոշիչներին, օժանդակել բարձրագույն կրթության զարգացմանը հունանիսար և սոցիալական գիտությունների ոլորտում, զարգացնել ուսանողների բնադասական մսածողությունը, խրախուսել միջազգային կադերը և բարձրագույն կրթական հասսասություններում նդասել հեսազոսական աճխասաններին:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի ռազմավարական նախադասվություններն են՝

- 1. Բարձրագույն կրթության ֆադաֆականության մճակման հնարավորությունների սեսդում,
- 2. Հունանիսար և սոցիալական գիտությունների բնազավառում ուսումնական դասընթացների մճակում և ներդում,
- 3. Միջազգային կադերի սեսդում ամառային դորոցների կազմակերմման միջոցով:

Բարձրագույն կրթության ֆադաֆականության մճակումն օժանդակում է կրթական բարեփոխումներին՝ սոցիալական գիտությունների և այլ ոլորտների կրթական չափորոշիչների մճակման, կրեդիտային համակարգի ադադսացման և ժամանակակից համալսարանների թափանցիկ կառավարման համար համադասասխան գործիքների սեսդումն միջոցով: ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղն արդեն աջակցել է բարձրագույն կրթության ֆադաֆականության մճակմանը մի շարք բուհերում: Հիմնադրամը օժանդակել է Հայաստանի բարձրագույն կրթական հասսասություններում կրեդիտային համակարգի ադադսացմանն ու կիրառմանը: Այսդիսով, 2004թ. Հայաստանի դեսական ճարարագիտական համալսարանում սեսդովել և այժմ կիրառվում է կրեդիտային համակարգ բակալավրի երեք մասնագիտությունների համար:

2004թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղն աջակցել է երևանի դեսական համալսարանի երկու ֆակուլտեսների՝ իրավաբանական և ժուռնալիստիկայի, բակալավրի և մագիստրոսի սասիճանների դեսական կրթական չափորոշիչների մճակմանը: Հոգեբանության ամբիոնը հիմնադրամի աջակցությամբ մճակել է մագիստրոսի չորս մասնագիտությունների կրթական չափորոշիչները:

2004թ. «Համալսարանական կրթությամբ կանանց սոցիալիզացիա» հասարակական կազմակերդությունը մճակել է «Գենդերային գիսելիքների հիմուններ» ներածական դասընթացի, «Գենդեր և սնեսագիտություն», «Գենդեր և իրավունք» և «Հայաստանի դասնության գենդերային դիսկուրս» հասուկ դասընթացների գենդերային կրթական չափորոշիչները և ուսումնական ծրագրերը, ինչդես նաև մանկավարժություն, մանկավարժության դասնություն, հոգեբանություն, էթնոմճակույթ և մճակութաբանություն մասնագիտություններում գենդերային կրթության իմեսեզման չափորոշիչները:

Հունանիսար և սոցիալական գիտությունների նորարարական ուսումնական ծրագրերի ներդումը հույժ կարևոր նճանակություն ունի դեսության և հասարակության համար թե՛ նոր կադերի դասրասման և թե՛ ուսումնական ծրագրերի գիտական վերամճակումների և ադազադափարականացման սեսակեսից, ֆանի որ դրանք մճակվել են խորհրդային ժամանակաշրջանում՝ զադափարախոսական դախանջներին համադասասխան, եղել են սարանջասված և չեն արսացուլել կադն արսափին աճխարհի հես:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղն օժանդակել է սոցիալական և հունանիսար գիտությունների բնազավառում ավելի ֆան 45 ուսումնական դասընթացների մճակմանը: Այդ բոլոր դասընթացները ներգրավված են 12 համալսարանների ուսումնական ծրագրերում:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը, համագործակցելով Չարլզ և Ազնես Ղազարյանների հիմնադրամի հես, օժանդակել է կրթական հեսազոսությունների և զարգացման կենսրոնին մճակել և փորճարկել «Քննադասական մսածողություն և գրավոր ունակություններ» ակադեմիական դասընթացը երկու բարձրագույն կրթական հասսասություններում: ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը այս նախաճեռնության համար սսացել է ֆինանսական աջակցություն Չարլզ և Ազնես Ղազարյանների հիմնադրամի կողմից՝ 3,800 ԱՄՆ դոլար:

🌀 Ակադեմիական կրթաթուղթի ծրագիր

2004թ-ին սկիզբ առավ Բաց հասարակության ինստիտուտի Բարձրագույն կրթության աջակցության ծրագրի Ակադեմիական կրթաթուղթի ծրագիրը, որի գաղափարը մշակվեց նախկինում Քաղաքացիական կրթության ծրագրի Երջանակներում գործող ծրագրերի վերափոխման արդյունքում:

Ակադեմիական կրթաթուղթի ծրագրի նպատակն է խթանել Կենսոճանկային և Արևելյան Եվրոպայում, ինչպես նաև Կենսոճանկային Եվրասիայի սարածումը բարձրագույն կրթության ոլորտում սեղի ունեցող բարեփոխումները և նպաստել սեղական, սարածաբանային և միջազգային ակադեմիական ցանցերի ստեղծմանը: Ելնելով այն համոզմունքից, որ բարձրագույն կրթության հասաստությունները կազմում են ֆաղափարական հասարակության հիմնային սար, Ակադեմիական կրթաթուղթի ծրագիրը նպատակ ունի համալսարաններում ընտրել թիրախ ֆակուլտետներ և օժանդակել նրանց բարեփոխումներ և նորանորոնումներ իրականացնելու ճանապարհին, ինչպես նաև նպաստել սարածաբանում դասավանդող երիտասարդ խոսուննայից գիտնականների հայրենի վերադարձին, մասնագիտական զարգացմանը և ակադեմիական ոլորտում հասասմանը:

Հայաստանում ԱԿԾ-ը սկսեց իր գործունեությունը 2004թ.-ի սեպտեմբերին: 2004 – 2005թթ. ակադեմիական սարում Հայաստանում ԱԿԾ-ը ընդգրկեց սասներկու կրթաթուղթակառուների՝ հինգ SCOUT կրթաթուղթային ծրագրի կրթաթուղթակառուներ, վեց Վերադարձող դասախոսներ կրթաթուղթային ծրագրի կրթաթուղթակառուներ և մեկ այցելու միջազգային դասախոս:

ԱԿԾ-ը Ծրագիրը իրականացվում է հետևյալ կրթաթուղթային ծրագրերի միջոցով.

1. Միջազգային դասախոսների համար կրթաթուղթային ծրագիր/ISFP
2. Վերադարձող սեղացի դասախոսների համար կրթաթուղթային ծրագիր/RSFP
3. Աջակցություն համայնաբանային օգնության և համալսարանական դասավանդման ծրագիր/SCOUT՝ հասուկ նախաեսնված էղմունդ Մասկի ազատության աջակցության ակսի կրթաթուղթային ծրագրի Երջանակարների համար:

Ի լրումն անհասական կրթաթուղթային ծրագրերի, հաջորդ ակադեմիական սարվա համար ԱԿԾ-ը նախաեսուն է նաև թիրախ գործընկեր ֆակուլտետների ընտրությունը: 2005թ. սկզբին ԱԿԾ-ը ընտրել է թիրախ գործընկեր ֆակուլտետներ և օգնել է մշակել ֆակուլտետային զարգացման ծրագրեր: ԱԿԾ-ի առաջնահերթություններից մեկն է թիրախ ֆակուլտետներում մարդկային ռեսուրսների «ներակումը»: Այս ռեսուրսները ներդրում են թիրախ ֆակուլտետներ նախ և առաջ ՔԿԾ-ի և ԱԿԾ-ի Երջանակարների ու ներկա կրթաթուղթակառուների ցանցից: Հեսագայում 2005թ.-ի զարմանը ԱԿԾ-ը հավաքագրման ավելի լայնածավալ միջոցառումներ ձեռնարկեց՝ հասարակական գիտությունների բնագավառում գործող երիտասարդ դասախոսներով թիրախ ֆակուլտետները լրացնելու նպատակով:

դրամաճորհի համարը	կազմակերություն	ֆաղափ ղեություն	դրամաճորհի չափը	նպատակը
14083	Վ. Բրյուսովի անվան Երևանի ղեական լեզվագիտական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$20,602	Հետևյալ դասընթացների մշակման և իրականացման համար՝ «Տղագիր մամուլ», «Հետուսառադիո հեռարձակում», «Հասարակության հետ կաղեղ», «Հայ ՋԼՄ-ների ղասնությունը», «Արսասահմանյան ՋԼՄ-ների ղասնությունը», «Լրագրողական վարդեսություն» և «ՋԼՄ-ների օրենսդրությունը, կանոնակարգումը և իմնակարգավորումը»: Դասընթացները կներառվեն Վ. Բրյուսովի անվան ղեական լեզվագիտական համալսարանի Միջազգային Ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի ուսումնական ծրագրում:
13847	Հայաստանի ղեական ճարտարագիտական համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$14,705	Հայաստանի ղեական ճարտարագիտական համալսարանում մագիստրական կրթության երեք ծրագրերի՝ «ՁՏ և ավսոնաացված համակարգի ծրագրային աջակցություն», «Տեղեկատվական օգսագործման համակարգեր» և բակալավրի ծրագրի «Բազմալիբային հեռահաղորդակցման համակարգեր»-ի եվրոպական կրեղիսային հավաքման և փոխանցման համակարգի ստեղծում և իրականացում: Կմակակի և կօզսագործի ինեսրնեսային դասընթացի նոր օժանդակության համակարգերի ու ուսանողների էլեկտրոնային սվայմների զրմնցումն ու կառավարումը:
13841	Երևանի ղեական համալսարան, Հոգեբանության ամբիոն	Երևան, Հայաստան	\$12,470	Հոգեբանության մագիստրական կրթության ծրագրի հետևյալ չորս մասնագիտությունների համար կրթական չափորոշիչների մշակում և ներմում՝ «Ձարգացման հոգեբանություն», «Սոցիալական հոգեբանություն», «Կլինիկական հոգեբանություն» և «Իրավաբանական հոգեբանություն»:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղաֆ ղեկություն	դրամաճորհի չափը	նդառասակը
13849	Հանալարանական կրթությանը կանանց միություն	Երևան, Հայաստան	\$15,000	Գեներալային կրթության չափորոշիչների մշակման շարունակության և ինտեգրացման աշխատանքներ հետևյալ մասնագիտությունների համար՝ «Մանկավարժություն», «Հոգեբանություն», «Էթնոմշակույթ» և «Տնտեսագիտություն»: «Գեներալ և տնտեսագիտություն», «Գեներալ և իրավունք», «Հայաստանի դասնական գեներալային մեթոդները» դասընթացների համար ղեկավար կրթական ստանդարտների մշակում և ներդրում:
13839	Երևանի ղեկական հանալարան	Երևան, Հայաստան	\$13,685	Հայաստանի բարձրագույն կրթության հաստատությունների համար լրագրողական կրթության չափորոշիչների մշակում: Երկու փաստաթղթեր կմշակվեն ծրագրի իրականացման ընթացքում՝ «Լրագրողականություն - բակալավրի ծրագրի չափորոշիչները» և «Լրագրողականություն – մագիստրատուրայի ծրագրի չափորոշիչները»:
14081	Հայաստանի ղեկական ճարտարագիտական հանալարան	Երևան, Հայաստան	\$4,400	Հայաստանի ղեկական ճարտարագիտական հանալարանի Սոցիալ-ֆաղաֆական գիտությունների և ընդհանուր տնտեսագիտության ֆակուլտետի ուսանողների համար «Ճարտարագիտության ուսանողների համար հաղորդակցման ունակություններ» ակադեմիական դասընթացի մշակում:
13843	Երևանի ղեկական հանալարան	Երևան, Հայաստան	\$13,620	Բարձրագույն իրավաբանական կրթության հետագա բարեփոխումների նդառասակով՝ իրավաբանական կրթության բակալավրի և մագիստրոսի ղեկական կրթական չափորոշիչների մշակում:
14089	Կրթական զարգացման և հետազոտության կենտրոն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$14,300	Չարլզ և Ազնես Ղազարյանների հիմնադրամի (C.A.K.E) հետ համագործակցելով՝ «Քննադատական մտածելակերպ և զրավոր ունակություններ» վերնագրով դասընթացի մշակում: Դրամաճորհի շրջանակներում կմշակվի և կիրառարակվի ուսանողների համար դասագիրք և դասավանդողների համար ձեռնարկ: Դասընթացը կփորձարկվի երկու բարձրագույն կրթական հաստատությունների սոցիալական և հումանիտար առարկաների առաջին կուրսի ուսանողների համար՝ Երևանի ղեկական հանալարան և Պեկական լեզվագիտական հանալարան:
14080	ՀՀ ԳԱԱ Հնեագիտության և ազգագրության ինստիտուտ	Երևան, Հայաստան	\$6,550	«Հայկական հնեագիտության նոր ձեռքբերումներ» և «Պատմաճակագրական հուշարձանների դաստիարակություն» վերնագրերով ակադեմիական դասընթացների մշակում: Դասընթացները կներառվեն Երևանի Պեկական հանալարանի դասնական ֆակուլտետի հնեագիտության և ազգագրության բաժնի մագիստրատուրայի ուսումնական ծրագրում: Ծրագրի շրջանակներում մագիստրատուրայի 5 ուսանողների համար կիրականացվեն դասային աշխատանքներ:
14091	Իրական աշխարհ, իրական մարդիկ, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$5,170	Սոցիալական աշխատանքի բակալավրի երրորդ կուրսի ուսանողների համար «Վալեոլոգիական վարք և ՄԻՎՎ վարակը» ակադեմիական դասընթացի մշակում և ներդրում: Դասընթացը կներառվի Երևանի ղեկական հանալարանի սոցիոլոգիայի ֆակուլտետի ուսումնական ծրագրում:
14069	Հեղինակային և հարակից իրավունքների դաստիարակության հայկական միություն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$5,184	«Հեղինակային իրավունքի կիրառման տեսությունը ու դրակսիկան» ակադեմիական դասընթացի մշակում և ներդրում: Դասընթացը կդասավանդվի երեք բարձրագույն կրթական հաստատությունների առաջին և երկրորդ կուրսի ուսանողների համար՝ Երևանի Կոմիտասի անվան ղեկական կոնսերվատորիա, Երևանի կինոյի և թատրոնի ինստիտուտ և Գեղարվեստի ակադեմիա:
Գումարը			\$125,686	

դրամաճորհի համարը	անհատներ անուն, ազգանուն	ֆաղաֆ ղեկություն	դրամաճորհի չափը	նդառասակը
14008	Կարեն Գրիգորյան	Երևան, Հայաստան	\$500	Մասնակցություն բարձրագույն կրթության աջակցության ցանցային ծրագրի շրջանակներում ամառային դպրոցին, Սանկտ-Պետերբուրգ, Հունիս 11 – Օգոստոս 1, 2004թ.
Գումարը			\$500	

Ուսուցում արժեքներում ծրագիր

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ուսուցում արժեքներում ծրագիրը հայաստանի ֆաղափառներին ընծեռնում է սեղեկավորություն ստանալու, արևմտյան կրթական համակարգին հաղորդակցվելու, ինչպես նաև՝ համագործակցության ու փորձի փոխանակման նպատակով արժեքների իրենց գործընկերների հետ կապեր հաստատելու հնարավորությամբ: Ծրագիրը նպաստում է Հայաստանում հունանիսար և սոցիալական գիտությունների զարգացմանը՝ այդպիսով խթանելով երկրում բաց, ժողովրդավարական հասարակության կայացմանը:

2004 թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ուսուցում արժեքներում ծրագիրն իրականացվել է հետևյալ հիմնական ուղղություններով.

- 1) կրթաթոշակներ ուսանողների համար,
- 2) կարճաժամկետ օժանդակության ծրագրեր համալսարանական դասախոսների և գործող մասնագետների համար,
- 3) օժանդակություն Հայաստանի փորձագետներին՝ գիտական հետազոտություններ անցկացնելու նպատակով:

Ուսուցում արժեքներում ծրագիրը բարձրակարգ կրթական ծառայություններ է առաջարկում գիտության սարքեր ճյուղերի շնորհալի ուսանողներին՝ նրանց հնարավորություն սալով իրենց ուսումը շարունակել Կենսոճանակային եվրոպական համալսարանում (ԿԵՅ), Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարանում (ԲԱՅ), Անգլիայի էսսեքսի համալսարանի Մարդու իրավունքների կենտրոնում: Բացի այդ, ծրագիրը Հայաստանի ուսանողներին սրամադրում է մասնակի ֆինանսական աջակցություն՝ Սորոսի հավելյալ դրամաշնորհային ծրագրի (ՍՀԴԾ) և Գլոբալ հավելյալ դրամաշնորհային ծրագրի (ԳՀԴԾ) շնորհակցությամբ:

Կարճաժամկետ աջակցության ծրագրերը, Դասնթացների մեկնման կենտրոնը (CRC), Ամառային համալսարանը (CEU SUN), Քենթրիջի հյուրընկալության ծրագրերը, չափազանց օգտակար են եղել հայ մանկավարժների համար՝ խթանելու Հայաստանում բարձրագույն կրթության և հետազոտության զարգացումը:

2004թ. կրթաթոշակներ են սրամադրվել ուսանողներին և գիտական աշխատողներին հետևյալ համալսարանների ծրագրերի միջոցով՝

- Կենտրոնական եվրոպական համալսարան (CEU) - 1
- Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարան (AUBG) - 1
- Էսսեքսի համալսարանի Մարդու իրավունքների կենտրոն - Համալսարան - 2
- Դասնթացների մեկնման կենտրոն (CRC) - 10
- Սորոսի հավելյալ դրամաշնորհային ծրագիր (SSGP) - 1
- Քենթրիջի հյուրընկալության ծրագիր - 2

2004թ. ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը շարունակել է իրականացնել Ուսուցում արժեքներում ծրագիրը՝ կապեր հաստատելով հունանիսար և հասարակական գիտություններ դասավանդող շեղական համալսարանների և ինստիտուտների հետ, նպաստելով Ծրագրի շնորհակցության ինստիտուտում հայ հասարակության մեջ և ընդգրկելով նրանց շեղական բուհերի դասախոսական աշխատանքում, միաժամանակ բարձրացնելով ծրագրերի արդյունավետ ազդեցությունը Հայաստանի բարձրագույն կրթական համակարգի վրա:

2004թ. Կենտրոնական եվրոպական համալսարանի կողմից սրամադրված ֆինանսական աջակցությունը կազմում է՝ 3,280 ԱՄՆ դոլար:

Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարանի կողմից սրամադրված ֆինանսական աջակցությունը կազմում է՝ 1,680 ԱՄՆ դոլար:

դրամաճորհի համարը	անհասնել անուն, ազգանուն	ֆաղափ դեռություն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
14213	Վարդուհի Թովմասյան	Երևան, Հայաստան	\$700	Մասնակցություն ՂԾ աճնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Նոյեմբեր 29-Դեկտեմբեր 04, 2004թ.
14170	Արան Հարությունյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾՎ աճնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Հոկտեմբեր 18-23, 2004թ.
14112	Արմեն Ավեճիսյան	Երևան, Հայաստան	\$1,050	Կրթաթոճակ Անգլիայի Էստեփի համալսարանում մեկ ակադեմիական սարի սովորելու համար, 2004/2005թթ.
14111	Աբել Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$1,050	Կրթաթոճակ Անգլիայի Էստեփի համալսարանում մեկ ակադեմիական սարի սովորելու համար, 2004/2005թթ.
14070	Արման Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$800	ԿԵՀ-ում բնադաճողական Գիտություններում դոկտորական ուսումնառության ամբողջ կրթաթոճակ, Բուդադեճ, Հունգարիա, 2004/2005թթ.
14068	Անուճ Բաբաջանյան	Երևան, Հայաստան	\$550	Կրթաթոճակ Բուլղարիայի Ամերիկյան Համալսարանում (AUBG) սովորելու համար, Բլազդեվգրադ, Բուլղարա, 2004/2005թթ.
14058	Անի Դադեյան	Երևան, Հայաստան	\$130	Մասնակցություն TOEFL ֆննությանը (DAAD ծրագիր)
14009	Սոնյա Սորոյան	Երևան, Հայաստան	\$130	Մասնակցություն TOEFL ֆննությանը (DAAD ծրագիր)
13663	Աբել Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$650	Մասնակցություն նախնական կողմնորոճման դասընթացին Էստեփի Համալսարանում սովորելու համար, Բուդադեճ, Հունգարիա 2004/2005թթ. ուս. սարի
13630	Արմեն Ավեճիսյան	Երևան, Հայաստան	\$650	Մասնակցություն նախնական կողմնորոճման դասընթացին Էստեփի Համալսարանում սովորելու համար, Բուդադեճ, Հունգարիա 2004/2005թթ. ուս. սարի
13550	Ռուբեն Գևորգյան	Երևան, Հայաստան	\$1,000	Մասնակցություն Քեմբրիջի հյուրընկալության ծրագրին, ՄԹ, ամառ 2004թ.
13504	Աննա Ասաճյան	Երևան, Հայաստան	\$1,000	Մասնակցություն Քեմբրիջի հյուրընկալության ծրագրին, ՄԹ, ամառ 2004թ.
13894	Դավիթ Դավթյան	Երևան, Հայաստան	\$800	Լրացուցիչ դրամաճորհային ֆինանսավորում 2004/2005թթ. համար
14214	Լուսինե Տոնոյան	Երևան, Հայաստան	\$700	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾ աճնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Նոյեմբեր 18-23, 2004թ.
14215	Քրիստինե Հակոբյան	Երևան, Հայաստան	\$700	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾ աճնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Նոյեմբեր 18-23, 2004թ.
14216	Աննա Գրիգորյան	Երևան, Հայաստան	\$700	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾ աճնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Նոյեմբեր 18-23, 2004թ.
14217	Սամվել ճճարհսյան	Երևան, Հայաստան	\$700	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾ աճնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Նոյեմբեր 18-23, 2004թ.
13670	Հռիփսիմե Ռամաճյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾ զարնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Մաճ 29 - Ադրիլ 03, 2004թ.
13917	Դիանա Հակոբյան	Երևան, Հայաստան	\$650	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾ զարնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Մայիս 03-08, 2004թ.
013918	Դիանա Դանիելյան	Երևան, Հայաստան	\$650	Մասնակցություն ԵԿՀ/ԴՄԾ զարնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Մայիս 03-08, 2004թ.
14171	Մանյակ Մաճիճոյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն ԿԵՀ/ԴՄԾ աճնանային նսաճրջանին, Բուդադեճ, Հունգարիա, Հոկտեմբեր 25-30, 2004թ.
Գումարը			\$14,410	

Տեղեկատվական Ծրագիր

ԲՀԻՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի տեղեկատվական ծրագիրը նմաստակ ունի խթանել տեղեկատվական հասարակության և գիտելիքի վրա հիմնված սննետույնի զարգացումը՝ հասարակությանը սրամադրելով և՛ էլեկտրոնային, և՛ տղազրական տեղեկատվության մատչելիության հնարավորություն, հզորացնելով տեղեկատվության հոսքն ու փոխանակումը, խրախուսելով ամբողջ կյանքի ընթացքում կրթությունն ու հեռակա ուսուցումը, աջակցելով գրադարաններին, ինչդեպ նաև ներդնել և կիրառել միջազգային ստանդարտները տեղեկատվական ոլորտի իրավական կանոնակարգման գործում: Ծրագիրը ակտիվորեն համագործակցել է ԲՀԻՕՀՀՄ-ի այլ ծրագրերի հետ, ինչդեպի են ՀԼՄ, Կրթություն, Քաղաքացիական հասարակություն և Արվեստ ու մշակույթ՝ այս ոլորտներում տեղեկատվական բովանդակության մշակման խնդիրների շուրջ: Միևնույն ժամանակ ծրագիրն ունի հետևյալ գլոբալ նպատակները.

📍 Էլեկտրոնային բովանդակություն և գործիքների զարգացում

Աջակցություն հայերեն լեզվի բովանդակության զարգացման գործիքներին

Համակարգչային փաթեթների արդյունաբերությունը մեծ հետաքրքրություն չի ցուցաբերում աջակցելու մի լեզվի, որը այսօր ֆիչ ֆանակությամբ մարդկանց համար է մայրենի լեզու: Հայերին՝ մայրենի լեզվի առակցության սրամադրումը կթողնվի փոքր ընկերություններին և հայկական զարգացման համությանը: Վերջին տարիների ընթացքում մի քանի գործիքներ են մշակվել հայերեն լեզվի բովանդակության զարգացմանն օժանդակելու համար:

2004թ. ԲՀԻՕՀՀՄ-ը Եվրասիա հիմնադրամի հետ միասին աջակցել է անգլերեն-հայերեն-անգլերեն ինտերնետային թարգմանչի մշակմանը: Ինտերնետային թարգմանչի հասցեն է <http://www.translator.am>: Այն կարող է էլեկտրոնային տեքստը թարգմանել անգլերենից հայերեն և հակառակը իրական ժամանակի ռեժիմում: Այս համակարգչային փաթեթի մշակումը գլոբալ ազդեցություն կունենա հայերեն լեզվի աջակցման գործիքների զարգացման գործում և կխթանի հայերեն լեզվով այլ էլեկտրոնային լեզվական գործիքների զարգացմանը, ինչդեպի են էլեկտրոնային բառարանները և առաջախալների ուղղումները:

ԲՀԻՕՀՀՄ-ի կողմից դրամաբանորի արդյունքում 2004թ. մայիսին սկսեց գործել առաջին հայերեն փնտրման ինտերնետային էջը: <http://www.hifind.am> փնտրման առաջին ինտերնետային էջն է, որը ի գործ է ինդեքսավորել և հարցումներ գտնել հայերեն լեզվով:

ԲՀԻՕՀՀՄ-ն աջակցում է «Բաց կոդերով ծրագրային աղաժողովարան» (Open Source) համակարգչային փաթեթի մշակմանն ու մասսայականացմանը: 2004թ. հիմնադրամն օժանդակեց Հայաստանում եվրոպական սարածաբանության խորհրդածողովի կազմակերպմանը, որը տեղի ունեցավ Երևանում, Հայաստան, հունիսի 28 - 30: 2004թ. ընթացքում հիմնադրամը աջակցեց նաև Open Office-ի 1.1 տեղայնացմանը հայերեն լեզվով: Open Office Microsoft Office-ի Բաց կոդերով ծրագրային աղաժողովարանն այլընտրանք է և ունի բազմաթիվ նոր բնորոշումներ, ինչդեպի են հայերեն լեզվի առաջախալների ուղղումը, անմիջական «pdf» փոխակերպումը, որը մատչելի է MS Office տարբերակում:

📍 Հայկական գրադարանի ավտոմատացման ծրագիր

2004թ. ԲՀԻՕՀՀՄ-ն շարունակում է իր աջակցությունը հայկական ավտոմատացված միության գրադարանի ցանցին (AAULN): 2004թ. ընթացքում 3 գրադարան միացավ գրադարանային ցանցին՝ Պետական ճարտարագիտական Համալսարանի գրադարանը, Խնկո-Աղոր անվան Մանկական գրադարանը և Երևանի ֆալոսային գրադարանը: Ընդհանուր առմամբ սկյալների բոլոր բազաները դարձնակում են մոտ 1,200,000 գրքերի և 50,000 դարբերակների գրականական նկարագրություններ և էլեկտրոնային գրառումներ: Իզմիրյան հիմնադրամն աջակցել է ծրագրի ցանցային մասի աղաժողովմանը: Ծրագրի օրջանակներում ստեղծվել է բաժն արագությամբ օդիկա-մալուխային կառուցումը՝ հիմնական գրադարանների և համալսարանների միջև: Ցանցը ծառայում է նաև, որդես ենթակառուցվածք NATO-ի « Մտախոս վիրտուալ ճանադարի» ծրագրի օրջանակներում ինտերնետի մատչելիության համար:

📄 **Electronic Information for Libraries Direct (EIFL)**

Electronic Information for Libraries Direct (EIFL) նախաձեռնությունը ԲՀԻՕՀՀՄ-ի և EBSCO Publishing-ի, որը հղումների աղբյուրների առաջատար սրահադրողն է, ինչդեռ նաև միացյալ ծրագիր է, որը շարունակում է հայ օգտագործողներին սրահադեղի հարուստ ինֆորմացիա, հումանիտար, սոցիալական գիտությունների, կրթության, բիզնեսի և առողջապահության բնագավառների հազարավոր համալսարանային դասընթացների և մոնոգրամների էջերից, ինչդեռ նաև ամբողջական սեփական, բրուուրներ և հղումներ տարբեր գրքերից: Այս ծրագրի օգտակարներում Հայաստանի գրադարանների միության անդամ գրադարանները հնարավորություն ստացան իստեյնթի, կոմպակտ սկավառակների միջոցով մուտք գործել EBSCO Publishing-ի հինգ տեղեկատվական բազաներ՝ կախված յուրաքանչյուր անդամ գրադարանի տեխնիկական կարողություններից:

📄 **Աջակցություն ֆաղափականության մշակման նախաձեռնություններին**

Գլոբալ ինտերնետային ֆաղափականության նախաձեռնությունը (GIPI) ցանցային ծրագիր է, որը գործում է 17 երկրներում և օժանդակում է զարգացող երկրներում բաց և ժողովրդավարական ինտերնետի իրավական և ֆաղափականության ծրագրի զարգացմանը: Ծրագիրն աշխատում է տեղական օրենսդրության կողմերի հետ խորհրդակցական և համագործակցության վրա հիմնված ջանքերում, որոնցից խթանի առկայությունն ապահովում է մասշտաբային, օգտագործողների կողմից վերահսկելի և շուկայադրված ինտերնետի սկզբունքները:

GIPI-ն գործում է, որդեռ ՏՀՏ ոլորտում հիմնադրամի գործընկեր կազմակերպությունների ֆաղափականության ոլորտի նախաձեռնություններին: Հայաստանում GIPI-ի գործունեությունների հիմնական մասը կենտրոնացած է հեռահաղորդակցության կանոնակարգման վրա, ինտերնետ ծառայություն սրահադրող կազմակերպությունների վրայից արժեքագրման անհարկի բեռը թեթևացնելու, ինչդեռ նաև աջակցում է Հայաստանի կառավարությանը «Voice-over-IP» ծառայությունների կարգավորման գործում:

📄 **Համայնային հեռահաղորդակցման կենտրոնների զարգացում**

ԲՀԻՕՀՀՄ-ի տեղեկատվական ծրագիրը մարզային համայն գրադարաններում շարունակում է հեռահաղորդակցման կենտրոնների ծրագրի իրականացումը: Մարզերում ՏՀՏ ներդրող համայններին կրթական և հաղորդակցման ծառայություններ մատուցող հեռակենտրոններ կան հանրապետությունում: Հիմնադրամը կենտրոնացած է կոնցեպտուալ հարցերի վրա, ինչդեռ սիփ են հայկական իրականությանը հեռակենտրոնների հարմարեցման խնդիրները, կենսունակության, բովանդակության և գործիքների զարգացման ձեռքբերումները, հեռահաղորդակցման կենտրոնների ցանցավորումը և ուսուցումը:

Ծրագրի կարիքների համար հիմնադրամն աջակցել է MIS և ինտերնետային էջերի հրատարակման համար վերադաստատման կազմակերպմանը՝ վերադաստատման կենտրոնների նախկինում հովանավորած կարողությունների միջոցով, որոնք դաստատում են ցանցային ադմինիստրատորներ Win 2000 կամ LINUX վրա հիմնված: Ի լրումն այս վերադաստատումների՝ հիմնադրամը կազմակերպում է նաև հասուկ մշակված վերադաստատման դասընթացներ էլեկտրոնային կրթության բովանդակության օգտագործողների համար՝ մշակված ԲՀԻ ՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի աջակցությամբ:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	բաղաժողով	դրամաճորհի չափը	նդասակը
14021	Ամասիայի համայնֆային գրադարան	Ամասիա, Հայաստան	\$5,417	Ամասիայում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոն ստեղծելու, համայնքի անդամներին Eifl Direct ծառայության սրամարդու, 40 առևտրային համար ընդհանուր 88 ժամ հիմնական համակարգչային գրադարանի դասերի կազմակերպում, գրադարանի գրքերի էլ. սվայների բազա ստեղծելու համար:
14114	Ինտերնետ միություն, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$1,276	Երևանում 2004թ. սեպտեմբերի 21-22 Եվրոպական ազգային բարձր մակարդակի դոմեյնների գրանցման խորհրդի խորհրդածողովի կազմակերպում:
14034	Ստեփանավանի կենտրոնական հանրային գրադարան	Ստեփանավան, Հայաստան	\$22,663	Լոռու մարզում 5 համայնֆային կենտրոնների ստեղծում 2 Ստեփանավանում և 3 մարզային գրադարանների կազմակերպում, Օձունում և Տաշիրում, 110 առևտրային համար հիմնական համակարգչային գրադարանի դասերի կազմակերպում և 5 գրադարանների համար ինտերնետային էջեր ստեղծելու համար:
14025	Չարենցավանի ֆադրային գրադարան	Չարենցավան, Հայաստան	\$3,567	Չարենցավանում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնների ստեղծում, մուլտիմեդիա կենտրոնի մուլտի մեդիա կենտրոնի անդամների համար, համայնքի անդամներին Eifl Direct ծառայության սրամարդու, 40 առևտրային համար հիմնական համակարգչային գրադարանի դասերի կազմակերպում, ինտերնետային էջի մշակում և գրադարանային գրքերի սվայների բազայի ստեղծում:
14024	Մարտունու կենտրոնական գրադարան	Մարտունի, Հայաստան	\$5,965	Մարտունիում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, համակարգչային կենտրոնի մուլտիմեդիա կենտրոնի մուլտիմեդիա կենտրոնի ստեղծում, համակարգչային կենտրոնի մուլտիմեդիա կենտրոնի ստեղծում, 12 ամիսների ընթացքում 70 առևտրային համար հիմնական համակարգչային գրադարանի դասերի կազմակերպում՝ յուրաքանչյուր դասընթացի սևողությունը 10 ժամ, DSL կապի ստեղծում:
14032	Վերիճենի հանրային գրադարան	գ. Վերիճեն Հայաստան	\$3,736	Սյունիքի Վերիճեն համայնքում հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, 150 առևտրային համար հիմնական համակարգչային գրադարանի դասերի կազմակերպում, ինտերնետային էջի մշակում, գրքերի էլեկտրոնային բազայի ստեղծում, համայնքի անդամներին Eifl Direct ծառայության սրամարդու:
14073	Տեղեկատվության տեխնոլոգիաների ակադեմիայի և հեռագրության խումբ, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$29,800	Շրջիկ խորհրդատուների (e-rider) նախադասարանում և նրանց համար կենտրոնի ստեղծում, 6 շրջիկ խորհրդատուների վերադասարանում, օգնության սրամարդու ՏՀՏ կիրառող 40 ՀԿ-ների և 9 հեռահաղորդակցման կենտրոնների՝ հիմնված մարզային գրադարաններում: Շրջիկ խորհրդատուները կօգնեն նրանց ներդրել ՏՀՏ-ները իրենց ծագային աշխատանքում և հզորացնել իրենց կառավարման մեջ ՏՀՏ-ների բաղադրամասը: Շրջիկ խորհրդատուները դարձրել են խորհրդատվական այցելություններ կիրականացնել յուրաքանչյուր ՀԿ՝ առնվազն երկու օրվա ընթացքում մեկ անգամ:
14019	Սյունիքի մարզային գրադարան	Կաղան, Հայաստան	\$5,176	Կաղանում համայնֆային հեռահաղորդակցման կենտրոնի ստեղծում, 120 առևտրային համար հիմնական համակարգչային գրադարանի դասերի կազմակերպում (ընդհանուր ուսուցումը 210 ժամ), ինտերնետային էջի մշակում, գրքերի էլ. բազայի ստեղծում և համայնքի անդամներին Eifl Direct ծառայության մասնուցում:
14191	Ղոմ-Ղանիլե, ՍՊԸ	Երևան, Հայաստան	\$15,950	Հայերեն լեզուն Moodle Management Systems-ի տեղայնացման համար՝ աուդիո ել վիդեո հաղորդակցությամբ: Տեղայնացումը ղեկավարվում է իրականացվող moodle.org հանրային կողմից առաջարկների հիման վրա և ղեկավարվում է համադասարանի GNU GENERAL PUBLIC LICENSE Version 2 դասարաններին: Մշակված ծրագրի փորձարկումը ղեկավարվում է անցկացվող ԵՊՀ Ազգային կազմակերպության կողմից: Ծրագրի վերջնական տարբերակը (ծրագրի և կողմի փաթեթը) ղեկավարվում է moodle.org հանրային կայքում: Սկզբնականում մեկ դասընթաց ղեկավարվող Moodle Learning Management System-ի միջոցով: Ղոմ-Ղանիլե, ՍՊԸ-ին սրամարդու սերվերը ղեկավարվում է տեղային գրադարանների ակադեմիայի կենտրոնում՝ Հայաստանի ղեկավարող ծառայության կողմից:

Գումարը

\$93,550

դրամաճորհի համարը	անհատներ անուն, ազգանուն	ֆազաթի տեսություն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
014273	Էդգար Գևորգյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Եվրասիա Էլ. Իրավունք» սեմինարի, Տալին, Էստոնիա, Դեկտեմբեր 13-17, 2004թ. Մասնակցություն «Եվրասիա Էլ. Իրավունք» սեմինարի, Տալին, Էստոնիա, Դեկտեմբեր 13-17, 2004թ. Մասնակցություն «Եվրասիա Էլ. Իրավունք» սեմինարի, Տալին, Էստոնիա, Դեկտեմբեր 13-17, 2004թ. Մասնակցություն «Տեղեկատվական և հաղորդակցության խնդիրներ», Ալմաթի, Ղազախստան, Սեպտեմբեր 2004թ. Մասնակցություն «Տեղեկատվական և հաղորդակցության խնդիրներ», Ալմաթի, Ղազախստան, Սեպտեմբեր 2004թ.
014272	Տիգրան Մարտիրոսյան	Երևան, Հայաստան	\$600	
014268	Դավիթ Սանդուխչյան	Երևան, Հայաստան	\$600	
14160	Վահան Միսակյան	Հրազդան, Հայաստան	\$820	
14153	Ազատ Պետրոսյան	Երևան, Հայաստան	\$820	
Գումարը			\$3,440	

Արվեստ և մշակույթ ծրագիր

ԲՀԻ ՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի Արվեստ և Մշակույթ ծրագրի նպատակներն են խթանել անկախ և կայուն արվեստի ոլորտի զարգացումը Հայաստանում, նպաստել արվեստի հետ կապված սեղեկազարդական հոսիսի և խթանել մշակութային բազմազանությունը՝ ազգային և միջազգային մակարդակներում երկխոսության ծավալման միջոցով:

2004թ. Արվեստ և Մշակույթ ծրագիրը շարունակեց խրախուսել մշակութային կադրերի ստեղծումը և սեղեկազարդական փոխանակումը ազգային և միջազգային մակարդակներում: ԲՀԻՕՀԻՄ-ն աջակցել է այն նախաձեռնություններին, որոնք օգնել են Հայաստանի մարզերում մշակութային կյանքի վերականգնմանը և դրանց միջև կադրերի ստեղծմանը: Այսպիսով, Հայաստանի հարավային և հյուսիսային մարզերում կազմակերպվեցին դարի 3 մրցույթներ, որոնց հաջորդեց Վանաձորում հյուսիս-հարավ դարի միջմարզային մրցույթը: Հայաստանի մարզերում լուսանկարչական արվեստի զարգացման և արվեստի մարզերից լուսանկարիչների միջև համագործակցությունը խթանելու համար կազմակերպվեց «Քո աշխարհ լուսանկարչական ֆոկուսում» լուսանկարչական մրցույթը: Մրցույթին ներկայացված աշխատանքները արժանացան մեծ շքանշանի կարևոր սոցիալական հարցեր, ինչպիսիք են՝ Երևանի միջավայրի խնդիրները, աղբահարությունը, երեխաների և կանանց իրավունքները, խոսքի և արժանապատիվի ազատությունը, հանրային առողջապահությունն ու փոփոխման ստեղծումների հիմնախնդիրներ: Ընդհանուր առմամբ աշխատանքները ցուցադրվեցին Երևանում և մարզերում, ինչպես նաև սեղանակազարդվեցին ինստիտուտում: www.youngfilm.org: Այս ծրագրի Երևանում կազմակերպված մեկ այլ նախագիծ ներառում էր Հայաստանի բոլոր մարզերից ժամանակակից գրողների գրական մրցույթ՝ ի լրումն ժամանակակից գրականության հարցերի հետ կապված սեմինարների, որոնք նվիրված էին Տավուշում, Գեղարքունիքում և Սյունիքում լսարանների զարգացմանը:

ԲՀԻՕՀԻՄ-ն 2004թ. աջակցել է այն նախաձեռնություններին, որոնք խթանում են Հայաստանի և արևմտաեվրոպական այլ երկրների միջև մշակութային փոխանակումը: Մասնավորապես ներառվում են սեմինար Հայաստանից, Վրաստանից և Իրանից կինոյի մասնագետների համար, ինչպես նաև չորսուրյա միջոցառում Գյումրիում, որտեղ Հայաստանից, Վրաստանից, Թուրքիայից և Իրանից մասնագետները մասնակցեցին դասնական հուշարձանի վերականգնմանը: Արվեստ և Մշակույթ ծրագրի Երևանում կազմակերպված ժամանակակից Փորձարարական Արվեստի Հայկական կենտրոնը շարունակեց խթանել Հայաստանից և հարևան դեպարտամենտներից նկարիչների միջև համագործակցությունը:

UNESCO-ն հետ միասին ԲՀԻՕՀԻՄ-ն իրականացրել է մի ծրագիր, որի նպատակն է աջակցել Հայաստանի թանգարաններին՝ ժամանակակից դասնականներին և մասնագետներին հարմարավելու իրենց ջանքերում: ԲՀԻՕՀԻՄ-ն ու UNESCO-ն օժանդակել են օսարեկերի փորձագետների այցելությունները Հայաստան, ինչպես նաև Հայաստանի թանգարանների մասնագետների այցելությունները թանգարանների կառավարման արևմտաեվրոպային սեմինարներին:

Մշակութային միջոցառումների միջոցով Արվեստ և Մշակույթ ծրագիրը փորձում է ուժադրությունը կենտրոնացնել սոցիալական խնդիրների վրա: 2004թ. ԲՀԻՕՀԻՄ-ն օժանդակել է մի ֆանի նախաձեռնությունների, որոնք լուսաբանել են այսօրվա հայ հասարակության առջև կանգնած որոշ կարևոր խնդիրներ: Այս ծրագրերը ներառել են թատերական ներկայացումներ և մի Երևանի հիմնական ներկայացումներ Երևանում և Հայաստանի մարզերում: Բացի դրանից ԲՀԻՕՀԻՄ-ն օժանդակել է դասառնների մրցույթին այնպիսի կարևոր թեմաների վերաբերյալ, ինչպիսիք են կոռուպցիան, արժանապատիվը, աղբահարությունը և Երևանի միջավայրի խնդիրները:

ԲՀԻ նպատակներից է նաև խոցելի և մարզիկ խմբերի ինստիտուտները հասարակության մեջ: 2004թ. Արվեստ և Մշակույթ ծրագիրը նպաստել է այն նախագծերին, որոնք խթանում են արվեստի միջոցով այս խմբերի ինստիտուտները գործընթացները: Այսպիսով, օժանդակվել է Արարատի մարզի Նախարարության ուղղիչ հաստատություններից մեկում կազմակերպված անչափահասների և կանանց համար փայտի փորագրության ստուդիայի ստեղծումը:

2004թ. ԲՀԻ ՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղի Արվեստ և Մշակույթ ծրագրի նախաձեռնությունները օժանդակել են նաև UNESCO-ի կողմից՝ 2750 ԱՄՆ դոլար գումարի չափով:

զրամաւճնորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ տեսություն	զրամաւճնորհի չափը	նպատակը
14194	Լոռի-Փամբակի երկրագիտական թանգարան	Վանաձոր, Հայաստան	\$8,592	Հայաստանում, Վրաստանում և Ուզբեկստանում սեղական երկրագիտության թանգարանների միջև համագործակցության ուժեղացում՝ կազմակերպելով «Բրոնզե դարի մշակույթ» թեմատիկ ցուցահանդեսը և ներկայացումը Վանաձորի Լոռի-Փամբակի սեղական երկրագիտության թանգարանում: Ծրագրին կմասնակցեն Վրաստանի Սամխեթի-Ջավախքի սեղական և Ուզբեկստանի Կոկանդի սեղական թանգարանները:
13934	Քաղաքային ուսումնասիրությունների կենտրոն ՀԿ	Գյումրի, Հայաստան	\$4,700	Ծրագրի առաջին փուլի նախադասարանական համար, որի արդյունքներում կստեղծվի Հարավային Կովկասի (Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան և Թուրքիա) գործընկեր կազմակերպությունների ցանց: Սա ներառում է Գյումրու Հարավային Աւսարակի մաթեմատիկական միջոցառումը, որը 19-րդ դարի հուշարձան է: Ցանցը կօգնի սարքեր մշակույթների հանդեպ հանդուրժողականություն զարգացնել կազմակերպելով սարածաբանական ցրանառու մշակութային ծրագրեր:
13423	«Տրսու» ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$7,505	Արդարադատության նախարարության «Արույան» ուղղիչ հաստատությունում փայտի փորագրության ստուդիայի ստեղծման և մոտ 50 բանասարկյալ անչափահասների և կանանց համար փայտամշակման դասընթացների կազմակերպման համար: Ծրագրի ընթացքում Երևանի թանգարաններից կամ դասկերտարահներից մեկում կկազմակերպվի մի մեծ ցուցահանդես կամ մի ֆանի միջանկյալ ցուցահանդեսներ հաստատությունում, ինչպես նաև հանրակրթական դպրոցում: Բանասարկյալների աշխատանքները կվաճառվեն ցուցահանդեսների ընթացքում և եկամուտը կփոխանցվի բանասարկյալների հաշվին՝ բանֆից դուրս գալուց հետո նրանց վճարելու համար:
13987	Թանգարանների աշխատողների և բարեկամների ասոցիացիա	Երևան, Հայաստան	\$9,980	Կոռուպցիայի, աղբահարության և բնապահպանության թեմաներով դասառների մրցույթի կազմակերպում: Ընտրված դասառները կիրառարակվեն գրաքննարկում և կցուցադրվեն Երևանում, Հայաստանի ազգային դասկերտարահում և Հայաստանի մի ֆանի մարզերում՝ հրավիրելով հանրության ուսուցչությունը վերը նշված հարցերի վրա: Չորս լավագույն դասառները մրցանակ կստանան, կիրառարակվեն, կբաժանվեն և կփակցվեն ամբողջ երկրով մեկ: Մրցանակ Երևանի հակակոռուպցիոն դասառը մեկ ամսով կստեղծարվի Երևանի կենտրոնի մեծ գովազդային վահանակներից մեկի վրա:
14197	Խաղաղարար նախաձեռնությունների կովկասյան կենտրոն ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$7,330	Երիտասարդ նկարիչների համագործակցային ուսումնառության կազմակերպման և արվեստի միջոցով ստեղծարարների հարթաբարձրման և խաղաղության ձևավորման խնդիրները օրակարգ բերելու համար: Գործունեությունը կներառեն Թբիլիսիում մի մասեր-կլասս՝ Հայաստանից, Վրաստանից և Ադրբեջանից մասնակիցների համար: Մասեր կլասի ծրագիրը կներառի դրոֆեսիոնալ դասեր, ինչպես նաև դասախոսություններ և լեզուսովորումներ այնպիսի թեմաներով, ինչպիսիք են «Ադրբեջանի, Հայաստանի, Վրաստանի արվեստը - ավանդույթներն ու մոդերնիզմը», «Հակամարտություններից խուսափելու գործում արվեստի դերը»: Մասեր-կլասին կհաջորդի ցուցահանդես Երևանում:
13965	Համազգային թատրոն	Երևան, Հայաստան	\$9,991	Արագազորի խնդիրները և դրա հետևանքները ցույց տալու նպատակով՝ Երևանում և հանրապետության մի ֆանի ֆաղափներում՝ Գյումրիում, Վանաձորում, Աւսարակում, Արագածոտնում և Գորիսում, Համազգային թատրոնի կողմից, ժամ Դավիդյանի «Նամակներ այն աշխարհից» թիեթի բեմադրման և ներկայացման համար: Կնախադասարանների և հայկական հեռուստատեսության կիներաձայնի ներկայացման հեռուստասեսային սարքերակը:
13875	«Տաթև» Գիտական և կրթական աջակցություն կենտրոն ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$8,000	Հայաստանի մարզերում ժամանակակից գրականական միջոցների և բազմաթիվ գրական արտադրությունների խախտում, ինչպես նաև մարզերից ժամանակակից գրողների և ընթերցողների արջանում մշակութային իրազեկման և հարաբերությունների խթանման համար: Ծրագիրը ներառում է գրական մրցույթների կազմակերպում Հայաստանի բոլոր մարզերի ժամանակակից գրողների միջև՝ ի լրումն Տավուշի, Գեղարևունիի և Սյունիքի մարզերում լսարանների զարգացմանը նվիրված ժամանակակից գրականական խնդիրների սեմինարների:

դրամաճանրի
համարը

կազմակերպություն

ֆաղափ
ղեկություն

դրամաճանրի
չափը

նղասակը

13933

«Urs ֆիլմ» ՍՊԸ

Երևան, Հայաստան

\$4,650

Հայաստանից, Վրաստանից և Իրանից կինոյի 15 մասնագետների համար հինգօրյա սեմինարի կազմակերպում: Սեմինարի նղասակներն են երեք երկրների մասնագետներին հավաքել մի տեղ, որոնցից ֆինանսավորված կինոյի արտադրության իրենց ընդհանուր ժառանգությունն ու հետագա համագործակցության հնարավորությունները: Վրաստանից, Հայաստանից և Իրանից երեք համը ֆիլմեր կընթան կինոթատրոնում ավելի լայն տեսլարարանի համար (230 դիտող), որին կհաջորդի հարց ու դասախոսանք նվաճած երկրների ֆիլմարտադրության ներկայացուցիչներին: Սեմինարը տեղի է ունենալու Երևանում 2004թ. սեպտեմբերին: ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ ընդդեմ թափափուկ ծրագրի շրջանակներում «Վաղը առանց այսօրվա» շրջիկ ներկայացումների կազմակերպումը Հայաստանի հինգ մարզերում:

14093

Միգրացիայի
միջազգային
կազմակերպություն

Երևան, Հայաստան

\$5,000

Երևանում և Հայաստանի մարզերում տեղի կալիպի ներկայացումների բեմադրում ըստ Չարլզ Դիֆենսի «Սուրբ Օմեդյան երգը» ստեղծագործության: Ծրագրի նղասակն է համրության ուժարդությունը դարձնել այն սոցիալական խնդիրներին և արգելներին, որոնք արգելափակում են հասարակության կայուն և ներդաշնակ զարգացումը, ինչպես նաև խրախուսել երիտասարդ սերնդին և մեծահասակներին հաղթահարել այս խնդիրները: Բացման արտադրությունը տեղի կունենան բաց երկնքի սակ օդերայի հրադարակում, որտեղից զարդարված ավտոբուսը կուղղվի դեպի իր առաջին ներկայացումը Երևանից դուրս: Առաջին ներկայացումը Երևանում կբեմադրվի Հովհաննես Թումանյանի անվան տիկնիկային թատրոնում: Ռադիո և հեռուստատեսության համար կարտադրվեն ներկայացման աուդիո, վիդեո և DVD տարբերակները:

14000

Տիկնիկային արվեստի
գործիչների միջազգային
միության հայկական
կենտրոն

Երևան, Հայաստան

\$9,550

13857

Երիտասարդ կինո, ՀԿ

Գյումրի, Հայաստան

\$8,000

Հայաստանի մարզերում ֆոտո արվեստի զարգացման և տարբեր մարզերից լուսանկարիչների միջև համագործակցության խթանման նղասակով՝ «Քո աշխարհը լուսանկարչական ֆոկլորում» ֆոտո մրցույթի կազմակերպում: Մրցույթին ներկայացված աշխատանքները ղեկավարվում են արտադրության և լուսաբանման այնպիսի կարևոր սոցիալական խնդիրներ, ինչպիսիք են բնապահպանական խնդիրները, աղբահավաքումը, երեխաների և կանանց իրավունքները, խոսքի և արտահայտման իրավունքները, հանրային առողջապահությունը, փոքրամասնությունների իրավունքները: Ընթացված աշխատանքները կցուցադրվեն Երևանում, Սևանում, Ջերմուկում, Սիսիանում, Վանաձորում և Գյումրիում, ինչպես նաև ինտերնետում՝ www.youngfilm.org: Մարզերում ցուցահանդեսներին զուգահեռ կկազմակերպվեն սեմինարներ տեղացի լուսանկարիչների համար:

13860

Գայանա, ՀԿ

Վանաձոր,
Հայաստան

\$17,986

Հայաստանի հարավային մարզերում (Գեղարքունիք, Վայոց Ձոր և Սյունիք) մշակութային կյանքի ակտիվացման և դարային փառասոցի կազմակերպման միջոցով հարավային և հյուսիսային (Շիրակ, Լոռի և Տավուս) մարզերի միջև մշակութային կապերի զարգացման համար: Փառասոցը կազմված կլինի վերը նշված հարավային մարզերում երեք տեղական դարի մրցույթներից, մեկ հարավային մարզերից ընթացված խմբերի մեկ միացյալ համերգից, հյուսիս-հարավ միջմարզային դարի մրցույթից և գալա համերգից Վանաձորում: Կստեղծվեն և կհետադարձակվեն միջմարզային դարի փառասոցների վերաբերյալ հեռուստահաղորդում և ֆիլմ, կստեղծվի ինտերնետային էջ:

Գումարը

\$101,284

դրամաճնորհի համարը	անհատներ անուն, ազգանուն	ֆազով տեսություն	դրամաճնորհի չափը	նոյասակը
14155	Սուսաննա Մնացականյան	Գյումրի, Հայաստան	\$475	Մասնակցություն «Նոր հորիզոններ 21-րդ դարի համար. թանգարանային կառավարման բարելավում և նոր լսարանների զարգացում», Յասնայա Պոլյանա, Ռուսաստան, Հոկտեմբեր 25-30, 2004թ.
14156	Արմինե Սարգսյան	Երևան, Հայաստան	\$475	Մասնակցություն «Նոր հորիզոններ 21-րդ դարի համար. թանգարանային կառավարման բարելավում և նոր լսարանների զարգացում», Յասնայա Պոլյանա, Ռուսաստան, Հոկտեմբեր 25-30, 2004թ.
14157	Կանո Սահակյան	Եղեգնաձոր, Հայաստան	\$475	Մասնակցություն «Նոր հորիզոններ 21-րդ դարի համար. թանգարանային կառավարման բարելավում և նոր լսարանների զարգացում», Յասնայա Պոլյանա, Ռուսաստան, Հոկտեմբեր 25-30, 2004թ.
14158	Կարեն Գասպարյան	Երևան, Հայաստան	\$475	Մասնակցություն «Նոր հորիզոններ 21-րդ դարի համար. թանգարանային կառավարման բարելավում և նոր լսարանների զարգացում», Յասնայա Պոլյանա, Ռուսաստան, Հոկտեմբեր 25-30, 2004թ.
14159	Մարինե Հարոյան	Երևան, Հայաստան	\$475	Մասնակցություն «Նոր հորիզոններ 21-րդ դարի համար. թանգարանային կառավարման բարելավում և նոր լսարանների զարգացում», Յասնայա Պոլյանա, Ռուսաստան, Հոկտեմբեր 25-30, 2004թ.
14227	Արայիկ Գրիգորյան	Երևան, Հայաստան	\$371	Մասնակցություն «Նոր հորիզոններ 21-րդ դարի համար. թանգարանային կառավարման բարելավում և նոր լսարանների զարգացում», Յասնայա Պոլյանա, Ռուսաստան, Հոկտեմբեր 25-30, 2004թ.
14101	Նազարեթ Կարոյան	Երևան, Հայաստան	\$942	Մասնակցություն Մսավոր Երկխոսության սեմինարի, Դուսանբե, Տաջիկստան, Հոկտեմբեր 8-9, 2004թ.
14102	Հովհաննես Գալստյան	Երևան, Հայաստան	\$942	Մասնակցություն Մսավոր Երկխոսության սեմինարի, Դուսանբե, Տաջիկստան, Հոկտեմբեր 8-9, 2004թ.
14103	Անահիտ Գալստյան	Երևան, Հայաստան	\$930	Մասնակցություն Մսավոր Երկխոսության սեմինարի, Դուսանբե, Տաջիկստան, Հոկտեմբեր 8-9, 2004թ.
Գումարը			\$5,560	

Հանրային առողջադաշտապահության ծրագիր

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Ազգային հանրային առողջադաշտապահության ծրագիրը կարևորում է հոգեկան առողջության, վնասի նվազեցման և ծխախոտի վերահսկման ֆաղափականության ծրագրերը, որոնք ուղղված են խոցելի բնակչության և հասուկ խմբերի խնդիրների լուծմանը:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Հանրային առողջադաշտապահության ծրագրի ընդհանուր նպատակն է՝ բարձրացնել բնակչության խոցելի խմբերի իրազեկությունը, զարգացնել համադասասխան հաստատությունների և հասարակական կազմակերպությունների կարողություններն ու ներուժը, ձևավորել և իրականացնել փորձնական ծրագրեր և ներկայացնել ռազմավարական կառույցների ներկայացուցիչներին:

Հոգեկան առողջության ծրագիրն իրականացվել է ինստիտուցիոնալ գործընկերների՝ «Հայկական հոգեկան առողջության հիմնադրամ» (ՀՀԱՀ) և «Խնամք» ՀԿ-ների կողմից 2000թ.-ից սկսած՝ ծառայելով որդես նորարարական այլընտրանքային համայնային կենտրոններ, որոնք փոխարինում են հոգեբուժարանների կողմից առաջարկվող խնամքին, խթանում են հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող մարդկանց սոցիալական վերականգնումն ու ինտեգրումը հասարակության մեջ, այսպիսով խթանելով Հայաստանում հոգեկան առողջության ոլորտում Տեղի ունեցող բարեփոխումներին: 2004թ. ՀՀԱՀ և «Խնամք» ՀԿ-ները կազմակերպել են ֆինանսավորման Հայաստանի առողջադաշտապահության նախարարության կողմից մեկնված ՀՀ բնակչության առողջության դաշտապահության ազգային ֆաղափականության «Հոգեկան առողջություն» հավելվածի շուրջ: ՀՀԱՀ-ի նախաձեռնությամբ մի շարք ՀԿ-ներ ներկայացրել են առաջարկներ հոգեկան առողջության ֆաղափականության վերաբերյալ՝ վերջինիս մտադր առողջության ոլորտի ժամանակակից միտումների և Առողջադաշտապահության համաձայնարարային կազմակերպության մոտեցումների անհամադասասխանության դասճանաչելով:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի Վնասի նվազեցման ծրագրին ուղղված է Հայաստանում վնասի նվազեցման հիմնախնդիրների լուծմանը՝ արձագանքելով երկրում ՄԻՎԿ-ի համաճարակի նվազեցմանը ներերակային թմրանյութեր օգտագործողների շրջանում (ՆԹՕ-եր): Հայկական կարմիր խաչի միությունը և ՋԻԱՀ-ի կանխարգելման, կրթության և խնամքի ՀԿ-ները Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում երևանում ու Վնասձուրում իրականացրել են երկու նախագիծ: Վնասի նվազեցման ծրագրի շրջանակներում ազգային առողջադաշտապահության ծրագիրն աջակցել է առողջադաշտապահական մասնագետների այցելությունը Լիսվա՝ փորձի փոխանակման և ՀՀ-ում մեթադոնի փոխարինող բուժման ծրագրի հետագա իրականացման համար: Այս ծրագիրը Հայաստանում իրականացվել է ՆԹՕ-երի հետագա սոցիալական ինտեգրման և նրանց հետագա՝ առողջադաշտապահական ծառայություններում ներգրավման համար:

Ազգային հանրային առողջադաշտապահության ծրագիրը մասնակցել է ծխախոտի վերահսկման ֆաղափականության ծրագրին, որն իրականացվել է հետևյալ կազմակերպությունների կողմից՝

- ⊗ «Հայկական հանրային առողջադաշտապահության դաշինք». նպատակն է՝ հզորացնել գործող ծխախոտի վերահսկման ֆաղափականությունը, բարձրացնել հասարակության, բարձրասիճան ֆաղափականություն ձևավորող և որոշումներ կայացնող մարդկանց իրազեկությունը ծխելու արժեքի և երկրում ծխախոտի վերահսկման ֆաղափականության արբերակների մասին,
- ⊗ «Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոն». նպատակն է՝ կատարել ուսումնասիրություն և հետազոտություն ծխախոտի վերահսկման հետ կապված սնտեսական հարցերի շուրջ:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը մասնակցել է նաև ԲՀԻ-ի Հանրային առողջադաշտապահություն ցանցային ծրագրի նախաձեռնություններին, որոնք ուղղված են եղել երկրում այդ ոլորտի խնդիրների լուծմանը՝ սարածելով Տեղեկատվություն ԲՀԻ-ի կողմից հայտարարված մրցույթների մասին և ցուցաբերելով կազմակերպչական ու փորձագիտական աջակցություն: «Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայում հանրային առողջադաշտապահության որակի զարգացում» ծրագիրն իրականացվել է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի առողջադաշտապահական գիտության ֆոլետի կողմից՝ շարունակելու Եվրոպական սարածաշրջանում հանրային առողջադաշտապահության միության կայուն անդամակցությունը, առողջադաշտապահական կառավարման և վարչարարության դրոյրցի զարգացումը և հեռահար ուսուցման իրականացումը առողջության լյանավորման համար:

2004թ. Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի առողջադաշտապահական գիտության ֆոլետը մասնակցել է ԲՀԻ-ի Հանրային առողջադաշտապահության ցանցային կրթաթոշակային ծրագրին, որի նպատակն է նախկին Խորհրդային միության երկրների և Մոնղոլիայի ուսանողներին սրամարդել կրթաթոշակներ՝ սովորելու Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում:

ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը մասնակցել է արբեր մասնագիտական բժշկական/առողջադաշտապահական զարգացման նախաձեռնություններին՝ ԲՀԻ սեմինարների և Ջալցբուրգի բժշկական սեմինարների ծրագրերին:

Ջալցբուրգի բժշկական կրթաթոշակի ծրագիրն իրականացվել է Հայ օգնության ֆոնդի շրջանավարձների միության կողմից, որը հնարավորություն է տալիս հայ բժիշկ մասնագետներին մասնակցել Ջալցբուրգի բժշկական սեմինարներին և ձեռք բերված գիտելիքները սարածել Հայաստանում:

Պրամաբնութագրի համարը	Կազմակերպություն	Ֆաղափողություն	Պրամաբնութագրի չափը	Նյութակազմ
14022	Հայկական կարմիր խաչի միություն	Երևան, Հայաստան	\$11,000	Ներարկիչների փոխանակման կենտրոնում ծառայությունների մատուցում և օգնության աշխատանքների միջոցով Վանաձորում ՄԻԱՎՁԻԱՀ-ի սարածման նվազեցում, սեղեկատվական-կրթական ֆարգարավների միջոցով աղահով վարի մասին ՆԹՕ-երի իրազեկման բարձրացում, ՆԹՕ-երին ՍՓՀ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման մասին սեմինարների և կրթական նյութերի սրամատրում, ինչպես նաև Վանաձորի ուսանողների ՍՓՀ/ՁԻԱՀ/թմրանյութ օգտագործման կանխարգելում և անվտանգ վարի մասին իրազեկության բարձրացում:
14052	Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոն	Երևան, Հայաստան	\$19,964	Ծխախոտի հարկման դրոսում հեսագրական հիմնի ստեղծում, դրա հետագա ֆաղափակման և ծխախոտի վերահսկման ֆաղափակման նպատակով, ֆաղափակման ունակությունների զարգացման և Հայաստանի ընթացիկ բժիշկների օրապատրաստում ծխելու սղառնալիքի և ծխախոտի վերահսկման իրազեկության բարձրացում, ծխելու և ծխախոտային հարցերը օրակարգում դադարեցնել, ազդեցիկ ՁԼՄ ֆարգարավի շարունակում և ծխախոտի հարցերի վերաբերյալ հանրային իրազեկման բարձրացում, Հայաստանի ինտերնետ օգտագործողներին հակածխախոտային ինտերնետային դորսալ հրավիրելու համար, այսպիսով մեծացնելով ծխախոտի վերահսկման և դրա հետ կապված լարանի ընդլայնում, համագործակցությունը այլ հաստատությունների հետ բարելավելով, մասնավորապես ՁԼՄ-ների հետ, որոնցից ուժեղացնեն Հայաստանում հակածխախոտային շարժումը:
14277	Հայաստանի աներկյան համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$21,000	Արևմուտքից և Միջին Արևելքից հանրային առողջապահության մասնագետների, հանրային առողջապահության դոկտորների և ծրագրերի ակադեմիական առաջնորդների, ինչպես նաև Արևմուտքից և Միջին Արևելքի միջև ընդհանուր հարցերը ֆնդավելու համար բաց միջավայրի զարգացում` ASPHER-ի (Եվրոպական սարածագրանում հանրային առողջապահության դոկտորների միություն) սարեկան ժողովի կազմակերպմանը մասնագետների մասնակցությամբ:
14278	Հայաստանի աներկյան համալսարան	Երևան, Հայաստան	\$15,000	Համեմատելի համակարգերի միջև ցանկալի նմանությունների/սարբերությունների վրա հիմնված համադասարանական HiTS-երի համեմատման բացահայտում, հետաքննված հաստատությունները Եվրո Պիտակետի HiTS երկրի հաշվետվությունների վրա հիմնված միջ-համալսարանական դասընթացի մշակում:
14015	Հակաթմրան դրամային ֆաղափակման դաշինք	Երևան, Հայաստան	\$6,250	ՆԹՕ-երի համար մեթադոնի փոխարինող բուժման հեմի ստեղծում, ՀՀ կառավարությանը խթանելու և դրդելու համար, որոնցից ազգային առողջապահական բարեփոխումներում իրականացնի բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները` երկրում մեթադոնի փոխարինող բուժման սրամատրում համար` նշանակելով «Հայաստանում մեթադոնի փոխարինող բուժումը» ձեռնարկը և մեթադոնի փոխարինող բուժման փորձնական ծրագրի առաջարկը` ստեղծելով և ուժեղացնելով ՄԻԱՎՁԻԱՀ-ի և վնասի նվազեցման գործունեությունների մեջ ներգրավված կազմակերպությունների ցանցը, որոնցից աջակցվի փոխարինող բուժումը երկրում:
13714	Հայաստանի հոգեկան առողջության հիմնադրամ	Երևան, Հայաստան	\$28,169	Մշակելով և արդիականացնելով համայնքային գործող ցերեկային կենտրոնների մոդելները, ֆարգելով ծրագրի սարբեր բազմակի օտարազգի խմբերի ներկայացուցիչների և Հայաստանում մտավոր հաշտման նպատակով հիմնախնդիրներով հետաքննված մարդկանց ցանցը` մտավոր առատություն մարդկանց համար ստեղծել մի հիմնարար փոփոխություն համայնքային առողջապահական համակարգում` մասնակցելով միջոցների ձեռքբերման առաջարկությունների մշակման մեջ` աշխատել ծրագրի կենտրոնականության վրա:
13628	ՀՕՖ-ի բժշկական օրգանավարձների միություն	Երևան, Հայաստան	\$15,000	Ձայլը բուժի սեմինարների վարչարարության համար` հնարավորություն սալով հայ բժշկական մասնագետներին մասնակցելու Ձայլը բուժի բժշկական սեմինարներին, ձեռք բերված գիտելիքները Հայաստանի առողջապահական համայնքային մասնագետների մեջ սարածելու նպատակով, սեմինարներից վերադառնալուց հետո մասնակիցների մասնագիտական գործունեություններին հետևելու, նրանց Հայաստանում շարունակական բժշկական կրթություն (ՀԲԿ)

դրամաճորհի համարը   կազմակերպություն   ֆաղափ ղեռություն   դրամաճորհի չափը   նղասակը

13715	ԽՆԱՄԲ, ՀԿ	Երևան, Հայաստան	\$25,300	<p>ծրագրում ներառելով և հայ ու օտարերկրյա բժշկական դոկտորների ֆակուլտետների անդամների և Ջալալբուրգի Քորնելի բժշկական սեմինարների Եղանակարձների միջև արդեն գործող ցանցի ընդլայնման խթանում:</p> <p>Երկարաժամկետ ֆիզիկական խնդիրներով և մտավոր թերություններով մարդկանց՝ հասարակությունում ներգրավվում և ինտեգրացիայի շարունակում, ծրագրի կենսունակության շարունակության ապահովում՝ համայնքային ծառայություններից օգտվողների համար ռուն զնելով և խրախուսելով այլընտրանքային մտավոր առողջության ծառայություններում ղեռական միջոցների հասկացումը, ֆաղափակություն ձևավորողների համար ծրագրի, միջոցների հայթայթման գործունեություններում մասնակցության և մտավոր առողջության խնդիրներով հետաքրքրվող կազմակերպությունների և անհատների ցանցի հետ միասին հասարակական իրազեկության գործունեությունների իրականացում:</p>
13728	Հայաստանի հոգեկան առողջության հիմնադրամ	Երևան, Հայաստան	\$3,000	<p>Հանրային իրազեկության ֆարգաբաշխի իրականացում, որոնք բարելավվեն մտավոր արտաբերով մարդկանց մարդու իրավունքները: 2004թ. թերթերում և հեռուստատեսությամբ Հոգեկան առողջության համաժխարհային օրվան նվիրված հանրային միջոցառման անցկացում:</p>
Գումարը			\$144,683	

դրամաճորհի համարը   անհատներ անուն, ազգանուն   ֆաղափ ղեռություն   դրամաճորհի չափը   նղասակը

14260	Արամ Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$640	Մասնակցություն ԲՀԻ ՄՎՆԶԾ «Ինչդեպ համազործակցել ուսիկանության հետ» ծրագրային սեմինարի, Վիլյուս, Լիսվա, Դեկտեմբեր 14-17, 2004թ.
14224	Վահե Դանիելյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Գործընկերության կառուցում ծխախոտի վերահսկման համար» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13, 2004թ.
14223	Ալեոս Դավիդյանց	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Գործընկերության կառուցում ծխախոտի վերահսկման համար» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13, 2004թ.
14221	Վահե Տեր-Մինասյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Գործընկերության կառուցում ծխախոտի վերահսկման համար» սեմինարին, Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13, 2004թ.
14062	Կարինե Պետրոսյան	Երևան, Հայաստան	\$811	Ուսումնական մասնակցություն փոխարինող բուժման միջոցառումներին, Վիլյուս, Լիսվա, Սեպտեմբեր 16-22, 2004թ.
14061	Վահան Սիմոնյան	Երևան, Հայաստան	\$811	Ուսումնական մասնակցություն փոխարինող բուժման միջոցառումներին, Վիլյուս, Լիսվա, Սեպտեմբեր 16-22, 2004թ.
14060	Արսյոն Քեչիսյան	Երևան, Հայաստան	\$811	Ուսումնական մասնակցություն փոխարինող բուժման միջոցառումներին, Վիլյուս, Լիսվա, Սեպտեմբեր 16-22, 2004թ.
14059	Պետրոս Սեմեդյան	Երևան, Հայաստան	\$811	Ուսումնական մասնակցություն փոխարինող բուժման միջոցառումներին, Վիլյուս, Լիսվա, Սեպտեմբեր 16-22, 2004թ.
14006	Պարույր Ամիրջանյան	Երևան, Հայաստան	\$980	Մասնակցություն «Նորանկախ ղեռություններում ծխախոտի վերահսկման ֆաղափակության ռազմավարությունների ձևավորում» սեմինարին, Վարձավա, Լեհաստան, Հունիս 30 - Հունիս 1, 2004թ.
14005	Նարինե Մովսիսյան	Երևան, Հայաստան	\$980	Մասնակցություն «Նորանկախ ղեռություններում ծխախոտի վերահսկման ֆաղափակության ռազմավարությունների ձևավորում» սեմինարին, Վարձավա, Լեհաստան, Հունիս 30 - Հունիս 1, 2004թ.
13955	Արժակ Պապոյան	Երևան, Հայաստան	\$1,435	Մասնակցություն ՍՓՀ և ՄԻՎԿ հետազոտությունների սկզբունքների 12-րդ արեկան դասընթացին, Սիեթլ, ԱՄՆ, Հունիս 19-28, 2004թ.
13954	Էդգար Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$1,435	Մասնակցություն ՍՓՀ և ՄԻՎԿ հետազոտությունների սկզբունքների 12-րդ արեկան դասընթացին, Սիեթլ, ԱՄՆ, Հունիս 19-28, 2004թ.
13930	Վահագն Մաջինյան	Երևան, Հայաստան	\$100	Մասնակցություն «Տեղեկատվության փոխանակման սեմինարին», Բուդապեժ, Հունգարիա, Ապրիլ 04-08, 2004թ.
13826	Կարեն Նահապետյան	Երևան, Հայաստան	\$100	Մասնակցություն «Տեղեկատվության փոխանակման սեմինարին», Բուդապեժ, Հունգարիա, Ապրիլ 04-08, 2004թ.
13825	Անի Բաղդասարյան	Երևան, Հայաստան	\$100	Մասնակցություն «Տեղեկատվության փոխանակման սեմինարին», Բուդապեժ, Հունգարիա, Ապրիլ 04-08, 2004թ.

դրամաճորհի համարը	անհասներ անուն, ազգանուն	ֆաղափ դեռություն	դրամաճորհի չափը	նոյասակը
14225	Նարինե Մովսիսյան	Երևան, Հայաստան	\$959	Մասնակցություն բրիտանական բժշկական ընկերակցության ծխախոտի վերահսկման ռեսուրս կենտրոնի խորհրդատու լինելը, Էդինբուրգ, Շոտլանդիա, Հոկտեմբեր 20-23, 2004թ.
14226	Վահե Տեր-Մինասյան	Երևան, Հայաստան	\$959	Մասնակցություն բրիտանական բժշկական ընկերակցության ծխախոտի վերահսկման ռեսուրս կենտրոնի խորհրդատու լինելը, Էդինբուրգ, Շոտլանդիա, Հոկտեմբեր 20-23, 2004թ.
14222	Զարուհի Դարբինյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Գործընկերության կառուցում ծխախոտի վերահսկման համար» խորհրդատու լինելը, Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13, 2004թ.
14219	Օլգա Վարդանյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Գործընկերության կառուցում ծխախոտի վերահսկման համար» խորհրդատու լինելը, Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13, 2004թ.
14063	Նարինե Մովսիսյան	Երևան, Հայաստան	\$400	Մասնակցություն «Քաղաքականության մշակում» ԲՀԻ խորհրդատու լինելը, Ասանբուլ, Թուրքիա, Սեպտեմբեր 9-11, 2004թ.
14064	Պարույր Ամիրջանյան	Երևան, Հայաստան	\$400	Մասնակցություն «Քաղաքականության մշակում» ԲՀԻ խորհրդատու լինելը, Ասանբուլ, Թուրքիա, Սեպտեմբեր 9-11, 2004թ.
14004	Հարություն Արմենյան	Երևան, Հայաստան	\$560	Մասնակցություն հանրային առողջապահության բուհական կրթության ԲՀԻ խորհրդատու լինելը, Կիև, Ուկրաինա, Հունիս 1-3, 2004թ.
14004	Մայլ Թոմփսոն	Երևան, Հայաստան	\$560	Մասնակցություն հանրային առողջապահության բուհական կրթության ԲՀԻ խորհրդատու լինելը, Կիև, Ուկրաինա, Հունիս 1-3, 2004թ.
13671	Գյուլնարա Պետրոսյան	Երևան, Հայաստան	\$1,000	Մասնակցություն կոկորդային ֆաղցկեղի կամխարզելման ԲՀԻ հանրային առողջապահության սեմինարի, Դուրբես, Ալբանիա, Մարտ 11-13, 2004թ.
13672	Լիլիթ Հակոբյան	Երևան, Հայաստան	\$1,000	Մասնակցություն կոկորդային ֆաղցկեղի կամխարզելման ԲՀԻ հանրային առողջապահության սեմինարի, Դուրբես, Ալբանիա, Մարտ 11-13, 2004թ.
14220	Պարույր Ամիրջանյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Գործընկերության կառուցում ծխախոտի վերահսկման համար» խորհրդատու լինելը, Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13, 2004թ.
14046	Ալեքսանդր Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$521	Մասնակցություն ալկոհոլի և վնասի նվազեցման 2-րդ խորհրդատու լինելը, Վարշավա, Լեհաստան, Օգոստոս 25-28, 2004թ.
	Մարտ Բոչարյան	Երևան, Հայաստան	\$800	Մասնակցություն փոխարինող բուժման ուսումնական այցելության, Վիլնյուս, Լիտվա, Սեպտեմբեր 16-22, 2004թ.
14071	Գրիգոր Գրիգորյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Մոլորության բուժումը բանտերում» սեմինարին, Վարշավա, Լեհաստան, Սեպտեմբեր 29 – Հոկտեմբեր 03, 2004թ.
14047	Գրիգոր Գրիգորյան	Երևան, Հայաստան	\$521	Մասնակցություն ալկոհոլի և վնասի նվազեցման 2-րդ խորհրդատու լինելը, Վարշավա, Լեհաստան, Օգոստոս 25-28, 2004թ.
14095	Սամվել Ղազարյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն «Մոլորության բուժումը բանտերում» սեմինարին, Վարշավա, Լեհաստան, Սեպտեմբեր 29 – Հոկտեմբեր 03, 2004թ.
14067	Կարեն Բաբայան	Երևան, Հայաստան	\$500	Մասնակցություն «Սեռավարակների բուժման սանդղատների վերաբերող սեմինարի», Կիև, Ուկրաինա, Սեպտեմբեր 15-17, 2004թ.
14045	Արսաբեկ Թումանյան	Երևան, Հայաստան	\$521	Մասնակցություն ալկոհոլի և վնասի նվազեցման 2-րդ խորհրդատու լինելը, Վարշավա, Լեհաստան, Օգոստոս 25-28, 2004թ.
13954	Էդգար Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$1,435	Մասնակցություն ՄՓՀ և ՄԻՎԿ հետազոտությունների սկզբունքների 12-րդ տարեկան դասընթացին, Սիեթլ, ԱՄՆ, Հունիս 19-28, 2004թ.
13929	Կարեն Նահապետյան	Երևան, Հայաստան	\$610	Մասնակցություն հանրային իրազեկման խթանման ծրագրին, Քիչին, Մոլդովա, Մայիս 13-16, 2004թ.
13955	Արսակ Պապոյան	Երևան, Հայաստան	\$1,435	Մասնակցություն ՄՓՀ և ՄԻՎԿ հետազոտությունների սկզբունքների 12-րդ տարեկան դասընթացին, Սիեթլ, ԱՄՆ, Հունիս 19-28, 2004թ.
13828	Լուսինե Սարուխանյան	Երևան, Հայաստան	\$100	Մասնակցություն «Տեղեկատվության փոխանակման սեմինարին», Բուդապեշտ, Հունգարիա, Ապրիլ 04-08, 2004թ.
13930	Վահագն Մաջինյան	Երևան, Հայաստան	\$610	Մասնակցություն հանրային իրազեկման խթանման ծրագրին, Քիչին, Մոլդովա, Մայիս 13-16, 2004թ.
13931	Արփենիկ Աբրահամյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն արդյունավետ ֆարոգման հանրային իրազեկման վերադասարանում, Բուդապեշտ, Հունգարիա, Հունիս 3 - 6, 2004թ.
13932	Լուսինե Մելիքյան	Երևան, Հայաստան	\$600	Մասնակցություն արդյունավետ ֆարոգման հանրային իրազեկման վերադասարանում, Բուդապեշտ, Հունգարիա, Հունիս 3 - 6, 2004թ.
Գումարը			\$27,905	

Արևել- Արևել ծրագիր

Արևել-Արևել. *Գործընկերություն Սահմաններից Այն Կողմ* ծրագրի նպատակն է Արևելյան Եվրոպայի և նախկին Խորհրդային Միության սարածաօրջանում հնարավորություն սալ փորձի փոխանակման համար և խթանել երկարաժամկետ համագործակցության նախաձեռնությունները: Լինելով ընդհանուր ցանցային ծրագիր՝ Արևել-Արևելը մի ճկուն ռեսուրս է, որը արժանացրել է ֆաղափաղական հասարակության կարիքները: Արևել-Արևել ծրագիրը ծառայում է, որպես մի գործիք և՛ ԲՀԻ ՕՀ Հայաստանի, և՛ ֆաղափաղական հասարակության կազմակերպությունների համար: Ծրագրի յուրահասուկ օրջանակը հնարավորություն է տալիս խթանել սարքեր բնագավառների մասնագետների և ֆաղափաղականություն ձևավորողների լավագույն փորձի և ֆաղված դասերի փոխանակման համար՝ այսօրվա պլեյսթոցենի պայմաններում ծրագրերի կողմից ձեռք բերվածի արժեքը: Արևել-Արևել ծրագիրը օգնում է, որպեսզի մարդիկ և գաղափարները անցնեն ազգային սահմանները և խթանում է համագործակցությունը հանուն բաց հասարակության ստեղծման:

2004 թ. ընթացքում Արևել-Արևել ծրագիրը անդրադարձել է այնպիսի ոլորտների, ինչպիսիք են ֆաղափաղական նախաձեռնությունները, դայալոգ կոռուկցիայի դեմ, ուղղիչ հիմնարկների հանրային մոնիթորինգի համակարգի ստեղծումը: Ծաղկածորում ժողովուրդի ունեցած «Նախնական կալանքի խնդիրներ» թեմայով սեմինար, որտեղ Նորանկախ Պետությունների և Կենտրոնական-Արևելյան Եվրոպայի երկրների մի շարք հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ փնտրել են եվրոպական ստանդարտներին համադասարանական ազատության իրավունքի դաժնությունը հետ կաղված մեթոդների և դրանց արդյունքների խնդիրները, ինչպես նաև որոշվեցին հետագա համագործակցության ոլորտները և առաջնահերթ խնդիրները:

Երևանում ժողովուրդի ունեցած «Թափանցիկության և մասնակցության միջոցով ժողովրդավարական դեմոկրատիայի կառավարման կառուցումը» թեմայով սարածաօրջանային հանդիպումը: Հանդիպման առաջնային նպատակն էր բաժնացնել կոռուկցիայի հետ կաղված խնդիրների մասին իրազեկությունը և մի շարք կոնկրետ առաջարկություններ ներկայացնել Կենտրոնական-Արևելյան Եվրոպայի, Հարավային Կովկասի և Կենտրոնական Ասիայի երկրների համար:

Ծրագիրը ուժադրություն է դարձրել նաև Հայաստանի և Կենտրոնական-Արևելյան Եվրոպայի և նախկին Խորհրդային Միության դեմոկրատիաների ակտիվ երիտասարդության միջև սարածաօրջանային կաղերի հաստատմանը: Այդ նպատակով ժողովուրդի ունեցած «Տարածաօրջանային անվտանգության և խաղաղության կառուցման գործում երիտասարդության դերը. մեկ շարքի հետ. ֆաղված դասերը և աղագայի հնարավորությունները» թեմայով սեմինար, որը միասին հավաքեց Հարավային Կովկասի, ինչպես նաև Լեհաստանի, Ռուսաստանի, Մոլդովայի, Ուկրաինայի, Թուրքիայի, Հունաստանի, Ղրղզստանի, Ալբանիայի Համաձայնագրի Ընկերակցության հասարակական կազմակերպությունների երիտասարդ ներկայացուցիչների: Մասնակիցները ծրագրերի նախագծեր մշակեցին՝ հիմնվելով սարածաօրջանում զարգացման և ինտեգրացման առաջնային խնդիրների վրա:

Արևել-Արևել ծրագիրը հաճախ է առնում նաև այն մարտահրավերները, որոնք առաջ են գալիս Հայաստանի հասարակական կյանքի սարքեր ոլորտներում, կաղված ժողովրդավարական ժողովրդագիտության աճող դերի հետ: 2004 թ. Արևել-Արևել ծրագիրը աջակցել է «Բաց կոդերով ծրագրային աղափոխումներ» (Open Source) ժողովրդագիտային նվիրված սեմինարի կազմակերպմանը: Սեմինարի ընթացքում փնտրվել են ժողովրդավարական ժողովրդագիտության զարգացման հետ կաղված այս նորամուծական մոտեցման շնորհիվ առաջ եկող հնարավորությունները:

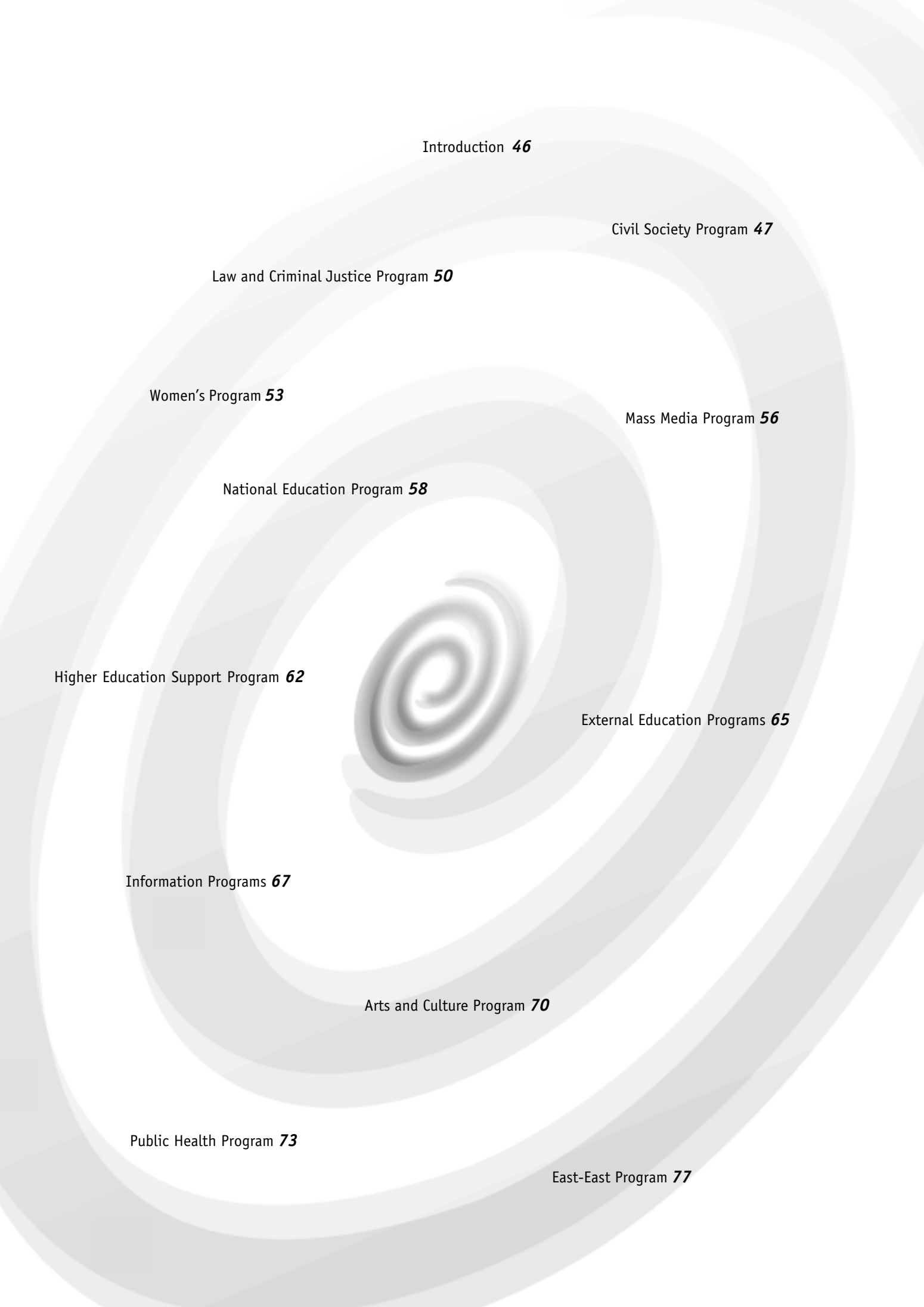
Արևել-Արևել ծրագիրը աջակցում է նաև հայ մասնագետների մասնակցությանը արտասահմանում ժողովուրդագիտության սարքեր աղարներին առընչվող կարևոր միջոցառումներին: Արևել-Արևել ծրագրի աջակցության շնորհիվ 2004 թ. 41 մարդ մասնակցել է արտասահմանում կազմակերպված սարքեր միջոցառումների:

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ տեսություն	դրամաճորհի չափը	նպասակը
13626	Հրասարակիչների Ազգային Միություն	Երևան, Հայաստան	\$8,529	2004 թ. հուլիսի 29-ից օգոստոսի 1-ը ծաղկածորում «Հրասարակման ոլորտում զարգացման նոր կրայիցիոն մոդելը» թեմայով սարածաբանային սեմինարի կազմակերպում: Ծրագրի նպասակն է խթանել ԿԱԵ-ի և ԱՊՀ երկրների հրասարակման և հեղինակային իրավունքի մասնագետների միջև գրի ֆաղափականության լավագույն որակսիկաների փոխանակմանը և մշակել հրասարակչական ոլորտի զարգացման սարածաբանային մոդելը՝ այս երկրների գրի հրասարակման համակարգի՝ Եվրոպական համակարգում ինտեգրացման նպասակով:
13959	Հայկական Ասլանջյան Ասոցիացիա	Երևան, Հայաստան	\$10,278	«Տարածաբանային անվանագրությունն ու երիտասարդության դերը խաղաղության կառուցման գործում: ֆաղված դասերն ու աղագայի հնարավորությունները մեկ սարի անց» թեմայով 2004 թ. նոյեմբերի 3-4 Երևանում ֆինանսական կազմակերպում: Այն նպասակաուղղված է հավաքելու Հարավային Կովկասի երկրների (Հայաստան, Վրաստան և Ադրբեջան), ինչպես նաև Լեհաստանի, Ռուսաստանի, Մոլդովայի, Ուկրաինայի, Թուրքիայի, Հունաստանի և Ղրղզստանի Ասլանջյան Համաձայնագրի Ասոցիացիաների ՀԿ-ների երիտասարդ ներկայացուցիչներին: Մասնակիցները կնախադասարաստեն և կմշակեն սարածաբանային ծրագրերի առաջարկություններ՝ ուղղված սարածաբանային ֆաղափական զարգացմանն ու ինտեգրացման խթանմանը:
13621	SS Ձեռնարկությունների Միություն	Երևան, Հայաստան	\$8,185	2004 թ. հունիսի 28-30 Երևանում սարածաբանային էլ-զարգացման խորհրդաժողովի Երջանակներում առաջին միջազգային «Open Source» սեմինարի կազմակերպում: Սեմինարի նպասակն է բարձրացնել կառավարման մարմինների, որոշում կայացնողների, ֆաղափական հասարակության խմբերի, առողջադասական և կրթական մասնագետների իրազեկությունը սարքեր ոլորտներում «Open Source»-ի սրամարդած հնարավորությունների մասին, ինչպիսիք են էլ-զարգացումը, էլ-կառավարումը, կրթությունը և հանրային առողջադասությունը: Ակնկալվում է, որ սեմինարը ամբողջ աշխարհում «Open Source»-ի ոլորտում աշխատող մասնագետների միջև համագործակցության սկզբնակետը կլինի, մասնավորապես կնոասի Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայում, Հարավային Կովկասում և Կենտրոնական Ասիայում՝ «Open Source»-ի հեռագա զարգացմանը:
13622	Քաղափական Հասարակության Ինստիտուտ	Երևան, Հայաստան	\$9,976	2004 թ. հուլիսի 17-18 ծաղկածորում «Եախնական կալանի խնդիրները» թեմայով սարածաբանային սեմինարի կազմակերպում: Սեմինարի նպասակն է մի տեղ հավաքել նորանկախ տեսությունների և ԿԱԵ-ի երկրների ՀԿ ներկայացուցիչներին, խթանեն նրանց միջև հեռագա համագործակցությունը, ինչպես նաև փոխանակեն այն մեթոդներն ու արդյունքները, որոնք ներկայացնում են ազատության իրավունքի դասադանությունը՝ համաձայն Եվրոպական սանդարտների:
13198	Կրթության և հեռագոսության «Հազարամյակ» միություն	Երևան, Հայաստան	\$4,025	«Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» միջազգային փոխանակման ծրագրի Երջանակներում 2004 թ. մարտի 4-11 տաս երիտասարդ լեհերի՝ Հայաստան ուսումնական այցելության կազմակերպում՝ նախաձեռնված «Կրթություն ժողովրդավարության համար Հիմնադրամի» (FED), Լեհաստան, կողմից: Ծրագիրը ներառում է Լեհաստանից և Հարավային Կովկասի երեք տեսություններից երիտասարդների փոխայցելություններ, որոնց հաջորդել է 2004 թ. ամռանը Լեհաստանում «Հանդուրժողականության դորոցի» կազմակերպումը՝ Լեհաստանից 10 և Հայաստանից, Ադրբեջանից և Վրաստանից 30 երիտասարդների մասնակցությամբ: Հայաստանում իրենց այցելության ընթացքում մասնակիցները կայցելեն այն հաստատություններն ու ՀԿ-ները, որոնք աշխատում են երիտասարդների հեռափաղափական կրթության, մարդու իրավունքների, հակամարտությունների կարգավորման և հանդուրժողականության կառուցման ոլորտում, ինչպես նաև անկախ ՀԼՍ-ները: Հանդիպումների ընթացքում նրանք կծանոթանան Հայաստանում ժողովրդավարական բարեփոխումների իրավիճակի հեռ, կաղեր կիաստան հայաստանյան ՀԿ-ների հեռ և կֆինանսկեն իրենց ներգրավվածությունը աղագա Անդրկովկաս-Լեհաստան երիտասարդական ցանցում:

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ ղեռություն	դրամաճանրի չափը	նդդասակը
13882	Տարածաժողովրդային զարգացման կենտրոն/ TIA	Երևան, Հայաստան	\$9,935	2004թ. հունիսի 18-20, Երևանում «Թափանցիկության և մասնակցության միջոցով ժողովրդավարական կառավարման կառուցում» թեմայով Եվրոպայի և Կենսոնական Ասիայի համար տարածաժողովրդային ժողովի կազմակերպում: Ժողովի հիմնական նդդասակն է բարձրացնել իրազեկությունը կոռուպցիայի հետ կապված խնդիրների շուրջ և ԵԱԵ-ի, Հարավային Կովկասի և Կենսոնական Ասիայի երկրների համար ներկայացնել առաջարկությունների հատուկ փաթեթ: Կնախադասարանային և կիրառական «Տարածաժողովրդային զործիքների հավաքածու», որդես միջոցառման հիմնական արդյունքներից մեկը, որդեսզի ներկայացվի տարածաժողովրդային կոռուպցիայի դեմ դայարի կիրառվող լավագույն փորձերը: Տարածաժողովրդային յուրաքանուր 15 ղեռություններից երկու մասնակից (մեկ TIA-ի ներկայացուցիչ և ոչ TIA ՀԿ ներկայացուցիչ) կմասնակցեն ժողովին:
Գումարը			\$50,928	

դրամաճանրի համարը	կազմակերպություն	ֆաղափ ղեռություն	դրամաճանրի չափը	նդդասակը
14205	Զարուհի Վիրաբյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
13653	Կարինե Քոչարյան	Գյումրի, Հայաստան	\$630	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
14161	Գևորգ Մանուկյան	Վանաձոր, Հայաստան	\$130	Մասնակցություն «Մարդու իրավունքների կրթությունը Կենսոնական և Արևելյան Եվրոպայի դորոցներում և համալսարաններում», Թբիլիսի, Վրաստան, Նոյեմբեր 6-7, 2004թ.
14203	Օլիմպիա Թադևոսյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
13915	Ֆելիսա Չիլինգարյան	Երևան, Հայաստան	\$1,523	Մասնակցություն «Եվրոպական բազմակի սկեռոզի դյաաֆորմին», Պրահա, Չեխական Հանրաղեռություն, Ադրիլ 28-30, 2004թ.
14208	Մարգարիտ Ազատյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
13636	Քրիստինե Օգանեզովա	Երևան, Հայաստան	\$1,130	Մասնակցություն «Գյուղական համայնքներ ու ինեռնեռ» սեմինարին, Կլուժ-Նադոկա, Ռումինիա, Փետրվար 5-8, 2004թ.
14201	Գեորգի Քուրդյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
14209	Արսակ Ասատրյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
14210	Հայկ Չիլինգարյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
14206	Կորյուն Ադամյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
14207	Գեղամ Սարգսյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
14202	Արեմ Գեղամյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.
14204	Վիլիկ Եղիզարյան	Երևան, Հայաստան	\$633	Մասնակցություն «Գործընկերություն ղեռական կառավարման զարգացման մեջ. Ուկրաինայի, Հայաստանի և Վրաստանի ֆաղծառայողների փորձը», Վիլնյուս, Լիսվա, Նոյեմբեր 9-13, 2004թ.

դրամաճորհի համարը	կազմակերպություն	ֆազի րդեություն	դրամաճորհի չափը	նդասակը
13637	Վահան Դանիելյան	Երևան, Հայաստան	\$1,130	Մասնակցություն «Գյուղական համայնքներն ու ինքնակառավարչական մարմինները» սեմինարին, Կլուժ-Նադոկա, Ռումինիա, Փետրվար 5-8, 2004թ.
13647	Վահան Կարապետյան	Երևան, Հայաստան	\$610	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
14076	Նունե Սարուխանյան	Երևան, Հայաստան	\$1,064	Մասնակցություն «Օրգանական գյուղատնտեսությունն ու ԵՄ շուկաները», Կլուժ-Նադոկա, Ռումինիա, Հոկտեմբեր 27-30, 2004թ.
14115	Վիգեն Խաչատրյան	Երևան, Հայաստան	\$535	Մասնակցություն «Նորանկախությունների ուղղիչ հասաստություններում մարդու իրավունքների դաշտում մոնիթորինգ», Ալյասոգորսկ, Ուկրաինա, Հոկտեմբեր 16-19, 2004թ.
14116	Մարիա Մխիթարյան	Երևան, Հայաստան	\$464	Մասնակցություն «Նորանկախությունների ուղղիչ հասաստություններում մարդու իրավունքների դաշտում մոնիթորինգ», Ալյասոգորսկ, Ուկրաինա, Հոկտեմբեր 16-19, 2004թ.
14117	Նարինե Ռեզունի	Երևան, Հայաստան	\$424	Մասնակցություն «Նորանկախությունների ուղղիչ հասաստություններում մարդու իրավունքների դաշտում մոնիթորինգ», Ալյասոգորսկ, Ուկրաինա, Հոկտեմբեր 16-19, 2004թ.
14228	Գայանե Արմախանովա	Երևան, Հայաստան	\$560	Մասնակցություն «Պեկին+ 10. ԿԱԵ/ԱՊՀ երկրներում Պեկինի լուսաբանող գործողությունների իրականացման ԴԿ գնահատումը», Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13 2004թ.
14229	Լաուրա Հարությունյան	Երևան, Հայաստան	\$581	Մասնակցություն «Պեկին+ 10. ԿԱԵ/ԱՊՀ երկրներում Պեկինի լուսաբանող գործողությունների իրականացման ԴԿ գնահատումը», Կիև, Ուկրաինա, Նոյեմբեր 12-13 2004թ.
14230	Հրաչյա Գալստյան	Երևան, Հայաստան	\$520	Մասնակցություն «Սև ծով – կասպյան ժողովրդավարական վերահսկման կոնսորցիում» հիմնադիր համագումարին, Կիև Ուկրաինա, Նոյեմբեր 27, 2004թ.
13648	Սոֆյա Ներսիսյան	Երևան, Հայաստան	\$520	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13649	Սերգեյ Ջամարյան	Երևան, Հայաստան	\$610	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13650	Հայկազունի Եղիազարյան	Հրազդան, Հայաստան	616	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13651	Սուրեն Մանվելյան	Երևան, Հայաստան	\$615	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13652	Սոնա Ավետիսյան	Երևան, Հայաստան	\$616	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13654	Դինա Մանուկյան	Երևան, Հայաստան	\$609	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13655	Արթուր Ծուծուկյան	Իջևան, Հայաստան	616	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13656	Արամ Հակոբյան	Երևան, Հայաստան	\$616	Մասնակցություն «Անդրկովկաս-Լեհաստան. աշխատելով միասին» ծրագրում, Լեհաստան, Փետրվար 15-22, 2004թ.
13692	Սերգեյ Սարգսյան	Երևան, Հայաստան	\$640	Մասնակցություն «Նոր Եվրոպայում ժողովրդավարական կրթության նոր մարտահրավերները. Գորբալ սեսանկյուն», Վիլնյուս, Լիսվա, Մարտ 8-11, 2004թ.
13693	Նարինե Արամյան	Երևան, Հայաստան	\$578	Մասնակցություն «Նոր Եվրոպայում ժողովրդավարական կրթության նոր մարտահրավերները. Գորբալ սեսանկյուն», Վիլնյուս, Լիսվա, Մարտ 8-11, 2004թ.
13694	Վարուժան Սեդրակյան	Երևան, Հայաստան	\$640	Մասնակցություն «Նոր Եվրոպայում ժողովրդավարական կրթության նոր մարտահրավերները. Գորբալ սեսանկյուն», Վիլնյուս, Լիսվա, Մարտ 8-11, 2004թ.
13895	Լիլիթ Պետրոսյան	Երևան, Հայաստան	\$463	Մասնակցություն «Ուղղիչ հասաստություններում մարդու իրավունքների դաշտում մոնիթորինգ» խորհրդաժողովին, Դոնեցկ, Ուկրաինա, Ապրիլ 26-29 2004թ.
13896	Նարինե Ռեզունի	Երևան, Հայաստան	\$463	Մասնակցություն «Ուղղիչ հասաստություններում մարդու իրավունքների դաշտում մոնիթորինգ» խորհրդաժողովին, Դոնեցկ, Ուկրաինա, Ապրիլ 26-29 2004թ.
13897	Ավետիս Իսխանյան	Երևան, Հայաստան	\$468	Մասնակցություն «Ուղղիչ հասաստություններում մարդու իրավունքների դաշտում մոնիթորինգ» խորհրդաժողովին, Դոնեցկ, Ուկրաինա, Ապրիլ 26-29 2004թ.
13936	Գոհար Օզանեզովա	Երևան, Հայաստան	\$624	Մասնակցություն «Մշակութային և բնական ժառանգության վայրերի դաշտում» ԼՂԿՄ, Ուկրաինա, Հունիս 4-10, 2004թ.
13937	Ալես Դովհաննիսյան	Դիլիջան, Հայաստան	\$598	Մասնակցություն «Մշակութային և բնական ժառանգության վայրերի դաշտում» ԼՂԿՄ, Ուկրաինա, Հունիս 4-10, 2004թ.
14010	Աոն Խուրուդյան	Երևան, Հայաստան	\$274	Մասնակցություն կրթական ֆառաբակաժողովում կենտրոնների ժողովին, Թբիլիսի, Վրաստան, Հունիս 2-4, 2004թ.
14050	Լուսինե Ղազարյան	Երևան, Հայաստան	\$812	Մասնակցություն «Վերջ ՉԻԲ-ին» 8-րդ միջազգային ամառային դպրոցին, Կողտանիկ, Սերբիա և Մոնթենեգրո, Օգոստոս 7-16, 2004թ.
Գումարը			\$26,009	

Introduction **46**

Civil Society Program **47**

Law and Criminal Justice Program **50**

Women's Program **53**

Mass Media Program **56**

National Education Program **58**

Higher Education Support Program **62**

External Education Programs **65**

Information Programs **67**

Arts and Culture Program **70**

Public Health Program **73**

East-East Program **77**

**OPEN
SOCIETY
INSTITUTE
ASSISTANCE
FOUNDATION
ARMENIAN
BRANCH**

Open Society Institute Assistance Foundation–Armenia

We are presenting to you an account of the OSIAF Armenia's work in 2004. This year we have focused our work on fostering civic initiatives and cooperation between civil society actors, assisting human rights protection and supporting educational development and cultural activity.

2004 was marked by a number of dynamic political developments that impacted the development of open society. There were high expectations for renewed activities around reforms that had been put off during the 2003 elections. Indeed, right after the elections, the government expressed interest in restarting the European integration process and resuming postponed legal reforms. The government's renewed interest in engaging with Europe and pursuing reform was tempered, however, by its efforts to increase its political power and control in response to growing opposition stemming from the 2003 elections, which were contested and marked by irregularities. In spring 2004, the government violently suppressed opposition rallies calling for a national referendum on the public's trust in the president. Democratic principles and practices continued to be eroded as the year went by and the government exercised tight control over its political opponents.

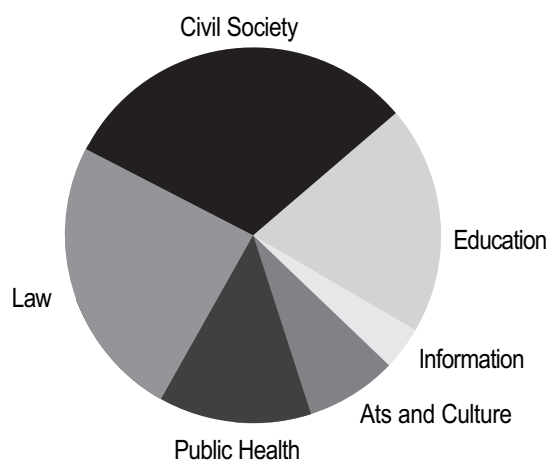
The government's centralization of political power and stifling of discourse led the Open Society Institute Assistance Foundation–Armenia (OSIAF–Armenia) to support efforts in 2004 to create advocacy space for civil society groups to formulate alternative policies and conduct advocacy activities. The Foundation initiated an informal and open alliance of NGOs and individuals called the Partnership for Open Society (POS). This association of diverse, local groups united around guiding principles: promoting the process of coherent integration into the Council of Europe and other international structures through collective advocacy raising public awareness about the shortcomings of current reforms; and developing alternative policy solutions that increase democratic governance. The POS focused its efforts on the following areas: human rights, rule of law, media and information, education, science, arts and culture, economic development, and regional cooperation.

To advance human rights and rule of law, POS supported analyses of proposed constitutional reforms and built support for civil society groups' critique of the reforms. POS was instrumental in advocating against the government's attempts to curtail freedom of information laws that OSIAF–Armenia and civil society groups had helped lobby for and pass in 2003. POS also initiated debates on new elections laws and helped develop approaches to Millennium Challenge Account.

A number of the Foundation's long-term initiatives have attracted support from international organizations and donors and been endorsed by the government. The Access to Justice Initiative partnered with the Netherlands government on legal aid project, Criminal Justice project formed partnership with the British government and the OSCE to pursue penitentiary reform. The Education program partnered with the UNDP, while the Women's program worked with the IOM. Armenia's Ministry of Education and Science endorsed content development and higher education standards proposals supported by OSIAF–Armenia.

We would like to express a great thanks to all of our cooperation partners – grantees and donors alike. We specifically want to thank the following donor organizations that supported and financially contributed to our programs in 2004: The Netherlands' Government, World Bank Yerevan Office, UNDP, UK Embassy in Yerevan, UNESCO.

Percentage of OSIAF-Armenia Program Expenses for 2004

Civil Society Program

The objective of the OSIAF-Armenia Civil Society Program is to foster the democratic process and the rule of law, to enhance respect for human rights and the protection of vulnerable groups, to contribute to the dissemination and advancement of liberal ideas and democratic values, and to encourage citizens' active participation in decision making and an open society dialogue.

During 2004, the Civil Society Program mainly focused on improving protection of marginalized and vulnerable groups of society and enhancing their participation, raising the awareness of the public at large on human rights and freedoms, and identifying and resolving issues related to such rights and freedoms.

With a view to consistently pursuing respect for human rights in Armenia and identifying issues related to human rights in Armenia, raising citizens' awareness of how they can exercise their rights and freedoms, improving the legal culture, presenting the real situation in terms of human rights issues in the country, and the progress actually made by Armenia towards its commitments, the Civil Society Program continued in 2004 to support the activities of the *Observer: Human Rights in Armenia* ("Ditord") periodical. The periodical is a product of fundamental research and analysis in the aforementioned areas. It is guided by monitoring of judicial reform and built around a clearly-defined and tested methodology. This project dwells upon crucial matters, such as respect for the rights of detainees during pre-trial detention and imprisonment, protection of the rights and interests of national minorities, freedom of speech, and the exercise by citizens of their right to freedom of expression and information.

Emphasizing the importance of public awareness, and with a view to raising the awareness of society at large on developments in the country that have a direct bearing upon human rights, OSIAF-Armenia draws on state-of-the-art technology to continue supporting the activity of the www.hra.am human rights web portal. The Portal serves local and international human rights organizations as a database on the state of human rights protection in Armenia by presenting diverse information in both Armenian and English. It also serves as a unique forum for virtual collaboration between organizations that are active in this field.

With the aim of consolidating reforms implemented in Armenia and making them irreversible, ensuring consistent progress by Armenia towards integration with the Council of Europe, and bringing together the efforts of various stakeholders to raise public awareness and to propose alternatives for effective action, OSIAF-Armenia launched the Partnership for Open Society Initiative in 2003, which brought together the most influential and independent non-governmental organizations. The Partnership currently has over 50 NGO and individual members. It currently supports policy studies in various areas of public life, develops effective recommendations, and holds open discussions thereon. The Partnership endeavors to engage and develop the expert potential available in the country to respond to various issues encountered in areas of interest to the legislature.

During 2004, the Partnership for Open Society Initiative concentrated on matters that are crucial to the future of Armenia's sustained democratic progress, such as the proposed draft constitutional amendments and the opinion of the Venice Commission on the amendment drafts, as well as the draft amendments on the Electoral Code and the Law on Freedom of Information, the monitoring of Armenia's honoring of its commitments before the Council of Europe, mental health issues, and the creation of the Public Defender's Office. Broad-based public discussion was held on all of these matters with the involvement of various governmental and non-governmental stakeholders.

OSIAF-Armenia attaches high priority to human rights initiatives and programs designed to support integration of marginalized groups with society and addressing their needs. To this end, the World Bank Yerevan Office co-funded some projects during 2004, which were designed: to create an Electronic Resource Center to make the world-wide web accessible for people with seeing and hearing difficulties; to re-train former teachers left without work as a consequence of recent reforms in the education sector; to identify and promote success stories of refugee integration with society; and to reveal acute social problems by producing photo stories and organizing photo exhibitions. Assistance was provided to the Assyrian ethnic minority living in Armenia to prepare and publish the necessary teaching materials to teach their mother tongue in elementary schools.

OSIAF-Armenia has sustained its support to the creation of institutional mechanisms for continuous rehabilitation and integration of children with limited physical and mental abilities, as well as to social and psychological rehabilitation projects for former prisoners.

During 2004, OSIAF-Armenia continued to support various interactive education activities with high school students in view of the need to improve public awareness of legal reform and to spread liberal and democratic values among the young generation. In this area, as well, initiatives outside of the capital city enjoyed particular attention.

During 2004, OSIAF-Armenia Civil Society Program initiatives received financial support from the World Bank Yerevan Office in the amount of US \$20,000.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14113	A. Sakharov Armenian Human Rights Protection Center, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,120	For organization of extra-curricular interactive classes on human rights for 300 schoolchildren from two special and 5 secondary schools of Sisian and Goris, for provision of training to 7 teachers on how to apply interactive methods of teaching, for organization of two civic forums on "Right to Education" and "Freedom of Speech" with participation of teachers, parents, community leaders, local government and NGO representatives, for development of human rights laboratory at 5 schools, showing 6 films on human rights, cooperation with "Aramazd" intellectual center and applying to intellectual interactive methods to teach human rights.
13768	Caucasus Media Institute	Yerevan, Armenia	\$7,500	For development of 12 photostories (1000 photos) on vulnerable and marginalized groups in Armenia, for organization of 12 slide-shows of developed photos and 5 exhibitions (3 in regions and 2 in Yerevan), for discussion of the developed photostories with journalists specializing in the field and for distribution of the developed photos to media for free.
13750	Atur, NGO	Yerevan, Armenia	\$8,540	For finalizing the development and publication of a copy-book of Assyrian for beginners (2000 copies) and distribution of the published copy-book to the schools where Assyrian is taught, for organization of four round tables: three in the regional communities with Assyrian population and one in Yerevan to discuss the proposed content of the copy-book with the entire minority group, for organization of a seminar in Yerevan to make a presentation of the published copy-book.
13834	Health Information and Statistical Center of the Ministry of Health of the RA	Yerevan, Armenia	\$5,800	For making an analysis of local and international legislation regulating health care system and development of a draft law "On Health Care", for organization of two public discussions over the developed draft aimed at solicitation and incorporation of recommendations by civil society organizations and for submitting the developed draft to government.
13762	Committee to Protect Freedom of Expression	Yerevan, Armenia	\$19,280	For development and broadcasting of 16 TV programs on the "Partnership for Open Society" initiatives. The TV programs should be broadcasted on bi-weekly basis during the Sunday "Freedom of Speech" program by "H2" TV. The scene and content of each program should be primarily discussed and approved by the Public Board consisting of representatives of NGOs of the "Partnership for Open Society" initiative.
13782	Armenian Media Group Information and Legal Center, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,990	For creation of an electronic resource center for the blind at the Culture House of the Union of Blinds, for installation of software at the OSIAF-Armenia supported telecenters and other community centers and for conducting training for 20 people on the proposed software, for holding a presentation and publishing a brochure on project goals and outcomes.
14150	"Aramazd" Association of Intellectual Games	Yerevan, Armenia	\$4,370	For development and publication of a brochure (250 copies) on how to apply different intellectual games methods to teach human rights, for providing training to human rights teachers/trainers engaged in the grant projects by the "Arena of Education" NGO, Goris Branch of the "Armenian Center for Protection of Human Rights" named after A.D. Sakharov, "Legal Clinic" of Yerevan State University and the "Constanta" NGO.
14130	Constanta, NGO	Sevan, Armenia	\$4,860	For organization of extra-curricular interactive classes on human rights for 210 schoolchildren from seven secondary schools, for organization of a poster contest on "What are Human Rights?" and "Human Rights Organizations", for displaying posters at the Sevan Culture Center and City Hall, for organization of an essay contest on "Political, Economic and Social Rights", for awarding prizes to contest winners, for cooperation with "Aramazd" intellectual center and for applying intellectual interactive methods to teaching human rights.
14231	"Asparez" Journalists' Club, NGO	Gyumri, Armenia	\$25,020	For organization of twenty seven seminars (three seminars in Gyumri, Vanadzor, Stepanavan, Tashir, Alaverdi, Ijevan, Dilijan, Berd and Noyemberyan) on anti-corruption and freedom of information issues, Constitutional reforms, local self-governance, and human rights protection, for broadcasting

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14099	Republican Children Rehabilitation Center	Yerevan, Armenia	\$10,520	twenty seven TV talk shows (three by each partner TV) on the mentioned issues, for organization of nine round table discussions on civil society empowerment, for development and broadcasting of five TV programs on Constitutional reforms, Armenian forests, local self governance in northern regions of Armenia, integration into regional and international structures, and elections in regions, for establishment of a Public board consisting of representatives of eight partner NGOs.
13774	"Millenium" Association for Education and Research	Yerevan, Armenia	\$7,830	For provision of regular rehabilitation to 20 children with physical or intellectual disabilities through inclusive kindergarten model, for purchasing didactic materials and toys for organizing cultural events and for arranging development and broadcasting of a 30-minute film on the kindergarten.
14135	Arena of Education, NGO	Gyumri, Armenia	\$9,450	For establishment of a Board of Experts dealing with refugee issues to further lead the project design, for identification and documentation of successful refugee stories and development of a documental film on these stories consisting of 7 scenarios; for broadcasting the film twice by a TV with nationwide coverage, for development and distribution of a brochure on success stories.
13696	Constellation, Charitable International Union, NGO	Stepanavan, Armenia	\$7,080	For organization of extra-curricular interactive classes for 240 schoolchildren from 8 secondary schools (Gyumri schools N 33, 13, 2, 17, 9, community schools of Azatan, Akhuryan and Marmashen), for organization of interactive classes and open discussions on freedom of information and speech, electoral rights, right to organize peaceful demonstration, rights of detainees, freedom of movement, alternative service, independent judiciary, Ombudsman institution, Constitutional amendments; ECHR, local and international organizations to protect human rights, for conducting training for 12 schoolchildren on "human rights monitoring" and "human rights advocacy", for organizing 10 meetings with human rights experts and representatives of human rights organizations, for providing consultancy on human rights violations making application to the human rights portal www.hra.am, for organizing meetings with judges, human rights defender of RA, NGO coalitions and human rights organizations, for cooperation with "Aramazd" intellectual center and for applying to intellectual interactive methods to teach human rights.
Sum			\$129,360	For conducting a needs assessment for recruiting the target group of the project (up to 55 former teachers from Stepanavan and 11 surrounding villages), organization of Computer orienting and Internet classes and conduct trainings on business organization; business leadership; social rights and local self-governance, for introduction of the "Kamurj" Micro enterprise Development Fund activities and services to the target group and helping the initiative group to make applications for loans, for development of a virtual conference section and link it to www.stepanavan.am and ensure interaction of the target group with the Mayor's office, for holding large presentation of the employed model in Yerevan.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14108	Davit Tumanyan	Yerevan, Armenia	\$1,025	Participation in the OSI LGI Fellowship 2004/2005 program, Budapest, Hungary, October 10-20, 2005.
14107	Anna Simonyan	Yerevan, Armenia	\$1,010	Participation in the OSI LGI Fellowship 2004/2005 program, Budapest, Hungary, October 10-20, 2005.
14012	Jemma Hasratyan	Yerevan, Armenia	\$2,000	To cover the expenses of six delegates from Russia, Georgia and Azerbaijan participating in the international conference "Participation Democracy: Civil Initiatives and Responsibility", Tsaghkadzor, Armenia, July 8-11, 2004.
13947	Lilit Simonyan	Yerevan, Armenia	\$780	Participation in conference "Moratorium on Death Penalty", Dushanbe, Tajikistan, June 10-11, 2004.
13946	Vigen Khachatryan	Yerevan, Armenia	\$780	Participation in conference "Moratorium on Death Penalty", Dushanbe, Tajikistan, June 10-11, 2004.
Sum			\$5,595	

Law and Criminal Justice Program

The OSIAF-Armenia Law and Criminal Justice Program promotes the rule of law and respect for human rights in Armenia and fosters increased awareness of the public and stakeholders on the status of legal reforms. This Program helps to ensure access to legal aid for vulnerable groups in society, to modernize legal education, and to improve conditions in closed institutions. During 2004, the priorities of the Program were: to facilitate the honoring of commitments undertaken by Armenia upon her accession to the Council of Europe, to maximize the possibilities for the public's involvement in this process, and to make their monitoring transparent. The Program has also assisted anti-corruption projects and the harmonization of Armenian legal practice with European and international human rights standards.

Since access to justice is crucial for building the rule of law in a state and facilitating respect for human rights and fundamental freedoms, the OSIAF-Armenia has, for several years now, supported free legal aid, including free court representation, for vulnerable groups of society. This project is implemented in Yerevan and three regions of Armenia. During 2004, the Netherlands Ministry of Cooperation co-funded expansion of this project to allow vulnerable groups in three more regions of Armenia to receive free legal information and services. This support has made it possible to learn about the experiences of developed countries and their legislation and best practices on the provision of free legal aid.

One of the OSIAF-Armenia Law and Criminal Justice Program priorities is to support the provision of sound legal education and professional training. The Program has continuously supported Yerevan State University to modernize its courses in legal education. The Law and Criminal Justice Program supported the creation and sustained operation to date of the first Legal Clinic in Armenia, which enables students of the Law School at Yerevan State University to acquire practical skills of a lawyer during their university studies. In addition, over 10 new subject courses on international law were developed and implemented, on the basis of which Yerevan State University introduced a specialization in international law. With a sustained focus on high-quality legal education and the pre-existing foundation, the Program cooperated with the Higher Education Support Program of the OSIAF-Armenia during 2004 to support Yerevan State University's development of contemporary educational standards for Bachelor's and Master's programs offered at the Law Department.

In response to the constitutional reform process and the importance of raising the awareness of society at large on the Main Law of the State, OSIAF-Armenia Law and Criminal Justice Program supported a program to perform comparative analysis of the extant Constitution and the proposed draft amendments, and to present the findings to the public.

During 2004, OSIAF-Armenia continued to implement training courses for the staff of penitentiary institutions on international standards and the respect for human rights. The Law and Criminal Justice Program incorporated an element of training for the staff of social and psychological units at penitentiary institutions. Based on the outcomes of these training courses, the Netherlands Ministry of Cooperation co-funded a project to create a pilot model of the social-psychological service in Armenia's penitentiary system within the frameworks of the Law and Criminal Justice Program. On the basis of the pilot, this service will be introduced in all of the penitentiary institutions.

With a view to supporting the honoring of Armenia's commitments before the Council of Europe, the Law and Criminal Justice Program, with co-funding from the Embassy of the UK in Armenia and the OSCE Yerevan Office, facilitated a study into alternatives to imprisonment and the development of recommendations to the competent authorities.

Building upon the potential of the OSIAF-Armenia's other programs, the Law and Criminal Justice Program facilitated the presentation of other countries' experiences in Armenia. In conjunction with the East-East Program, international seminars were held on crucial topics for Armenia, such as transparent and democratic governance, promotion of the participatory process, and pre-trial detention in the context of human rights and fundamental freedoms.

During 2004, initiatives of OSIAF-Armenia Law and Criminal Justice Program enjoyed the financial assistance of the Netherlands Ministry of Cooperation in the amount of US \$90,495 and the British Embassy in Armenia in the amount of US \$4,600.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13598	Helsinki Committee of Armenia	Yerevan, Armenia	\$27,000	For preparation and publication of a monthly periodical the "Human Rights Bulletin". The Bulletin will introduce the results of monitoring of the implementation of the country's commitments as a member of the Council of Europe. It will also serve as a forum for covering the activities of human rights (HR) organizations and reporting on current issues and problems in the area of HR in Armenia. A partnership will be established among all legal and professional lawyer unions, as well as respective committees of the National Assembly and representatives of the legislative organs. The electronic version will be available on www.hra.am Internet site. The Bulletin will be published in Armenian and English. The European Commission in the framework of EIDHR/MICRO/ARMENIA/2003, as a support to this initiative funded the project, which aims to organize an addressed, diversified training in the sphere of protection of human rights. Training will be organized in Yerevan and in different marzes. The organization will provide legal assistance in the sphere of protection of human rights.
13906	Advanced Social Technologies, NGO	Yerevan, Armenia	\$5,075	For conducting research, which aims to identify the possibilities and actions needed for developing and implementing effective alternative sanctions. The research will be conducted in Yerevan and one marz. Respondents will include court officials, criminal justice practitioners, local government, NGOs.
14172	Center for Rights and Freedom, NGO	Yerevan, Armenia	\$6,465	For promotion of development of social and psychological services in "Kosh" criminal-executive institution of the Ministry of Justice of Armenia, through testing professional rehabilitation programs, for building professional capacity of the social and psychological service staff by training them in professional rehabilitation. Recommendations related to social and psychological services in penitentiary institutions will be developed and presented to all interested organizations.
13702	National League for Democratic Reforms, NGO	Yerevan, Armenia	\$17,858	For continuation of the activities of Social Rehabilitation Center for Former Prisoners. The Center will organize training sessions for former prisoners on the following specializations: computer operator, confectioner, hairdresser, cook and motorist. Each training will consist of 360 hours. The Center will provide social-psychological and legal support to former prisoners and their families. In the framework of the project, the organization will cooperate with Criminal-Executive Department of Ministry of Justice, Ministry of Labor and Social Affairs, colonies, NGOs which operate in this field.
14199	Official Bulletin, CJSC	Yerevan, Armenia	\$5,000	For design, original identification and technical editing of the book "International Multilateral Agreements of Republic of Armenia". The Publishing will be supported by ABA/CEELI and the British Embassy.
14097	Bar Association of Armenia	Yerevan, Armenia	\$69,185	For organization of the 5th session of "Human Rights Training for 25 Lawyers" in Yerevan. This session will consist of a five-day intensive re-enactment of the main stages of taking a case to the European Court of Human Rights and will include a case study. The training will be carried out by the experts from ECHR.
13623	Law Institute of the Ministry of Justice	Yerevan, Armenia	\$27,450	For organization of training courses based on European and International standards and principles of treatment of prisoners for 400 junior and 55 senior officials and special professional social-psychological training for 30 social workers and psychologists of penitentiary system of RA. In the framework of the program professional manuals will be prepared and published as well as the international special materials will be translated, published and distributed to penitentiary system officials.
13812	Femida, NGO	Yerevan, Armenia	\$15,700	For monitoring court cases, which were sent for additional investigation, five discussions will be organized on these issues with participation of representatives from Ministry of Justice, Courts, Council or Courts' Chairmen, prosecutors, National Assembly, NGOs, international organizations. The

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13620	Team, NGO	Yerevan, Armenia	\$15,580	<p>monitoring will be conducted in Yerevan and seven marzes. The materials of monitoring will be published and distributed to the all interested parties, libraries, NGOs, legal institutions.</p> <p>For development of a curriculum and a special course on "Freedom of Information and Civil Servants", for teaching that course at the Academy of Public Administration for students, for organization of two seminars for civil servants on freedom of information issues, for preparation and publication of a brochure with lectures and seminar materials and distribution through educational institutions and civil servants.</p>
14232	Yerevan State University	Yerevan, Armenia	\$32,280	<p>For continuation and development of students' practical skills and "Law for All" program, for development and preparation of a clinical curriculum and teaching manuals, for promotion of participation of the Yerevan "Kentron" district school teachers in the "Law for All" clinical program. For two training sessions and seminars for the school teachers of "Human Rights on Interactive Methods of Teaching" and study tours of targeted schoolchildren to the First Instance Courts of Yerevan and to conduct an interschool debate competition at the Clinic. The Clinic will continue to provide free legal services to vulnerable groups of population.</p>
13821	Democracy - Center for Political Sciences and Legal Research, NGO	Yerevan, Armenia	\$27,560	<p>For making the comparative analysis of the draft Constitutional amendments regarding the chapters on Human Rights and Judiciary, for organization of public discussions over the amendments through eight round tables, three TV programs (by Armenian Second Channel) and publication of a series of analytical articles in the newspapers.</p>
14109	Bar Association of the Republic of Armenia	Yerevan, Armenia	\$68, 260	<p>For development and expansion of the free legal aid services to vulnerable groups of population in Yerevan and in six marzes (Ararat, Lori, Kotayk, Gegharqunik, Syunik and Gyumri), for organization of trainings for lawyers to work in marzes, for implementation of regular monitoring, for carrying out analysis of the applied cases during the project. These groups include but are not limited to disabled, elderly, children and women. The services includes both consulting and representation in court. In the framework of this project the organization will develop a policy paper on "Free Legal Aid in Armenia" and a draft law "On Free Legal Aid" and will present both the policy paper and draft of the Law to the interested institutions, parties and NGOs, and will organize a discussion with their participation. The training in Yerevan and in six marzes for NGOs on cooperation with free legal aid offices will be conducted during the project implementation. Six brochures on frequently asked questions in 1000 copies of each will be published and disseminated through NGOs, regions and the large public.</p>
Sum			\$317,413	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
13927	Aram Karakhanyan	Yerevan, Armenia	\$505	Participation in Legal Clinics' teachers meeting in Kiev, Ukraine
14017	Armen Harutyunyan	Yerevan, Armenia	\$1,070	Participation in Legal Clinics' directors meeting and in GAJE conference
Sum			\$1,575	

Women's Program

The OSIAF-Armenia Women's Program is aimed at promoting women's rights protection and gender equality and enhancing women's social and political participation as an important component in building democracy. The program is meant to raise public awareness on gender issues, as well as to stimulate activity of women's NGOs and women's movements throughout the country.

While designing its strategy, the OSIAF-Armenia Women's Program has set the following priorities:

1. To promote gender education;
2. To organize seminars on women leadership development;
3. To advocate women's rights and help introduce gender-integrated approach into the political, social, economic and cultural spheres in Armenia.

In 2004 "TRUST" Social Work and Sociological Research Center (SWSRC) in the capacity of the OSIAF-Armenia Institutional Partner (IP) launched initiatives focused on fostering gender socialization and development of women's leadership and gender education. "TRUST" SWSRC continued to provide training sessions for high school teenagers, mixed groups of students and teachers applying its gender education methodology developed in 2002. The number of schools where the program was successfully expanded increased up to 30 (600 school students and 50 teachers). In 2004, "TRUST" SWSRC furthered research among school students focusing mainly on strengthening of gender understanding and sensitivity by engaging them into Gender Writing Contest component of Gender Education Program. A book consisting of fairy-tales on gender-related issues composed by students from participating schools was prepared and will be published in 2005. The IP carried out trainings on women leadership development for new 25 participants and pursued the Women's Oral Histories program preparing the second book for publication. Based on the results of researches and case studies on gender issues "TRUST" SWSRC developed and published Gender Study Manual. The Manual introduces methodology and analysis of those researches and serves as an education material for gender specialists and/or students.

Building upon the activities carried out in 2002-2003, in 2004 the OSIAF-Armenia joined the regional (Armenia, Georgia) anti-trafficking initiative and supported a project that aimed at studying the problem of human trafficking of Armenian citizens in Turkey and working out a package of recommendations on human trafficking prevention and victim assistance.

The OSIAF-Armenia Women's Program joined another regional (Armenia, Azerbaijan, Georgia) initiative "Women's Actors History: Traditions of Women's Public Activity in South Caucasus". The project intended to disclose and publicize findings about the public activity of Armenian women in the late 19th and early 20th centuries and to revive the best traditions of women's activity in contemporary societies of participant countries.

In 2004 the OSIAF-Armenia supported Women's Right Centre to implement Stop Violence against Women website and National Monitor project in cooperation with Network Women's Program and Minnesota Advocates for Human Rights. The aim of the project was to maintain and further expand Stop Violence against Women website and to develop a country monitor and on-line mentoring component. The main body of the website includes pages on domestic violence, sexual harassment, sexual assault and trafficking.

The OSIAF-Armenia in cooperation with Network Women's Program, Mass Media and Gender Policy Project supported development of a new university course entitled "Gender and Journalism" and production of a documentary entitled "What will People Say?". The film aims to advance women's rights, bring visibility to and spark on women's human rights and gender issues and break through the stereotypes.

The OSIAF-Armenia within the Gender Studies Development Project in cooperation with the OSI Network Women's Program and the Institute of Social and Gender Policy supported gender research project that will be published in a collection of the best research projects implemented in participating countries.

The OSIAF-Armenia Women's Program initiatives were also supported by the United Nations Development Program in the amount of US \$750.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14098	Women's Right Center, NGO	Yerevan, Armenia	\$12,878	For implementation of "The Stop Violence Against Women Website and National Monitor Project" in cooperation with Network Women's Program (NWP) and Minnesota Advocates for Human Rights (MAHR), for maintenance and further expansion of the "Stop Violence Violence Against Women" website, and development of a country monitor and on-line mentoring component, over the next three years. Maintenance of the website will be accomplished with MAHR taking the lead in maintaining the main body of the website including the sections on Domestic Violence, Sexual Harassment, Sexual Assault, Trafficking, International Law, Advocacy Tools, NGO Resources and Research Gateways.
14265	Trust Social Work and Sociological Research Center	Yerevan, Armenia	\$37,490	For expansion of Gender Education Program through involving 5 new schools (100 school students) and for providing gender education training for 15 novice teachers (35 teachers from previously trained groups will be monitored during the whole grant period), for development and publication of a book consisting of fairy-tales on gender-related issues, composed by participating school students within the Gender Writing Contest component of Gender Education Program, for conducting Women's Leadership Development Seminars (for new 25 participants and 30 participants from previously trained groups), for continuation of Women's Oral Histories Program by preparing the second book for publication, for publication of a Gender Study Manual (Volume I), for development and preparation for publication Gender Study Manual (Volume II) based on conducted research and case studies on gender issues, for continuation of hotline activities with the help of trained counselors and volunteers.
14013	Spiritual Armenia, NGO	Yerevan, Armenia	\$6,930	For implementation of a regional project (Armenia, Azerbaijan and Georgia) on Women's Actors History, for studying public activities of Armenian women at the close of the 19th and at the beginning of the 20th centuries, for shedding light on historical facts, documents, press articles and books that are kept in archives, libraries, museums and private collections, for summarizing and revealing characteristics and features of women's public activities of those days. A trilingual book will be published (monograph and bibliography), as well as a web site will be developed and located at www.hra.am.
Sum			\$57,298	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14267	Vladimir Osipov	Yerevan, Armenia	\$2,250	Participation in Beijing +10 NGO Forum and Prepcorn, Geneva, Switzerland, December 10-16, 2004.
14262	Sofia Babayan	Vanadzor, Armenia	\$800	Participation in Round Table on Globalization and Gender Relations: Challenges for Post-Soviet Countries, Moscow, Russia, November 30 -December 1, 2004.
14152	Elena Vardanyan	Gyumri, Armenia	\$3,850	Development and implementation of an academic innovative course "Gender and Journalism" in two higher educational institutions: Gyumri State Pedagogical University and Yerevan Northern University.
14055	Armine Mkhitarian	Yerevan, Armenia	\$6,000	To conduct gender research on "New Forms of Economic Activities and Its Influence on Formation of New Norms of "Success" for Men and Women" within the Gender Studies Development Project in cooperation with Network Women's Program and Institute of Social and Gender Policy. Participation in Winter School in Istanbul, Turkey, January 30-February 8, 2005.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14007	Hayk Gyuzalyan	Yerevan, Armenia	\$2,000	To conduct a Feasibility Study within the OSI Network Women's Program with the following goals: to assess the need for developing an institutional partner (IP); its organizational form; and prospects for sustainability.
13944	Yevgenia Shekoyan	Yerevan, Armenia	\$7,710	To produce a documentary film "What Will People Say?" in cooperation with Network Women's Program Mass Media and Gender Policy Project that aims to engage in unique medium of documentary film to advance women's rights, create positive social and policy change on gender, bring visibility to and spark on women's human rights and gender issues in the region, as well as internationally, and breakdown stereotypes.
13940	Nora Mnatsakanyan	Yerevan, Armenia	\$7,245	To implement the regional anti-trafficking program involving two South Caucasian Countries with the aim to study the problem of human trafficking of the citizens of Armenia and Georgia in Turkey; to reveal cases of trafficking, to conduct interviews with the victims of trafficking and provide victim assistance (medical and legal); to analyze the possibilities of victims' return to their countries; to work out a package of recommendations for the specialists of South Caucasus on human trafficking prevention and victim assistance. A trilingual book based on true histories of trafficked persons will be developed and published.
14261	Harutyun Marzpanyan	Yerevan, Armenia	\$800	Participation in Round Table on Globalization and Gender Relations: Challenges for Post-Soviet Countries, Moscow, Russia, November 30-December 1, 2004.
14066	Sofia Babayan	Vanadzor, Armenia	\$1,400	Participation as gender expert in Filmmaker's Workshop within the Network Women's MMGP Program, Crimea, Ukraine, September 26-30, 2004.
14065	Yevgenia Shekoyan	Yerevan, Armenia	\$1,200	Participation in Filmmaker's Workshop within the Network Women's MMGP Program, Crimea, Ukraine, September 26-30, 2004.
14037	Eduard Grigoryan	Yerevan, Armenia	\$400	Participation in "Stop Violence Against Women Website – National Violence against Women Monitor for the "country pages"" and Duluth Model follow-up trainings, Tbilisi, Georgia, July 24-31, 2004.
14036	Susanna Vardanyan	Yerevan, Armenia	\$400	Participation in Stop Violence Against Women Website – National Violence against Women Monitor for the "country pages"" and Duluth Model follow-up trainings, Tbilisi, Georgia, July 24-31, 2004.
13961	Elena Vardanyan	Gyumri, Armenia	\$1,025	Participation in Summer School "Curriculum Development on Gender and Journalism", Moscow, Russia, August 16-22, 2004.
13953	Lilit Zakaryan	Yerevan, Armenia	\$605	Participation in Summer School "Curriculum Development on Gender and Journalism", Moscow, Russia, August 16-22, 2004.
13635	Hasmik Gevorgyan	Yerevan, Armenia	\$850	Participation in seminar "Women's Oral History: New Methodology for New Education", Bishkek, Kyrgyzstan, January 27-29, 2004.
13634	Susanna Melkonyan	Hrazdan, Armenia	\$850	Participation in seminar "Women's Oral History: New Methodology for New Education", Bishkek, Kyrgyzstan, January 27-29, 2004.
13633	Anahit Harutyunyan	Yerevan, Armenia	\$850	Participation in seminar "Women's Oral History: New Methodology for New Education", Bishkek, Kyrgyzstan, January 27-29, 2004.
13632	Kristina Gevorgyan	Abovyan, Armenia	\$850	Participation in seminar "Women's Oral History: New Methodology for New Education", Bishkek, Kyrgyzstan, January 27-29, 2004.
13631	Tamara Hovnatanyan	Yerevan, Armenia	\$910	Participation in the International Conference "Journalism in 2003", Moscow, Russia, February 2-6, 2004.
13644	Jemma Hasratyan	Yerevan, Armenia	\$1,012	Participation in the International conference "Journalism in 2003", Moscow, Russia, February 2-6, 2004.
Sum			\$41,007	

Mass Media Program

The Mass Media Program is aimed to promote independent, unbiased, and pluralistic media in Armenia by means of creating a progressive and favorable legal framework regulating the field and further harmonizing it with internationally-recognized principles and standards through professional training of media managers, ensuring access to new Information Communication Technologies in the sphere of media, establishment of media self-regulatory mechanisms, and improvement of professional journalistic education. The Mass Media Program attaches great attention to initiatives designed to ensure freedom of and access to information.

With a sustained focus on promoting pluralistic media and enabling the public to be aware of the domestic social and political process and the different viewpoints and approaches thereon, OSIAF-Armenia Mass Media Program supported *AibFe* daily to publish an enclosure on the opinions and comments of different social and political activists, parties, organizations, and individuals on matters of importance to Armenia.

One of the Mass Media Program's priorities is to create and sustain resources conducive of electronic media development, and to improve the legislation on electronic media and to harmonize it with European and international standards. With a view to addressing these issues, Mass Media Program's partner—Internews Armenia, is currently developing, with OSIAF-Armenia support, an Armenian-language Internet portal (www.media.am) containing diverse information for journalists. Moreover, it has supported regional TV stations' access to the Internet and held training courses for electronic journalism professionals with the involvement of foreign experts.

With the support of OSIAF-Armenia Mass Media and Information Programs, the Global Internet Policy Initiative under the "Internews-Armenia" NGO has developed and shared with professionals, public agencies, and legislative authorities reviews on telecommunication and its regulation, including recommendations and advice on how to develop this field further (www.internet.media.am).

The OSIAF-Armenia Mass Media Program has, jointly with the Higher Education Support Program, assisted the Journalism Department at Yerevan State University and developed criteria for BA and MA curricula for the Journalism Department, which will bring new quality and contemporary requirements to journalistic education. With the help of these two programs, the International Journalism Division at the State Linguistic University (created with OSIAF-Armenia's support) will develop a new series of courses that will complement the process of training high-quality international journalists.

To ensure further enrichment, sustainability, and greater access to the electronic database of the leading print press in Armenia, the Mass Media Program has continued to support the activities of the existing electronic database. As an Internet resource, the database is currently available at www.newspaper.ypc.am.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14173	Meltex, Ltd.	Yerevan, Armenia	\$22,000	For publication of two-page weekly inserts (at circulation of 2000 copies) into the "Ayb-Fe" weekly for ten-month period, for presentation of approaches of diverse political forces and civil society stakeholders on the same issue, for organization of seven round table discussions on "Constitutional Reforms", "Electoral Code Reforms", "Political System and Political Parties in Armenia", "Judiciary Reforms", "Situation with Environmental Protection", "Urban-Planning in Armenia" and "Educational Reforms" with participation of representatives from diverse political and civil society groups, for ensuring electronic publication of the inserts on www.a1plus.am in Armenian, English and Russian.
13916	Armenian Association of Editors-Publishers of Newspapers	Yerevan, Armenia	\$5,000	For covering participation fee of Armenian delegation for participation in the 57th World Press Congress to be held in Istanbul, Turkey from May 30 - June 2, 2004.
13288	Internews-Armenia	Yerevan, Armenia	\$50,000	For development of a media portal www.media.am through systematization and enrichment of already developed Internet resources, for provision of free internet access to regional TVs engaged in the Internews-supported network, for conducting two series of trainings for 15 journalists-practitioners and students on "Specifics of on-line Journalism" and "Application of New Technologies in Newsrooms" led by trainers from Russia and Ukraine, for identification of legislation barriers hampering development of information and communication technologies and their introduction into different spheres of public life, for provision of expert assistance to draft laws and program documents by foreign and local experts, as well as for exchange of information and experience between the specialists from the countries where the project is being implemented, for supporting NGO activities in the sphere of information and communication technologies. Two analytical materials on best practices in the area of telecom regulation (frequencies allocation and regulation of dominant operators' activities) will be developed.
Sum			\$77,000	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14100	Marianna Grogoryan	Yerevan, Armenia	\$750	Participation in media workshop "Health Reporting", Maastricht, Holland, September 27-30, 2004.
Sum			\$750	

EDUCATION PROGRAMS**National
Education
Program**

The goal of the OSIAF-Armenia National Education Program is to facilitate creation of a new, progressive and favorable educational environment, which would encourage, help and serve the needs of the learner community. Among the key programmatic areas are; development and introduction of the community school model, enrichment of the educational content, and provision of assistance to existing educational institutions through elaboration of appropriate curricula. The Program supports reforms in the field of secondary school education in Armenia.

Pursuant to its strategy, the OSIAF-Armenia developed the community school model and introduced it into 40 secondary schools in various marzes of the country by incorporating information technologies into the teaching process. The successful testing and sustainable development of the model have proved that its institutionalization and wider dissemination could be an effective means to solve strategic problems of the modern school education and to further develop the content aspect of education.

Through establishment of telecommunication centers at schools, the Program seeks to further transform them into educational community centers furnished with computing, telecommunication facilities and Internet access, thus providing opportunities for various informational, cultural and educational services and for ongoing community-school links. This will enable the school to become a leader in enhancement and improvement of education quality, in modernization of education content and methodology by utilization of its technical and human resources.

Fifteen out of the 40 secondary schools implementing the community school development projects have themselves become training centers for the school staff and local community members and deliver educational, cultural and various information services both to the community and to other secondary schools and institutions in their region. These schools are equipped with modern technologies and trained personnel. They can serve as bearing-point schools in their marzes, coordinating solution of different educational/training and technical issues, as well as problems related to life-long learning of adult community members. In 2004 OSIAF-Armenia continued to support three boarding schools in Yerevan. These schools had an opportunity to conduct site visits to state boarding schools operating in one of the NIS countries for exchange of experience.

In 2004 OSIAF-Armenia pursued its education content development initiatives. Electronic courses on the 9th and 10th grades Informatics, the 5th grade History of Armenia, Virtual Laboratories complementing the 7th grade Chemistry and the 9th grade Biology courses were developed and produced on compact disks based on TeachArm technology. An electronic module on Environment was developed with the financial support of UNDP and expertise provided by OSCE. The developed courses were placed in the environment of eLearningServer3000 for distance learning. Under the program, which was worked out in association with the Ministry of Education and Science, the training of teachers in the named subjects is currently underway and is meant to help them use the electronic versions of the subjects in their daily work.

In 2004 the National Institute of Education recommended the developed electronic modules for use at secondary schools as educational manuals after testing.

In 2004 the OSIAF-Armenia National Education Program's initiatives were supported by the UNDP with the amount of US \$ 9,000.

I*EARN

The OSIAF-Armenia has been supporting I*EARN program since 2000. It contributes to the creation of a school network and its content replenishment, as well as provides school students with opportunity to participate in education projects with students of the same age inside and outside the country. One of the OSIAF-Armenia's Institutional Partners, the Republican Children's Library after Khnko Aper, has been implementing the program. Getting familiar with I*EARN, children tend to enlarge the scope of the program topics and debates on their own. The library has included the course of I*EARN into its Internet tutorial, thus expanding the I*EARN community. In 2004 within distance education component of I*EARN 24 school teachers from all regions of Armenia took part in on-line courses on Social Studies. These courses were translated into Armenian and placed on web page <http://courses.iearn.org/armenia/index.htm> created specially for conducting those courses at distance.

In 2004 all 6 projects of Armenian-language forums were placed on I*EARN server and now are open for International community in English as well.

In 2004 two publications were prepared and issued: the third book "I*EARN in Armenia" and "Book of I*EARN projects".

For the first time in its history I*EARN center at the Republican Children's Library after Khnko Aper organized a meeting of school children involved in I*EARN project in 2004. The meeting was designed according to the Youth Summits organized within I*EARN international conferences.

In 2004 the number of school participants increased up to 27. Three regional libraries supported within the OSIAF-Armenia Information Program were involved in the project and will implement I*EARN projects in their regions in 2005.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14056	Secondary School	Berdavan, Armenia	\$5,515	For further development of community school model that serves local community and local students as well as provides services to neighboring schools by organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for 446 people from Berdavan: 316 students, 60 teachers and 70 community members. Every Tuesday 110 people (68 students, 10 teachers, and 32 community members) from village Zorakan and every Friday 123 people (82 students, 17 teachers, and 24 community members) from village Haghtanak will attend trainings in Berdavan school.
13594	School # 1	Nor Hachn, Armenia	\$5,120	For further development of community school model that serves local community and local students as well as provides services to neighboring schools (Nor Hachn School #3 and #4) by organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services.
13591	School # 15	Gyumri, Armenia	\$5,358	For further development of community school model that serves local community and local students as well as provides services to neighboring schools (Gyumri School # 19 and # 36) by organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for Pedagogical College (36 people), Institute of Economics (30 people), Pedagogical Institute (24 people), Medical Center (6 people), and Rehabilitation Center (6 people).

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13919	School # 4 after A.S. Pushkin	Vanadzor, Armenia	\$6,040	For further development of community school model that serves local community and local students as well as organizes teaching courses, particularly telecommunication and IT training, educational, cultural information services for school students and teachers of the city of Vanadzor.
13669	Special School # 8 for Children With Speech Problems	Yerevan, Armenia	\$6,170	For creating a community Tele-communication center in the school that will serve the school and community tele-communication and IT training needs, for providing computer training for 210 people (90 students, 70 teachers, 50 community members), as well as for development of didactic materials for special groups, for sending one selected specialist to visit one or two State Boarding Schools operating in Russia to gain knowledge and to exchange experience in the field.
13666	Special School # 9 for Children With Hearing Problems	Yerevan, Armenia	\$5,415	For further development of community school model for serving local community and local students as well as organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for 200 people, 50 school students and 30 teachers, 60 students from State Pedagogical University, and 60 community members, for sending one selected specialist to visit one or two State Boarding Schools operating in Russia to gain knowledge and to exchange experience in the field.
13585	School # 20	Vanadzor, Armenia	\$6,300	For further development of community school model that serves local community and local students as well as provides services to neighboring schools by organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services: 120 school students and 20 teachers; and 12 IT teachers and 12 students from four villages (24 people from each) of Lori marz.
14274	Yerevan State University	Yerevan, Armenia	\$73,386	For development and implementation of instrumental tools for supporting information technologies in educational process at secondary schools, for development and creation of e-content on Informatics for 9th and 10th grades, History of Armenia for 5th grade, Virtual Laboratory as a compliment to 9th grade Biology, Virtual Laboratory as a compliment to 7th grade Non-Organic Chemistry based on TeachArm technology, for development of courses for distance learning and inputting them into the environment of eLearningServer3000, for providing introductory training sessions for subject teachers and training for trainers.
13920	School # 2	Aragatsavan, Armenia	\$5,067	For further development of community school model that serves local community and local students as well as provides services to neighboring schools by organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services: school students and teachers from villages Getap, Tlik, Arteni and Aragatsavan School #1.
13658	Boarding School # 5	Yerevan, Armenia	\$4,780	For further development of community school model that serves local community (50 people) and local students as well as for organizing teaching courses, particularly, telecommunication and IT training, educational, cultural and information services for 148 people: 12 students and 6 teachers of special classes, 60 teachers, and 70 students, and for development of didactic materials for classes for special groups, for visiting State Boarding Schools operating in Russia to gain knowledge and to exchange experience in the field.
Sum			\$123,151	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14096	Kristine Soghikyan	Yerevan, Armenia	\$1,500	Participation in a four-day face to face seminar within the OSI-ESP Budapest and World Bank joint International Policy Post-graduate On-line Course, New York, USA, October 27-30, 2004.
13832	Juan Alonso	New York, USA	\$2,000	To conduct on-site evaluation within the network program of ESP/Columbia University (Teachers' College) Second Post-graduate On-line Course in Program Evaluation, Yerevan, Armenia, March 13-22, 2004.
13831	Samuel Mejias	New York, USA	\$2,000	To conduct on-site evaluation within the network program of ESP/Columbia University (Teachers' College) Second Post-graduate On-line Course in Program Evaluation, Yerevan, Armenia, March 13-22, 2004.
13657	Hayk Gyuzalyan	Yerevan, Armenia	\$200	Participation in a four-day face to face seminar within ESP/ Columbia University Second Post-Graduate Distance Course in Program Evaluation, Istanbul, Turkey, February 5-9, 2004.
Sum			\$5,700	

I*EARN Program

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14239	Republican Children Library after Khnko Aper	Yerevan, Armenia	\$15,000	For continuation of development of teaching and cultural upbringing methods in the framework of I*EARN Program in Armenia; to further develop and expand national I*EARN network to the ideology, conception, and structure of the International I*EARN Program through involving new schools, as well as libraries in regions supported by the OSIAF-Armenia Information Program, for integration of I*EARN projects and interactive forums into educational process, for providing propaganda on ideas of I*EARN Program in mass media, for conducting annual two-day workshop for I*EARN schools-participants and libraries.
Sum			\$15,000	

Higher Education Support Program

The OSIAF-Armenia Higher Education Support Program aims to modernize higher education in Armenia, facilitate harmonization of Armenian educational system with international standards, promote the advancement of higher education in humanities and social sciences, develop critical thinking of students, encourage international connections and contribute to research activities at higher education institutions.

The OSIAF-Armenia focuses on the following priority areas:

1. Building up capacities for the development of the higher education policy;
2. Development of teaching materials on humanities and social sciences;
3. Establishment of international contacts through organization of summer schools.

Development of the higher education policy fosters educational reforms through elaboration of educational standards in social sciences and humanities, adaptation of the credit-based system, creation of relevant tools for transparent educational management of modern universities. In this respect, the OSIAF-Armenia has contributed to adaptation and implementation of the credit-based system in the higher educational institutions of Armenia. In 2004 the OSIAF-Armenia supported establishment and implementation of the credit-based system for three BA majors in the State Engineering University of Armenia.

In 2004 the OSIAF-Armenia supported development of state educational standards for BA and MA programs in two departments of the Yerevan State University: Law and Journalism departments. The Chair of Psychology with the OSIAF-Armenia's support developed educational standards for four majors of MA program.

In 2004 "Association of Women with University Education" NGO developed state gender education standards for "Gender Knowledge Guidelines" introductory course, "Gender and Economics", "Gender and Law", "Gender Discourse in the History of Armenia" special courses, as well as standards for gender education integration into Pedagogy, History of Pedagogy, Psychology, Ethno Culture majors.

Introduction of innovative curricula in the humanities and social sciences is of paramount importance for a country in transition from totalitarian to a democratic society. It is important in terms of scientific amendment and de-ideologization of the curricula, which were developed in the Soviet times with consideration of the ideological requirements of the time, were detached and failed to reflect the relation with the outer world.

Through systematic assistance to course and curricula development, the OSIAF-Armenia supported development of more than 45 courses in different areas of social sciences and humanities in major universities. Currently all these courses have become part of curricula in 12 universities.

In cooperation with Charles and Agnes Kazarian Eternal Foundation the OSIAF-Armenia Higher Education Support Program supported Centre for Educational Research and Development to develop and pilot an academic course "Critical Thinking and Writing Skills" in two higher education institutions. The Higher Education Support Program received financial support from Charles and Agnes Kazarian Eternal Foundation in the amount of US \$3,800.

@ Academic Fellowship Program Higher Education Support Program

In 2004 OSI International Higher Education Support Program launched Academic Fellowship Program/AFP built upon the strategic restructuring of programs operating formerly under the auspices of Civic Education Project (CEP).

The aim of AFP is to foster reforms in higher education institutions in Central and Eastern Europe and Central Eurasia and to help build inclusive academic networks locally, regionally, and globally. Based on the belief that universities form a fundamental part of civil society, AFP aspires to select targeted university departments to assist them to become platforms for innovation and reform and to promote the return, retention, and professional development of young promising academics teaching in the region.

AFP Armenia started its operations in September 2004. For the 2004 – 2005 academic year AFP Armenia involved twelve fellows: five SCOUT fellows, six Returning Scholars and one International Scholar. Armenian AFP fellows are enrolled in a number of state and private universities teaching in a broad spectrum of social sciences and humanities.

AFP follows its aim and objectives through the following programs.

1. International Scholars Fellowship Program/ISFP
2. Returning Scholars Fellowship Program/RSFP
3. Support for Community Outreach and University Teaching Program/SCOUT (specifically designed for Edmund S. Muskie/Freedom Support Act Graduate Fellowship Program alumni)

In addition to individual fellowship programs, for the next academic year AFP also envisaged selection of target partner departments. In the beginning of 2005 AFP Armenia selected target partner departments and helped in elaboration of departmental development plans. One of the priorities for AFP is “injection” of human resources into the target departments. These resources are taken and deployed to the target departments, first of all, from CEP and AFP network of alumni and current fellows. Later AFP made a wider recruitment campaign to further fill in the target departments with young social scientists.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14083	Yerevan State Linguistic University after V. Brusov	Yerevan, Armenia	\$20,602	For development and implementation of the following courses: “Print Media”, “TV and Radio Broadcasting”, “Public Relations”, “History of Armenian Media”, “History of Foreign Media”, “Journalism Mastery”, and “Legislation, Regulation and Self-Regulation of Mass Media”. The courses will be incorporated in the curriculum of International Journalism Department at the Yerevan State Linguistics University after V. Brusov.
13847	State Engineering University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$14,705	For creation and implementation of European Credit Accumulation & Transfer System for three majors- “Programmatic Support to IT and Automation System”, “Information Using Systems”, and “Multi channel Telecommunication Systems” of Bachelor Degree Program in State Engineering University of Armenia. New support systems for Web-based course registration and student’s electronic data recording and management will be developed and used.
13841	Yerevan State University, Chair of Psychology	Yerevan, Armenia	\$12,470	For development and introduction of educational standards for psychology MA Program for the following four specialties: “Developmental Psychology”, “Social Psychology”, “Clinical Psychology”, and “Forensic Psychology”.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13849	Association of Women with University Education	Yerevan, Armenia	\$15,000	For continuation of standards development to integration gender into the following majors: "Pedagogy", "Psychology", "Ethno culture" and "Economics". For introduction and development of state educational standards for the following special courses: "Gender and Economics", "Gender and Law", "Gender Discourse of the History of Armenia".
13839	Yerevan State University	Yerevan, Armenia	\$13,685	For development of state education standards for journalism at higher education institutions of Armenia. Two documents will be developed during the period of project implementation: "Journalism – Undergraduate program standard for BA degree" and "Journalism - Postgraduate program standard for MA."
14081	State Engineering University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$4,400	For development of an academic course entitled "Communication Skills for Engineer Students" for the students at the department of Social - Political Sciences and General Economics at the State Engineering University of Armenia. The course will be incorporated in the curriculum of the Department.
13843	Yerevan State University	Yerevan, Armenia	\$13,620	For further reformation of higher legal education through development and adoption of state educational standards in the field of Jurisprudence, for development of state educational standards for BA and MA Programs for Law department at the Yerevan State University.
14089	Center for Educational Development and Research, NGO	Yerevan, Armenia	\$14,300	For development of an academic course entitled "Critical Thinking and Writing Skills" in cooperation with "The Charles and Agnes Kazarian Eternal Foundation (C.A.K.E). A sourcebook for students and an instructor's manual will be developed and published within the grant period. The Course will be piloted for the first-year students of social sciences and humanities in two higher educational institutions: Yerevan State University and Yerevan State Linguistics University. The "C.A.K.E" foundation will cover US \$3,300 related to involvement of an international expert to provide value-added written comment on the pilot during its on-site teaching and associated materials.
14080	Institute of Archeology and Ethnography of National Academy of Sciences, RA	Yerevan, Armenia	\$6,550	For development of two academic courses entitled "New Achievements in Armenian Archaeology" and "Protection of Historical-Cultural Monuments". These courses will be incorporated in MA curricula for Archaeology and Ethnography students at the Department of History, Yerevan State University. A field work will be conducted for 5 MA students within the project.
14091	Real World, Real People, NGO	Yerevan, Armenia	\$5,170	For development and implementation of an academic course entitled "Valeological Behavior and HIV Infection" for three-year BA students in Social Work. The course will be incorporated in the educational curricula of the Department of Sociology at the Yerevan State University.
14069	Armenian Society for Protection of Copyright and Related Rights, NGO	Yerevan, Armenia	\$5,184	For development and implementation of an academic course entitled "Theory and Practice of Application of Copyright". The course will be taught for the first and second year students from three higher education institutions: Yerevan Komitas State Conservatory, Yerevan State Institute of Theatre and Cinema and Academy of Fine Arts.
Sum			\$122,386	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14008	Karen Grigoryan	Yerevan, Armenia	\$500	Participation in HESP/ReSET (Regional Seminar Excellence in Teaching) project summer session, St. Petersburg, Russia, July 11-August 1, 2004.
Sum			\$500	

External Education Programs

The OSIAF-Armenia External Education Programs provides Armenian citizens with opportunities of better access to information, exposure to the Western-type educational system, as well as the possibilities of establishing ties with their colleagues from other countries for cooperation and exchange of experience. The program aims to promote development of social sciences and humanities in Armenia, thus fostering the establishment of open democratic society in the country.

In 2004 the OSIAF - Armenia External Education Programs incorporated the following basic directions of activities: 1) scholarships for students; 2) short-term support schemes for university teachers and working experts; 3) research support for Armenian experts.

External Education Programs provide high quality educational services to the gifted students in various sciences, opportunities to continue academic study at Central European University (CEU), American University in Bulgaria (AUBG), Human Rights Center-University of ESSEX. The program also offers Armenian students partial financial aid in the framework of the Soros Supplementary Grants Program (SSGP), and Global Supplementary Grants program (GSGP).

Short-term support scheme programs, Curriculum Resource Center (CRC), Summer University (CEU SUN), and Cambridge Hospitality program proved to be extremely useful to Armenian educators in promoting the development of higher education in Armenia, as well as providing research opportunities for scientists.

In 2004 scholarships were given to Armenian students and scholars to study and do research at the following Universities through the following programs.

- Central European University program (CEU) –1
- American University of Bulgaria (AUBG) - 1
- Human Rights Center-University of ESSEX - 2
- Curriculum Resource Center (CRC) - 10
- Soros Supplementary Grants Program (SSGP) - 1
- Cambridge Hospitality program - 2

In 2004 the OSIAF-Armenia further developed the External Education Programs by establishing contacts with local universities/institutes that teach humanities and social sciences, promoting the integration of the External Education programs' graduates into the Armenian society by involving them in teaching at local universities in order to raise the impact of this programming area on the changes in the higher educational system of Armenia.

In 2004 the OSIAF Armenia External Education Program initiatives were supported by the Central European University in the amount of US \$3,280 and by American University of Bulgaria in the amount of US \$1,680.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14213	Varduhi Tovmasyan	Yerevan, Armenia	\$700	Participation in CRC Fall session, Budapest, Hungary, November 29-December 04, 2004.
014170	Aram Harutyunyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in CEU/CRC Fall Session, Budapest, Hungary, October 18-23, 2004.
014112	Armen Avetisyan	Yerevan, Armenia	\$1,050	Scholarship to cover studies at the University of Essex for one academic year, England, 2004/2005.
14111	Abel Manukyan	Yerevan, Armenia	\$1,050	Scholarship to cover studies at the University of Essex for one academic year, England, 2004/2005.
14070	Arman Manukyan	Yerevan, Armenia	\$800	CEU Full Scholarship for PhD studies in Environmental Sciences, Budapest, Hungary, 2004/2005.
14068	Anush Babajanyan	Yerevan, Armenia	\$550	Scholarship to cover studies at the American University in Bulgaria (AUBG), Blagoevgrad, Bulgaria, 2004/2005.
14058	Ani Dagesyan	Yerevan, Armenia	\$130	Participation in TOEFL testing (DAAD program).
014009	Sonya Soroyan	Yerevan, Armenia	\$130	Participation in TOEFL testing (DAAD program).
013663	Abel Manukyan	Yerevan, Armenia	\$650	Participation in PDO for studies at the University of Essex, Budapest, Hungary, academic year 2004/2005.
013630	Armen Avetisyan	Yerevan, Armenia	\$650	Participation in PDO for studies at the University of Essex, Budapest, Hungary, academic year 2004/2005.
13550	Ruben Gevorgyan	Yerevan, Armenia	\$1,000	Participation in Cambridge Hospitality Scheme Program, UK, Summer 2004.
13504	Anna Asatrayn	Yerevan, Armenia	\$1,000	Participation in Cambridge Hospitality Scheme Program, UK, Summer 2004.
13894	David Davidyan	Yerevan, Armenia	\$800	Supplementary grant funding for 2004/2005.
14214	Lusine Tonoyan	Yerevan, Armenia	\$700	Participation in CEU/CRC Fall session in Budapest, Hungary, November 8-13, 2004.
014215	Kristina Hakobyan	Yerevan, Armenia	\$700	Participation in CEU/CRC Fall session in Budapest, Hungary, November 8-13, 2004.
14216	Anna Grigoryan	Yerevan, Armenia	\$700	Participation in CEU/CRC Fall session in Budapest, Hungary, November 8-13, 2004.
14217	Samvel Jeshmaridian	Yerevan, Armenia	\$700	Participation in CEU/CRC Fall session in Budapest, Hungary, November 8-13, 2004.
13670	Hripsime Ramazyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in CEU/CRC Spring session, Budapest, Hungary, March 29 - April 03, 2004.
13917	Diana Hakobyan	Yerevan, Armenia	\$650	Participation in CEU/CRC Spring session, Budapest, Hungary, May 03-08, 2004.
013918	Diana Danielyan	Yerevan, Armenia	\$650	Participation in CEU/CRC Spring session, Budapest, Hungary, May 03-08, 2004.
14171	Manyak Martirosyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in CEU/CRC Fall Session, Budapest, Hungary, October 25-30, 2004.
Sum			\$14,410	

The OSIAF-Armenia Information Program aims to build information society and knowledge-based economy by providing it with access to electronic and print information, enhancing flow and exchange of information, promoting new educational methods, encouraging lifelong education and distance learning, modernizing libraries, introducing and enforcing international standards in the legal regulation of the information and communication technologies. The program cooperates with other OSIAF-Armenia programs such as Mass Media, Higher Education Support, Civil Society and Arts & Culture Programs in the area of web content development. At the same time, the program has the following global objectives:

@ Electronic Content & Tool Development

Support to Armenian language content development tools

Software industry does not have much interest in supporting a language with such a small base of native speakers such as Armenian language. Thus, supplying native language support to Armenians will be left up to small companies and the Armenian developer community. During past years several tools have been developed to support Armenian language content development.

In 2004 the OSIAF-Armenia together with the Eurasia Foundation supported development of English-Armenian-English online translator. The online translator is located on <http://www.translator.am> and can translate electronic text from English to Armenian and visa versa in real-time. Development of this software will have a global impact on development of Armenian language support tools and will enhance the development of other Armenian enabled electronic linguistic tools such as electronic dictionaries, spellcheckers.

As another important tool, OSIAF-Armenia supported development of the first Armenian enabled search engine launched in May 2004 (<http://www.hifind.am>). This is a search engine that is capable to index and find queries in Armenian language.

To enhance access and to empower local professional and educational communities with ICT use, the OSIAF-Armenia supports development and popularization of Free and Open Source Software. In 2004 the Foundation supported organization of European Regional Open Source Conference in Armenia which was held in Yerevan, Armenia, June 28 - 30, 2004. During 2004 the Foundation also supported Open Office 1.1 localization into Armenian Language. The Open Office is an Open Source alternative of Microsoft Office suite. Among other built-in tools, it has Armenian language spell checker, direct "pdf" converter, which are not available in MS Office suite.

@ Armenian Library Automation Project

In 2004 OSIAF-Armenia continued its support to Armenian Automated Union Library Network (AAULN). During 2004, three libraries connected to the library network. These are State Engineering University Library, Children Library, Yerevan city library. Overall, the databases contain bibliographical descriptions and electronic records of about 1,200,000 books and 50,000 periodicals. Within the framework of the project, a high-speed fiber-optic link between major libraries and universities has been created with joint support of OSIAF-Armenia and Izmirlyan Foundation. This network also serves as infrastructure for distributing Internet access within NATO "Virtual Silk Road" project.

@ Electronic Information For Libraries Direct (EIFL)

The Electronic Information For Libraries Direct (EIFL) initiative is a joint project of the OSIAF – Armenia and EBSCO Publishing, leading provider of reference resources, continued to provide Armenian users with the wealth of information contained in thousands of scientific periodicals and newswires in humanities, social sciences, education, business and medicine, as well as full-text brochures and reference books. Under the project, the member-libraries of the Library Consortium of Armenia gained access to the five databases of EBSCO Publishing on Internet, CD-ROM or DVD-ROM depending on the technical capacities of each member library.

Ⓢ Policy Initiative Support

The Global Internet Policy Initiative (GIPI) is a network program which operates in 17 countries and supports adoption in developing countries of the legal and policy framework for an open and democratic Internet. The project works with local stakeholders in consultative, coalition-based efforts to promote the principles of a decentralized, accessible, user-controlled, and market-driven Internet.

The GIPI acts as the Foundation partner for policy initiatives in the sphere of ICT. Main part of GIPI activities in Armenia is focused on telecom regulation to eliminate burdensome licensing requirements on ISPs.

Ⓢ Community TeleCenters Development

OSIAF-Armenia Information Program continues implementation of TeleCenter project in regional public libraries. The TeleCenters introduces the ICT in the regions and provides education and communication services to the communities around the country. The Foundation focuses on conceptual issues such as adaptation of the Tele-Center model to Armenian reality, gaining sustainability, content and tool development, networking of the Tele-Centers, and training.

For the need of the project, the Foundation supported provision of trainings on MIS and web publishing through the capacities of previously sponsored training centers of ISOC, which prepare network administrators for Win 2000, or LINUX based networks and Electronic Publishing Training Center. In addition to these trainings, the Foundation also organizes specially designed trainings for users of electronic educational content developed by the support of OSIAF-Armenia.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14021	Amasiya Community Library	Amasia, Armenia	\$5,417	For creation of a Community Telecenter in Amasia, for provision of Eifl Direct service to community members, for provision of ICT basic training to 40 students for a total of 88 academic hours, for creation of Library electronic book stock database.
14114	Internet Society, NGO	Yerevan, Armenia	\$1,276	For organization of the meeting conference of Council of European National Top Level Domain Registries from September 21-22, 2004 in Yerevan.
14034	Central Public Library of Stepanavan	Stepanavam, Armenia	\$22,663	For creation of 5 Community Telecenters in Lori region - 2 based in Stepanavan and 3 regional libraries in Alaverdi, Odzun and Tashi, for provision of training to 110 students and Web site development for 5 libraries.
14025	Charentsavan Library	Charentsavan, Armenia	\$3,567	For creation of Community Telecenters in Charentzavan, for access provision to municipal Intranet community members, for provision of Eifl Direct service to community members, for provision of training to 40 students, for web site development and for creation of a library book stock database.
14024	Martuni Central Library	Martuni, Armenia	\$5,965	For establishment of a community Telecenter in Martuni, for installation of computer center intranet and connection to Internet, for organization of lessons on basic computer literacy for 70 students during 12 months - duration of each course is 10 hours, for establishment of DSL connection.
14032	Verishen Public Library	Verishen, Armenia	\$3,736	For creation of Community Telecenters in Verishen, for provision of training to 150 students, for Web site development, for creation of a book stock electronic database, for provision of Eifl Direct service to community members.
14073	Armenian CDS/ISIS Users Group, NGO	Yerevan, Armenia	\$29,800	For preparation of mobile consultants and creation of a center for mobile consultants (e-rider), for training of 6 e-riders, for helping 40 NGOs in deploying ICT and 9 Telecenteres based on regional libraries. The e-riders will help them to integrate ICTs into their programmatic work,

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14019	Syunik Regional Library	Kapan, Armenia	\$5,176	and enhance the ICT component of their management. E-riders will provide regular consultancy visits in each NGO at least once in two weeks. For creation of Community Telecenters in Kapan, for provision of training for 120 students (total training hours 210), for Web site development, for creation of a book stock electronic database, for provision of Eifl Direct service to community members.
14191	Dom-Daniel, Ltd.	Yerevan, Armenia	\$15,950	For localization into Armenian language of Moodle Learning Management Systems with Audio and Video communication. The localization should be done according to recommendations of moodle.org community and comply the requirements of GNU GENERAL PUBLIC LICENSE Version 2. The Beta testing of developed software should be done in Yerevan State University, Department of Algorithmic Languages Department. Localized software should be fully UNICODE compatible. The final product release (both binaries and product source code) must be submitted to moodle.org community and published on http://www.moodle.org website. After the final product release at least one academic course in Armenian language must be published via Moodle Learning Management System. The server which is granted to Dom Daniel Ltd. for academic course hosting after the final release of product should be installed at library automation project NOC (Network Operation Center).
Sum			\$93, 550	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
014273	Edgar Gevorgyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in iLaw Eurasia seminar, Tallinn, Estonia, December 13-17, 2004
014272	Tigran Martirosyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in iLaw Eurasia seminar, Tallinn, Estonia, December 13-17, 2004
014268	David Sandukhchyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in iLaw Eurasia seminar, Tallinn, Estonia, December 13-17, 2004
14160	Vahan Misakyan	Hrazdan, Armenia	\$820	Participation in conference "Information and communications problems", Almaty, Kazakhstan, September 2004.
14153	Azat Petrosyan	Yerevan, Armenia	\$820	Participation in conference on "Information and communications problems", Almaty, Kazakhstan, September 2004.
Sum			\$3,440	

Arts and Culture Program

The objectives of the OSIAF-Armenia Arts & Culture Program are fostering an independent and sustainable art sector in Armenia, facilitating art-related information flow and promoting cultural diversity through dialogue and networking on national and international levels.

In 2004 Arts and Culture Program continued to encourage establishment of cultural links and exchange of information, both on national and inter-national levels. OSIAF-Armenia has supported initiatives which helped to revive the cultural life of Armenian regions and to establish links among them. Thus, three dancing competitions were organized in Southern and Northern regions of Armenia, followed by a North-South Interregional Dance Competition in Vanadzor. In order to develop photo-art in Armenian regions and promote cooperation among photographers from different regions, a photo-contest "Your world in focus" was organized. The presented works reflected important social issues such as environmental problems, poverty, children and women rights, freedom of speech and expression, public health, minority issues. Selected works were exhibited in Yerevan and in the regions, as well as online at www.youngfilm.org.

Another project supported within the mentioned framework aimed at organization of literary contest among contemporary writers from all marzes of Armenia coupled with seminars on contemporary literature issues devoted to audience development in Tavush, Gegharkunik and Syunik marzes.

OSIAF-Armenia also supports initiatives which promote cultural exchange between Armenia and other countries of the region. In this respect, a workshop for film professionals from Armenia, Georgia and Iran and a four-day event in Gyumri was organized, where participants from Armenia, Georgia, Turkey and Iran took part in the restoration of a historical monument. Within the Arts and Culture Network Program the Armenian Center for Contemporary Experimental Art continued to promote cooperation among artists from Armenia and neighboring countries.

Together with UNESCO OSIAF-Armenia implemented a program, which aimed at supporting the Armenian museums in their efforts to adjust to the contemporary conditions and challenges. OSIAF-Armenia and UNESCO supported visits of foreign experts to Armenia and visits of Armenian museum specialists to regional seminars on museum management.

Arts and Culture Program seeks to bring attention on important social problems through organization of cultural events. In 2004 OSIAF-Armenia supported several initiatives which highlighted some of the most urgent problems that Armenian society is facing today. Those projects included theater performances and a series of puppet shows in Yerevan and in the regions of Armenia. Besides, OSIAF-Armenia assisted organization of a poster competition on such critical topics as corruption, migration, poverty and environment.

Among the goals of OSI is integration of vulnerable and marginalized groups into the society. In 2004 Arts and Culture Program contributed to this initiative through supporting projects which promoted the integration of such groups through art. Accordingly, wood-carving courses and creation of a wood-carving studio for imprisoned juvenile and women were supported in one of executive institutions of the Ministry of Justice.

In 2004 the OSIAF-Armenia Arts and Culture Program initiatives were supported by the UNESCO with the amount of US \$ 2,750.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14194	Museum of local Lore of Lori Pambak	Vanadzor, Armenia	\$8,592	For strengthening cooperation between the museums of local lore in Armenia, Georgia and Uzbekistan by organizing a "Bronze Age Culture" thematic exhibition and presentation in the Local Lore museum of Lori-Pambak, Vanadzor. The Museum of Local Lore of Samtckhe-Javakheti, Georgia and the Musuem of Local Lore of Kokand, Uzbekistan will participate in the project.
13934	City Research Center, NGO	Gyumri, Armenia	\$4,700	For organization of the first phase of the project, within which a network of partner organizations in the South Caucasus (Armenia, Azerbaijan, Georgia, Iran and Turkey) will be created. This includes the organization of a four-day event of cleaning of Gyumri's Southern Tower, a 19th century historical monument. The network will help to develop tolerance towards different cultures by organizing rotating cultural projects within the region.
13423	Trtu, NGO	Yerevan, Armenia	\$7,505	For creation of a wood-carving studio at the Criminal-executive institution "Abovian" of the Ministry of Justice and organization of wood-carving course for about 50 imprisoned juveniles and women. The classes will be held twice a week for 4 hours each. One major exhibition at one of the museums or galleries of Yerevan and several interim exhibitions at the institution as well as at secondary schools will be organized during the project. The prisoners' works will be sold during the exhibitions, and the revenue will be transferred to the prisoners' accounts to be paid to them after the period of imprisonment.
13987	Association of Museum Workers and Friends, NGO	Yerevan, Armenia	\$9,980	For organization of a poster competition focusing on the themes of corruption, migration, poverty, and ecology. Selected posters will be published in a catalogue and exhibited at the National Gallery of Armenia in Yerevan and in several Marzes of Armenia to invite public attention towards mentioned issues. Four best posters will get an award and 600 copies of each of them will be published, distributed and posted throughout the country. The awarded anti-corruption poster will be placed at one of the big advertisement billboards in the center of Yerevan for a period of one month.
14197	Caucasus Center of Peace-Making Initiatives, NGO	Yerevan, Armenia	\$7,330	For organization of cooperative studies of young artists and for bringing up into agenda the problems of stereotype overcoming and peacemaking through the art. The activities will include a Master- Class in Tbilisi, Georgia for participants from Armenia, Georgia and Azerbaijan. The program of the master-class will include professional lessons as well as lectures and discussions on such topics as "The Art of Azerbaijan, Armenia, Georgia - traditions and modernism", "The Role of Art in Avoiding Conflicts". The master-class will be followed by an exhibition in Yerevan.
13965	Hamazgain Theatre	Yerevan, Armenia	\$9,991	For focusing public attention on the problems of emigration and its consequences through performance and staging of a play "Letters from another world" by Jan Davidyan at "Hamazgain" theatre of Yerevan and in several cities of the country, such as Gyumri, Vanadzor, Ashtarak, Artashat and Goris. Overall 30-40 performances will be staged within project duration, after which the play will be included into regular repertoire of the "Hamazgain" theatre. A TV version of the the performance will be prepared and broadcasted on Armenian TV channels.
13875	Tatev Center for Scientific and Educational Support, NGO	Yerevan, Armenia	\$8,000	For encouraging modern literary trends and diverse literary expressions in regions of Armenia, as well as for promoting cultural awareness and relations among modern writers from regions and readers. The project includes organization of a literary contest among contemporary writers from all Marzes of Armenia coupled with seminars on contemporary literature issues devoted to audience development in Tavush, Gegharkunik and Syunik marzes.
13933	Art Film	Yerevan, Armenia	\$4,650	For organization of a five-day workshop for 15 film professionals from Armenia, Georgia and Iran. Objectives of the workshop will be bringing professionals from three countries together to discuss their common heritage in film production, and opportunities for further cooperation. Three silent films from Georgia, Armenia and Iran will be screened to a larger auditorium (230 viewers) in the movie

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14093	International Organization for Migration	Yerevan, Armenia	\$5,000	<p>theatre followed by question and answer sessions of the auditorium with film industry representatives from the mentioned countries at the time of the workshop. The workshop took place in Yerevan in September 2004. For organization of touring the performances of "Tomorrow Without Today" play to five marzes of Armenia within the IOM Performance against Trafficking Project. For performing "A Christmas Carol" by Charles Dickens through a series of puppet shows in Yerevan and the regions of Armenia. The goal of the project is to alert the public with regard to social problems and obstacles that hinder the sustainable and harmonious development of the society as well as to encourage the younger generation and grown-ups to overcome those problems. The opening ceremony will take place open-air in the Opera square, from where a decorated bus will head for its first performance outside of Yerevan. The first performance in Yerevan will be staged in Puppet Theater after Hovhannes Tumanian. Audio, video and DVD versions of the performance for radio and TV broadcasting will be produced. For developing photo-art in Armenian regions and for promoting cooperation among photographers from different regions through organization of photo-contest "Your World in Focus". The works submitted to the contest should reflect and highlight important social issues such as environmental problems, poverty, children and women rights, freedom of speech and expression, public health, minority issues. Selected works will be exhibited in Yerevan, Sevan, Djermuk, Sisian, Vanadzor, and Gyumri, as well as online at www.youngfilm.org. Exhibitions in the regions will be coupled with seminars for local photographers. For activation of cultural life within Southern regions (Gegharkunik, Vayots Dzor and Syunik) of Armenia and development of cultural links between Southern and Northern regions (Shirak, Lori and Tavush) through organization of a three-level dance festival. The festival will consist of 3 local dance competitions in abovementioned Southern regions, one joint Friendly Concert of selected groups from the Southern regions, the North-South Interregional Dance Competition and a Gala-Concert in Vanadzor. A TV broadcast and a film covering interregional dance festivals will be produced and broadcasted; an official web-site will be developed and launched.</p>
14000	Armenian Center of the International Union of Puppeteers (UNIMA-Armenia)	Yerevan, Armenia	\$9,550	
13857	Young Film, NGO	Gyumri, Armenia	\$8,000	
13860	Gayanna, NGO	Vanadzor, Armenia	\$17,986	
Sum			\$101,284	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14155	Susanna Mnatsakanyan	Gyumri, Armenia	\$475	<p>Participation in "New Horizons for the 21st Century: Improving Museum Management and Developing New Audiences" Yasnaya Polyana, Russia, October 25-30, 2004. Participation in "New Horizons for the 21st Century: Improving Museum Management and Developing New Audiences" Yasnaya Polyana, Russia, October 25-30, 2004. Participation in "New Horizons for the 21st Century: Improving Museum Management and Developing New Audiences" Yasnaya Polyana, Russia, October 25-30, 2004. Participation in "New Horizons for the 21st Century: Improving Museum Management and Developing New Audiences" Yasnaya Polyana, Russia, October 25-30, 2004. Participation in "New Horizons for the 21st Century: Improving Museum Management and Developing New Audiences" Yasnaya Polyana, Russia, October 25-30, 2004. Participation in "New Horizons for the 21st Century: Improving Museum Management and Developing New Audiences" Yasnaya Polyana, Russia, October 25-30, 2004. Participation in Intercultural Dialogue seminar, Dushanbe, Tajikistan, October 8-9, 2004. Participation in Intercultural Dialogue seminar, Dushanbe, Tajikistan, October 8-9, 2004. Participation in Intercultural Dialogue seminar, Dushanbe, Tajikistan, October 8-9, 2004.</p>
14156	Armine Sarkisyan	Yerevan, Armenia	\$475	
14157	Kamo Sahakyan	Yeghegnadzor, Armenia	\$475	
14158	Karen Gasparyan	Yerevan, Armenia	\$475	
14159	Marine Haroyan	Yerevan, Armenia	\$475	
14227	Araik Grigoryan	Yerevan, Armenia	\$371	
14101	Nazaret Karoyan	Yerevan, Armenia	\$942	
14102	Hovhannes Galstyan	Yerevan, Armenia	\$942	
14103	Anahit Galstyan	Yerevan, Armenia	\$930	
Sum			\$5,560	

Public Health Program

The National Public Health Program focuses on Mental Disability, Harm Reduction and Tobacco Control Policy development programs to address the needs of vulnerable population and specific groups.

The OSIAF-Armenia's general approach to the National Public Health Program is to raise awareness of vulnerable groups of population, build capacity of the institutions and NGOs, design and develop pilot projects to advocate the programs to representatives from multiple stakeholders' groups.

The Mental Disability Program that has been implemented by Institutional Partners "**Armenian Mental Health Foundation**" (**AMHF**) and "**Khnamk**" **NGOs** since 2000 to serve an innovative community-based alternative to hospital care, to promote social rehabilitation and reintegration of mentally disabled people into society, as well as to advocate non-institutionalization approach towards mentally disabled people, hence to influence the existing system of mental health care in Armenia.

In 2004 the AMHF and "Khnamk" NGOs organized discussions on the "Mental Health" chapter of the draft Policy paper developed by Ministry of Health of Armenia (MoH). Upon the initiative of Mental Health Foundation a number of NGOs submitted recommendations on "Mental Health" chapter of the National Policy to the MoH, since the developed policy didn't take into account the modern trends in the sphere of mental health and the approaches of World Health Organization, shifting care away from large psychiatric hospitals, developing community mental health services, and integrating mental health care into general health services.

Harm Reduction Program aims to respond the HIV epidemic in the country and to reduce the spread of HIV/AIDS among intravenous drug users (IDUs) in Armenia. **Armenian Red Cross Society NGO** and **AIDS Prevention, Education and Care NGO** were involved in Reduction of HIV spread among IDUs. Two needle exchange sites were created in Yerevan, and Vanadzor.

A study tour for healthcare specialists to Lithuania was organized for learning experience of Lithuanian colleagues working in Methadone Substitution treatment projects for IDUs and for future implementation of Methadone Substitution Treatment program in Armenia. An advocacy project on Methadone Substitution Treatment Settlement in Armenia was implemented for further social integration of IDUs and providing them with access to healthcare services.

OSI Network and National Public Health Programs supported Tobacco Control Policy program in Armenia. The program was implemented by

- ② "**Armenian Public Health Alliance**" to strengthen existing tobacco control policy through introduction and adoption of strong and effective tobacco control legislation and to build awareness among top-ranked policy and decision makers in Armenia about the cost of smoking and options for tobacco control policy in the country;
- ② "**International Center for Human Development**" **NGO** to prepare six studies and researches of economic issues related to the Tobacco control as an argumentation to increase public awareness and public discussions on tobacco control and education. for young generation and to create Armenian Internet portal for the network of all interested parties to fight against smoking.

The OSIAF-Armenia participated in the OSI Network PH Program initiatives that responded to the needs of the country, by disseminating information on competitions announced by the PH OSI-New York and providing logistic and expert support whenever required. In particular, those were:

"Quality Development of Public Health Teaching programs in Central and Eastern Europe" project was implemented by the **College of Health Science of the American University of Armenia** to continue sustaining membership in the Association of Public Health in the European Region (ASPHER); to continue development of the School for Health Care Management and Administration (SHCMA) within the AUA's College of Health Science; to offer additional (free) session of E-Learning course on Health Planning; and to plan hosting the 2005 ASPHER Annual conference.

The College of Health Sciences of the American University of Armenia to support MPH Fellowships in 2004-2005 at the College of Health Science of AUA from selected public health teaching programs of the former Soviet Union (fSU), plus Mongolia.

The OSIAF-Armenia participated in various professional development activities of medical/public health professionals: OSI seminar series program, focused on health and ethics and Medical Salzburg Seminars program.

Salzburg Medical Fellowship program was implemented by **FAR Fellowship Alumni's Association (FAR FAA)** to provide opportunity to the Armenian medical professionals to attend Salzburg medical seminars, and to disseminate knowledge obtained among the health care community in Armenia.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
14022	Armenian Red Cross Society	Yerevan, Armenia	\$11,000	For reducing the spread of HIV/AIDS epidemic in Vanadzor through providing services in syringes exchange centre and outreach work, for raising awareness of IDUs on safe behavior through informational-educational campaign, for providing IDUs with trainings on STI/AIDS prevention and printed educational materials, as well as for raising awareness of students of the Vanadzor colleges on STI/AIDS/drug using prevention, and safe behavior.
14052	International Center for Human Development	Yerevan, Armenia	\$19,964	For creating a good research basis in the field of tobacco taxation for further policy advice and lobbying sound tobacco control policy, for development of policy skills and raising smoking threat and tobacco control awareness among family doctors in Armenia, for continuation of a sound mass media campaign to keep the smoking and tobacco issues in the agenda and to raise public awareness on tobacco issues, for inviting Armenian internet users to the anti-tobacco web portal, thus widening the audience for the tobacco control – related information, for improving the co-operation with other institutions, in particular, with mass media companies in order to strengthen anti-tobacco movement in Armenia.
14277	American University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$21,000	For organization of ASPHER (Association of Schools of Public Health in European Region) annual meeting with participation of public health professionals from West and Middle East, academic leaders from the schools and programs of public health, as well as individuals to develop an open environment to discuss common issues between the West and the Middle East.
14278	American University of Armenia	Yerevan, Armenia	\$15,000	For development of an inter-institutional course based on the Euro Observatory HiT country reports for Interested institutions to identify the relevant HiTs for Comparison, based on desired similarities/differences among systems to be compared.
14015	Antidrug Civil Union, NGO	Yerevan, Armenia	\$6,250	For establishment of a basis for Methadone Substitution Treatment for IDUs, for motivation and stimulation of the Government of the RA to make all needed reforms in national health policy for providing Methadone Substitution Treatment in the country by developing a Manual on Methadone Substitution Treatment in Armenia and a Methadone Substitution Treatment Pilot Project Proposal by establishing, and strengthening the network of organizations involved in HIV/AIDS and harm reduction activities to lobby the substitution treatment in the country.
13714	Armenian Mental Health Foundation	Yerevan, Armenia	\$27,800	For bringing about a basic change in the community-based care system for mentally disabled people by developing and upgrading community-based existing models, by advocating the program to representatives from different multiple stakeholder groups and expanding a network of organizations and individuals interested in mental disability issues in Armenia, for working on sustainability of the project by participating in the development of the fundraising proposal.
13628	FAR Fellowship Alumni's Association	Yerevan, Armenia	\$15,000	For administration of Salzburg seminars by providing an opportunity to the Armenian medical professionals to attend Salzburg medical seminars, for disseminating knowledge obtained among the health care community in Armenia, for following up professional activates of the fellows after their return from seminars, involving them in continuing medical education (CME) projects in Armenia, and for fostering the expansion of already developed network among the faculty members of Armenian and foreign medical schools and Salzburg-Cornell Medical Seminars' fellows.
13715	Khnamk, NGO	Yerevan, Armenia	\$25,300	For continuation of involvement and integration of people with long - term psychiatric problems and mental disabilities into community life, for working on the sustainability of the project by purchasing a house for users of community-based services, and advocating the program to policy-makers for allocation of state funds into the alternative

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13728	Mental Health Foundation of Armenia	Yerevan, Armenia	\$3,000	mental health services, for participation in fundraising activities, and for conducting public awareness activities jointly with the network of organizations and individuals interested in mental health problems. For holding public awareness campaign in order to improve the situation with human rights of people with mental disabilities, for campaigning in newspapers and on TV, for holding a public event on the World Mental Health Day 2004.
Sum			\$144,314	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14260	Aram Manukyan	Yerevan, Armenia	\$640	Participation in OSI IHRD program seminar "How to Cooperate with Police", Vilnius, Lithuania, December 14-17, 2004.
14224	Vahe Danielyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in conference "Building Partnership for Tobacco Control", Kiev, Ukraine, November 12-13, 2004.
14223	Ashot Davidyants	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in conference "Building Partnership for Tobacco Control", Kiev, Ukraine, November 12-13, 2004.
14221	Vahe Ter-Minasyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in conference "Building Partnership for Tobacco Control", Kiev, Ukraine, November 12-13, 2004.
14062	Karine Petrosyan	Yerevan, Armenia	\$811	Participation in Substitution Treatment Study tour to Vilnius, Lithuania, September 16-22, 2004.
14061	Vahan Simonyan	Yerevan, Armenia	\$811	Participation in Substitution Treatment Study tour to Vilnius, Lithuania, September 16-22, 2004.
14060	Artyom Keshishyan	Yerevan, Armenia	\$811	Participation in Substitution Treatment Study tour to Vilnius, Lithuania, September 16-22, 2004.
14059	Petros Semerjyan	Yerevan, Armenia	\$811	Participation in Substitution Treatment Study tour to Vilnius, Lithuania, September 16-22, 2004.
14006	Paruyr Amirjanyan	Yerevan, Armenia	\$980	Participation in seminar "Strategies for building tobacco control policy in the NIS" Warsaw, Poland, June 30-July 1, 2004.
14005	Narine Movsisyan	Yerevan, Armenia	\$980	Participation in seminar "Strategies for building tobacco control policy in the NIS" Warsaw, Poland, June 30-July 1, 2004.
13955	Arshak Papoyan	Yerevan, Armenia	\$1,435	Participation in 12th Annual Course on Principles of STD and HIV Research, Seattle, USA, July 19-28, 2004.
13954	Edgar Manukyan	Yerevan, Armenia	\$1,435	Participation in 12th Annual Course on Principles of STD and HIV Research, Seattle, USA, July 19-28, 2004.
13930	Vahagn Majinyan	Yerevan, Armenia	\$100	Participation in seminar "Information Exchange Workshop", Budapest, Hungary, April 04-08, 2004.
13826	Karen Nahapetyan	Yerevan, Armenia	\$100	Participation in seminar "Information Exchange Workshop", Budapest, Hungary, April 04-08, 2004.
13825	Ani Baghdasaryan	Yerevan, Armenia	\$100	Participation in seminar "Information Exchange Workshop", Budapest, Hungary, April 04-08, 2004.
14225	Narine Movsisyan	Yerevan, Armenia	\$959	Participation in British Medical Association Tobacco Control Resource Centre conference, Edinburgh, Scotland, October 20-23, 2004.
14226	Vahe Ter-Minasyan	Yerevan, Armenia	\$959	Participation in British Medical Association Tobacco Control Resource Centre conference, Edinburgh, Scotland, October 20-23, 2004.
14222	Zaruhi Darbinyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in conference "Building Partnerships for Tobacco Control", Kiev, Ukraine, November 12-13, 2004.
14219	Olga Vardanyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in conference "Building Partnerships for Tobacco Control", Kiev, Ukraine, November 12-13, 2004.
14063	Narine Movsisyan	Yerevan, Armenia	\$400	Participation in OSI Conference "Getting to Policy", Istanbul, Turkey, September 9-11, 2004.
14064	Paruyr Amirjanyan	Yerevan, Armenia	\$400	Participation in OSI Conference "Getting to Policy", Istanbul, Turkey, September 9-11, 2004.
14004	Harutyun Armenian	Yerevan, Armenia	\$560	Participation in OSI Conference on Graduate Public Health Education, Kiev, Ukraine, July 1-3, 2004.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14004	Michael Thompson	Yerevan, Armenia	\$560	Participation in OSI Conference on Graduate Public Health Education, Kiev, Ukraine, July 1-3, 2004.
13671	Gyulnara Petrosyan	Yerevan, Armenia	\$1,000	Participation in OSI Public Health Seminar on Cervical cancer Prevention, Durres, Albania, March 11-13, 2004.
13672	Lilit Hakobyan	Yerevan, Armenia	\$1,000	Participation in OSI Public Health Seminar on Cervical cancer Prevention, Durres, Albania, March 11-13, 2004.
14220	Paruyr Amirjanyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in conference "Building Partnership for Tobacco Control", Kiev, Ukraine, November 12-13, 2004.
14046	Aleksandr Manukyan	Yerevan, Armenia	\$521	Participation in 2nd Conference on Alcohol and Harm Reduction in Warsaw, Poland, August 25-28, 2004.
14092	Marat Kocharyan	Yerevan, Armenia	\$800	Participation in Substitution Treatment Study tour to Vilnius, Lithuania, September 16-22, 2004.
14071	Grigor Grigoryan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in seminar "Addiction Treatment in Prison", Warsaw, Poland, September 29-October 03, 2004.
14047	Grigor Grigoryan	Yerevan, Armenia	\$521	Participation in 2nd Conference on Alcohol and Harm Reduction in Warsaw, Poland, August 25-28, 2004.
14095	Samvel Ghazaryan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in seminar "Addiction Treatment in Prison", Warsaw, Poland, September 29-October 03, 2004.
14067	Karen Babayan	Yerevan, Armenia	\$500	Participation in "STI Kiev Workshop", Ukraine, September 15-17, 2004.
14045	Artashes Tumanyan	Yerevan, Armenia	\$521	Participation in 2nd Conference on Alcohol and Harm Reduction in Warsaw, Poland, August 25-28, 2004.
13954	Edgar Manukyan	Yerevan, Armenia	\$1,435	Participation in 12th Annual Course on Principles of STD and HIV Research, Seattle, USA, July 19-28, 2004.
13929	Karen Nahapetyan	Yerevan, Armenia	\$610	Participation in Public Awareness Advocacy Program in Chisinau, Moldova, May 13-16, 2004.
13955	Arshak Papoyan	Yerevan, Armenia	\$1,435	Participation in 12th Annual Course on Principles of STD and HIV Research, Seattle, USA, July 19-28, 2004.
13828	Lusine Sarukhanyan	Yerevan, Armenia	\$100	Participation in seminar "Information Exchange Workshop", Budapest, Hungary, April 04-08, 2004.
13930	Vahagn Majinyan	Yerevan, Armenia	\$610	Participation in Public Awareness Advocacy Program in Chisinau, Moldova, May 13-16, 2004.
13931	Arpenik Abrahamyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in Public Awareness training on effective campaigning, Budapest, Hungary, June 3 - 6, 2004.
13932	Lusine Melkumyan	Yerevan, Armenia	\$600	Participation in Public Awareness training on effective campaigning, Budapest, Hungary, June 3 - 6, 2004.
Sum			\$27,905	

The aim of the East-East: Partnership beyond Borders Program is to enable exchange of experiences and to facilitate long-term cooperation initiatives within the region of Eastern Europe and former Soviet Union. Being a network program, the East-East Program is a flexible resource, which reflects the needs of civil society. The East-East Program serves as a tool for both the OSIAF-Armenia and civil society organizations to establish cooperation beyond borders toward common goals of open society. The unique framework of the Program allows facilitating the exchange of best practices and lessons learnt among specialists and policy makers of different fields, thus adding value to what has been achieved by the national programs. The East-East Program helps people and ideas to transcend national borders and fosters collaboration in creating and strengthening conditions for open society.

Throughout 2004 the East-East Program referred to such areas as civil initiatives, fighting corruption, establishing public monitoring board within the penitentiary system. A regional workshop “Problems of Preliminary Detention” took place in Tsaghkadzor, where NGO representatives from New Independent States and Central-Eastern Europe exchanged methods and results on making protection of the right to liberty in line with European standards. The workshop aimed at facilitating further cooperation of those specialists as well.

Regional Meeting “Building Democratic Governance through Transparency and Participation” was held in Yerevan. The primary aim of the meeting was to raise awareness about corruption-related issues and deliver a set of specific recommendations for the countries of Central-Eastern Europe, South Caucasus and Central Asia.

The Program also drew attention on building regional links by supporting network initiatives between active youth of Armenia and countries of the Eastern-Central Europe and Former Soviet Union. The workshop “Regional Security and Role of Youth in Peace Building: A Year After: Lessons Learned and Opportunities for the Future” took place, which brought together young representatives of Atlantic Treaty Associations’ NGOs from the South Caucasus, as well as from Poland, Russia, Moldova, Ukraine, Turkey, Greece and Kyrgyzstan. The participants worked out project proposals focused on fostering development and integration in the region.

The East-East Program also takes account of the challenges that arise in connection with the growing role of information technologies in different spheres of life of the Armenian society. In 2004 the East-East Program supported implementation of an international workshop on Open Source technology, which aimed at discussing opportunities introduced by the mentioned innovative approach into information technology.

Another main component of the East-East Program supports participation of Armenian specialists in important regional events abroad. In 2004 forty one individuals participated in events abroad with the support of the East-East Program.

Grant Number	Organization	City Country	Grant Amount	Purpose
13626	National Publishers Association	Yerevan, Armenia	\$8,529	For organization of a regional workshop "The New Coalition Model of Development of Publishing Sphere" to take place in Tsaghkadzor, Armenia, from July 29 to August 1, 2004. The goal of the project is to facilitate the exchange of best practices in book policy among publishing and copyright specialists from CEE and CIS countries and to work out a regional model of publishing sphere development focused on integration of book industry system of participating countries in the European one.
13959	Armenian Atlantic Association	Yerevan, Armenia	\$9,145	For organization of a workshop "Regional Security and the Role of Youth in Peace Building. A Year After: Lessons Learned and Opportunities for the Future", taking place in Yerevan, from November 3 to 4, 2004, aimed at bringing together young representatives of Atlantic Treaty Associations' NGOs from the South Caucasus countries – Armenia, Azerbaijan, Georgia as well as Poland, Russia, Moldova, Ukraine, Turkey, Greece, Kyrgyzstan. The participants will prepare and work out three regional project proposals focused on fostering regional political development and integration.
13621	The Union of IT Enterprises	Yerevan, Armenia	\$8,185	For organization of the 1st International Open Source Workshop, within a bigger event, the Regional e-Development Forum in Yerevan, Armenia on June 28-30, 2004. The goal of the workshop is to rise awareness of governing bodies, decision-makers, civil society groups, health-care and education professionals of opportunities that Open Source can provide in different fields, such as e-Development, e-Government, Education, and Public Health. It is expected that the workshop will become a starting point for cooperation among the people engaged in Open Source movement worldwide, and especially in Central and Eastern Europe, South Caucasus and Central Asia, for further development of Open Source in the region.
13622	Civil Society Institute	Yerevan, Armenia	\$9,976	For organization of a regional workshop "Problems of Preliminary Detention", July 17 – 18, 2004, Tsaghkadzor, Armenia. The goal of the workshop is to bring together NGO representatives from NIS and CEE countries to exchange methods and results on bringing protection of the right to liberty in correspondence with European standards, and to facilitate further cooperation of the above mentioned specialists.
13198	"Millennium" Association for Education and Research	Yerevan, Armenia	\$4,025	For organization of a study visit for 10 Polish young people to Armenia from March 4-11, 2004 in the framework of "Trans-Caucasus – Poland: Working Together" international exchange project, initiated by The Education for Democracy Foundation (FED), Poland. The project includes exchange visits of young people of Poland and the three countries of South Caucasus, followed by organization of "The School of Tolerance", Poland, in summer 2004 with participation of 10 Polish and 30 young participants from Armenia, Azerbaijan and Georgia. During their stay in Armenia, the participants will visit institutions, NGOs, which work with youth in the field of civic education, human rights, conflict resolution and tolerance building, as well as independent mass media. At the meetings they will get familiarized with the situation of democratic reforms in Armenia, will establish contacts with Armenian NGOs and will discuss their involvement in the future Trans-Caucasus – Poland youth network.
13882	Center for Regional Development/Transparency International Armenia	Yerevan, Armenia	\$9,935	For organization of a Regional Meeting for Europe and Central Asia on "Building Democratic Governance Through Transparency and Participation" on June 18-20, 2004 in Yerevan, Armenia. The primary aim of the meeting is to raise awareness about corruption-related issues and deliver a set of specific recommendations for the countries of CEE, South Caucasus and Central Asia. "Regional Tool Kit" will be prepared and published as one of the main outcomes of the event to introduce best practices of fighting corruption applicable in the region. Two participants (1 TI chapter representative and 1 non-TI NGO representative) from each 15 countries of the region will attend the meeting.
Sum			\$49,795	

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14205	Zaruhi Virabyan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
13653	Karine Kocharyan	Yumri, Armenia	\$630	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
14161	Gevorg Manukyan	Vanadzor, Armenia	\$130	Participation in "Human Rights Education at schools and universities of Central and Eastern Europe", Tbilisi, Georgia, November 6-7, 2004.
14203	Olimpia Tadevosyan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
13915	Felix Chilingaryan	Yerevan, Armenia	\$1,523	Participation in "European Multiple Sclerosis Platform", Prague, Czech Republic, April 28-30, 2004.
14208	Margarit Azaryan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
13636	Christina Oganezova	Yerevan, Armenia	\$1,130	Participation in seminar "Rural Communities and the Internet" Cluj-Napoca, Romania, February 5-8 2004.
14201	Georgiy Kutoyan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
14209	Artak Asatryan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
14210	Haik Chilingaryan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
14206	Koriun Adamyan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
14207	Gegham Sargsyan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
14202	Artem Geghamyan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
14204	Vilik Edigaryan	Yerevan, Armenia	\$633	Participation in "Partnership in Public Administration Development: Experiences for Civil Servants in Ukraine, Armenia and Georgia", Vilnius, Lithuania, November 9-13, 2004.
13637	Vahan Danielyan	Yerevan, Armenia	\$1,130	Participation in seminar "Rural Communities and the Internet", Cluj-Napoca, Romania, February 5-8 2004.
13647	Vahan Karapetyan	Yerevan, Armenia	\$610	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
14076	Nune Sarukhanyan	Yerevan, Armenia	\$1,064	Participation in "Organic Agriculture and EU Markets", Cluj-Napoca, Romania, October 27-30, 2004.
14115	Vigen Khachatryan	Yerevan, Armenia	\$535	Participation in Second Seminar "Monitoring Human Rights Observance in Penitentiaries in NIS", Svyatogorsk, Ukraine, October 16-19, 2004.
14116	Maria Mkhitarian	Yerevan, Armenia	\$464	Participation in Second Seminar "Monitoring Human Rights Observance in Penitentiaries in NIS", Svyatogorsk, Ukraine, October 16-19, 2004.
14117	Narine Rshtuni	Yerevan, Armenia	\$424	Participation in Second Seminar "Monitoring Human Rights Observance in Penitentiaries in NIS", Svyatogorsk, Ukraine, October 16-19, 2004.
14228	Gayane Armakhanova	Yerevan, Armenia	\$560	Participation in seminar "Beijing + 10.NGO assessment of implementation of the Beijing Platform for action in CEE/ CIS countries", Kiev, Ukraine, November 12-13 2004.
14229	Laura Harutunyan	Yerevan, Armenia	\$581	Participation in seminar "Beijing + 10.NGO assessment of implementation of the Beijing Platform for action in CEE/ CIS countries", Kiev, Ukraine, November 12-13 2004.

Grant Number	Individuals	City Country	Grant Amount	Purpose
14230	Hrachya Galstyan	Yerevan, Armenia	\$520	Participation in Constituent Assembly "Black Sea - Caspian Democratic Control Consortium", Kiev, Ukraine, November 27, 2004.
13648	Sofia Nersisyan	Yerevan, Armenia	\$520	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13649	Sergey Djamaryan	Yerevan, Armenia	\$610	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13650	Haikazuni Eghiazaryan	Hrazdan, Armenia	\$616	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13651	Suren Manvelyan	Yerevan, Armenia	\$615	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13652	Sona Avetisyan	Yerevan, Armenia	\$616	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13654	Dina Manukyan	Yerevan, Armenia	\$609	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13655	Artur Tsutsulyan	Idjevan, Armenia	\$616	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13656	Aram Hakobyan	Yerevan, Armenia	\$616	Participation in Project "Transcaucasia-Poland: Working together", Poland, February 15-22, 2004.
13692	Sergey Sargsyan	Yerevan, Armenia	\$640	Participation in conference "New challenges in democracy Education in the New Europe: Global Perspectives" Vilnius, Lithuania, March 8-11, 2004.
13693	Narine Aramyan	Yerevan, Armenia	\$578	Participation in conference "New challenges in democracy Education in the New Europe: Global Perspectives" Vilnius, Lithuania, March 8-11, 2004.
13694	Varujan Sedrakyan	Yerevan, Armenia	\$640	Participation in conference "New challenges in democracy Education in the New Europe: Global Perspectives" Vilnius, Lithuania, March 8-11, 2004.
13895	Lilit Petrosyan	Yerevan, Armenia	\$463	Participation in conference "Monitoring Human Rights Observance in Penitentiary systems" Donetsk, Ukraine, April 26-29 2004.
13896	Narine Rshtuni	Yerevan, Armenia	\$463	Participation in conference "Monitoring Human Rights Observance in Penitentiary systems" Donetsk, Ukraine, April 26-29 2004.
13897	Avetik Ishkhanyan	Yerevan, Armenia	\$468	Participation in conference "Monitoring Human Rights Observance in Penitentiary systems" Donetsk, Ukraine, April 26-29 2004.
13936	Gohar Oganezova	Yerevan, Armenia	\$624	Participation in "Protection of Cultural and Natural Heritage Sites" Lviv, Ukraine, 4 to 10 June 2004
13937	Ashot Hovhannisyan	Dilijan, Armenia	\$598	Participation in "Protection of Cultural and Natural Heritage Sites" Lviv, Ukraine, 4 to 10 June 2004
14010	Ashot Khurshudyan	Yerevan, Armenia	\$274	Participation in Meeting of Education Policy Centers, Tbilis, Georgia, July 2-4, 2004.
14050	Lusine Gazaryan	Yerevan, Armenia	\$812	Participation in 8th International Summer School "STOP AIDS", Kopaonik, Serbia and Montenegro, August 7-16, 2004.
Sum			\$26,009	

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԿԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՄԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴԻԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍԱՄԱԸՃՅՈՒՐ
OPEN SOCIETY INSTITUTE ASSISTANCE FOUNDATION ARMENIAN BRANCH

ՀՀ, Երևան 375010 ,
Պուշկինի փ.1, բն.2,
Հեռ./Ֆաքս: (374 10) 542 119, 541 719
E-mail:office@osi.am

1 Pushkin Str, apt. 2,
Yerevan 375010, Armenia
Tel./Fax: (374 10) 542 119, 541 719
E-mail:office@osi.am

